

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 9-వ తేది గురువారము

No. 111

శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర ఆధిక శ్రావణమాస బహుళ అష్టమి

సంచిక ౧౧౧

ఆమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే కేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల యాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నోవ్వులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ది ఆంధ్ర ఇక్స్ట్రా రెస్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అధికము.
- (2) 1927 సంవత్సరములో వరణము వల్లగాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లయియ్యు లేకపోవుట కుభూతకము.
- (3) ఖర్చులు పీమియము అదాయముతో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది విశేషమైనది.

“భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనపరచుట అధికము. ఆంధ్ర ఇక్స్ట్రా రెస్ కంపెనీ వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలుగుట ప్రశంసనీయము” (ప్రేటుయర్ వత్తిక.)
వలకుబడి గల ఏజెంట్లు జేతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

(75-8851)

4 మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయే గాక అశ్మము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, క్షేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయే గాక బలమును, శీర్ష క్షేమి, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము.

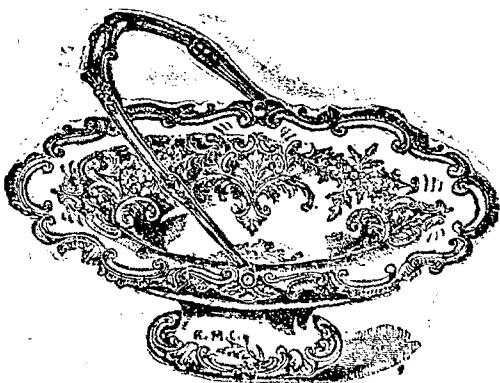
ప్రతి గృహమం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0
12 సీసాలు 2-8-0. ఐ. పి. చార్జి ఎన్నిటైతూ 0-5-0.
పి. కి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నల్లూరుజిల్లా.

“తంజివిలాసమునంద”! స్థాపితము 1890!! టెలిఫోను నెం పోరూం 3860, రెసిడెన్సు 3861

ఒక గొప్ప సదుపాయము.

ప్రాతకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు, మంచిముత్యములు

మున్నగువాటిని మేము క్రయమునకు
తీసుకొనెదము.

తరువాత మీకు వెండిసామానులు, బంగారు
సీమకమలములు, కెంపులు, పువ్వురాగములచే
అమర్చబడిన నగలు యేపైజులో కావలసినను
సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన
తర్వాత తయారుచేసి యిచ్చెదము.

కోటా మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్ను,

వజ్రాలు, రత్నాలు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 216 చైనాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

కలరా భయము లేదు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

కర్పూరాద్భురిష్టము

విషూచి నంజీవివంటి

కలరాను వాంతిభేదినీ రూపుమాపును.

సెట్టు 1 కి వెల రు 1-2-0

ఆ యు ర్వేదా శ్ర మ ము,

పోస్టుబాక్స్ 287, మద్రాసు.

ప్రకృతి మహాసభ

శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి
అధ్యక్షోపన్యాసము

ప్రకృతి మహాసభ కథ్యక్షుల పహించిన శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తమ యువన్యాస సందర్భమునం దిట్లు మున్నుచెప్పిరి.

మహాశయాలారా' నమ్మగురించి ఆహ్వాన పంపాధ్యక్షులను తిరుపతివాణిజాగారును నుడివిన అతిశయోక్తులతో నిండిన సహ్యాచలంబుల వందనము లర్పించుచున్నాను. నిజముగ ప్రకృతి మహాసభ కథ్యక్షుల పహించుటకు శాకధికారములేదు. నేను వైద్యశాస్త్రమునకు పరిశ్రమ చేసియుంటిని. ప్రకృతిచికిత్స యొనంతకంటెను పరిచయము లేదు. ఈ ప్రకృతిచికిత్సయందు వాడుగా పరిశ్రమ చేసినవాస్త్రజ్ఞులెవరైనా ఈ సభకథ్యక్షులయగు నుండు సమయమునకు ఉండిరి. ఇట్లనల రెండుసంవత్సరముల క్రిందుకే ప్రకృతి సభకథ్యక్షుల హామీలు కంటె గొరిగితిని. కాని ఆపవ్యధు సభ కథ్యక్షులయటకు నీలు గాక వోయినది. ఆంధ్ర సభల పర్యటింపులు శ్రీమత రాజవందనరావు గారిచయవలనను నాకును నొక యగ్రతాటూటలు లభించింది. నామొత్తును నే దీ సభ కథ్యక్షుల హామీంచి చెల్లించుచును. ఈవిషయమై నా యువధనములనను నాకు తెలిసిన కొన్ని విషయములను మీకు తెలుపగోరుచున్నాను. తాము సావధానముగను విని దానియందలి గుణములను గుణగ్రహణసాధింపలైన సభాసభులు గ్రహించుదురని నమ్ముచున్నాను.

ప్రపంచమునందు జీవ ము పుట్టి న తోడ నే ప్రాణరక్షణమునకును జ్ఞాన సంపాదనమునకును ప్రయత్నించుచున్నది. ఏకకణజుతువు మొదలకొని సృష్టితో మానవునివరకును నుండు సృష్టిపర్యాయమును పరిశీలించినచో ప్రతిజీవమును ప్రపంచమునందు తనకు లభించిన పదార్థమును దేనినైనను తిని ప్రతుభుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. మరలను విశేషము కాగలదు. అట్లు తినుటలో మానవుడు తప్ప భరితర జీవజతునయూను మంతయు యుక్తాయుక్తవివక్షణ లేకుండ పట్టు నింపుకొనును. మానవుడు మాత్రము ఆహారమును యుక్తాయుక్తవివక్షణ చేసి తినుచుండును. ప్రపంచమునందు ప్రప్రథమమున ఏ క క ణ జీవ ము జన్మించినది. ఈ యొకకణజీవమునకు తినుటకు, చూచుటకు, వినుటకు అన్నిటికిని ఒకే యింద్రియము పనిచేయుచున్నది. కాలక్రమమునకు కర్మేంద్రియములు జ్ఞానేంద్రియములు మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారములు ప్రత్యేకముగ నేర్పడినవి. మానవునకు ప్రత్యేక కార్యముల నిర్వర్తించుటకై జీర్ణేంద్రియములు గలవు. చతుర్వింశతితత్వములను ధర్మపరిజ్ఞానమును గలిగిన మానవుడు జీవించుటకై ఏమి చేయవలయునను ప్రశ్నను ప్రాజ్ఞులు యోచించుచుండిరి. ఇందుల కనియొకనేకాస్త్రములు పుట్టినవి. ప్రపంచమునందు వారి వారీయజుభవములనుబట్టియును అభిరుచులనుబట్టియును పేర్కొని సిద్ధాంతములు కళలు మతములు ధర్మములు ప్రబలినవి. దేశ కాలపాత్రముల ననుసరించి ఆహారములు పానీయములు విహారములు నేర్పడినవి. సర్వసామాన్యముగ ప్రపంచమందందలు నొక పదార్థమును భుజించిగాని, నీటిని త్రాగిగాని ప్రతుభుట సాధ్యముగాదు. సృష్టియందుగల పదార్థములన్నియును సామాన్యముగ నాహారమునకు వియోగపడుచున్నవి. ఆహారములను పరిశీలించి తగిన యాహారపదార్థములను నిర్ణయించుటకు ప్రాజ్ఞులు పూనుకొనిరి. భీమంతులు ప్రకృతియందుగల పదార్థములను పరిశీలించుచు వానివలనోపములను గనిపెట్టుచుండిరి. ఏనుగులను, జంతువులను, భాతువులను పరిశోధించుచు వాటినివోపములను నిర్ణయించిరి. మఱియును మానవుని దేహప్రాణములపై వానియొక్క గుణవోపములను నినిపెట్టిరి. ఈవిశోధనల ఫలమే పాశ్చాత్యవైద్యమునందును ఆయుర్వేదమునందును సిద్ధాంతములందును హోమపథి యుగానివైద్యములందును గోచరమగుచున్నది. వైద్యశాస్త్రము నేటికిని పరిశోధనాస్త్రముగ నున్నది. వైద్యులు కోరిక మఱివిచ్చి పరిశోధించుచుండును. ఒకమఱియు పట్టనపుడు నుండును మార్పుచుండును. జెంటిలే నుండు అగ్రమును నున్నునని చెప్పట జేపై దృఢము సానిసిండును. వాని చుండులవలనను కొంతగణముకలదియగుచుండును శంకలంబు గలరు. వైద్యులకని చెట్టిన వైద్యులపాదులు బోక ముగ నొంతమేలును జేసిన వని యంగీకరింపవలయును. కాని పాశ్చాత్యవైద్యులం దీపద్ధతి

మిమిమిమిమి. వర్తమానకాలమునందు మానవులబ్రతుకంతయును ముందులతోను ఆహారముతోను నిండిపోయినది.

మానవుడు పశువులవలెను కేవల మాహారమును తినుటకు మాత్రమే పుట్టలేదు. ఆహార నిద్రా భయ సంగమములు మన జాలకును పశువులకును సమానధర్మములు.

పశువులుగా జననమందిన మానవులు, పశుత్వమునండి మానవత్వమునుబొంది, తదనంతరము దైవత్వమును గాంచవలయున్నాడు. పశుకార్యములను సాధించుటకును శరీరరక్షణము ప్రథమ ధర్మముగనున్నది. అందుచే "శరీరమాద్యం ఖలుధర్మసాధనమ్" అని మనపెద్దలు చెప్పిన విధమునను మున్నుండు మనము మన శరీరపోషణమును గావించుకొనవలెను. నేమానుభూతిగా దేహీతన పర్యూపమును బాంధవుల నృక్తముచేయుచున్నది. ప్రకృతి యందలి పశుకలహములను గ్రహించుటకు మానవశరీరమునర్హుల యుండునట్టి గణియున్నది. జీవమున కెల్ల వేలసంవత్సరముల కరుణాత నట్టి పరిణామము కలిగినచో మానవు యెప్పుడూలను. కాని మానవుల దేహేంద్రియవినిర్మాణము సరమాశ్చర్యమును గలగజేయుచున్నది. అపారమైన కాస్త్రపరిశోధనలను జేయుటకు జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములు దగియున్నవి.

యంత్రమును మనము బొగ్గు నీటితో నడుపవచ్చును. దానినే కఠోనను నూనెతో నడుపవచ్చును; పెట్రోలుతో నడుపవచ్చును; మెలుపుతో నడుపవచ్చును; దానినే రేడియముతో నడుపవచ్చును. ఆయంత్రము రీతినే మన దేహయంత్రమును నడుపుటకును భిన్నములైన సాధనములు గలవు. ఆసాధనములందు భౌతికసాధనము సామాన్యసాధనముగను ఆధ్యాత్మిక సాధన ముత్తమసాధనముగను నున్నది. కుండభూతములను విశ్వ ప్రవృత్తికి సాధనములై విశ్వపరిణామమునకు వియోగపడుచున్నది. కుండభూతముల యాధారమునను మన జ్ఞానేంద్రియములు కర్మేంద్రియములు ప్రవృత్తియందు కర్మానుష్ఠానమును జేయుచు జీవయాత్రను జేయుటకు సాధనంబులగుచున్నవి. మానవులకు సామాన్యసృష్టి శ్రేణుములై కాకను దూరశ్రేణి దృష్టులుగల విధమును కాస్త్రములు రుజువుచేయుచున్నవి. రేడియో సాధనములవ్వారా మనమిపు డనునైన మాకాలనాల్లలకు ఆకాలగణమును నిమిషము జ్ఞాము. లంపను బొంబాయి మొదలగు నగరములందు పాడేడి పాటలను మన విచలమందేయి నినుచున్నాము. ఇట్టి మహామృతశక్తులన్నియును మనదేహేంద్రియములందు ప్రవీప్రముగనున్నవి. ఆ శక్తులను వృక్షముచేయుటకు నగిన దేహేంద్రియములను బడయుటయే మనయాహారమునకు ప్రయోజనము.

అట్టి మహామృతశక్తు లన్నియు నిమిడియున్న యాదేహము నెట్లు పోషింపవలెనో ఎట్టి యాహారమును తినవలెనో ఎటులు దీనిని సాధించవలయునో ఇట్టి మాహాత్మ్యమును బడయుటకు మందులు యోగములు జపములు తపములు యజ్ఞములు పూజలు ప్రార్థనలు మొదలగు సాధనములకు సాధకులు వారి సుస్కారమున కనురూపముగనునిర్ణయించిరి. మానవజీవి తమనకు ప్రయోజనము పురుషార్థ సాధనము. చతుర్విధపురుషార్థములకును ధర్మము మూలాధారముగనున్నది. ధర్మములేనిది కామముగాని అర్థముగాని పురుషార్థములకు సాధనముగాదు. పశుకార్యములకును ధర్మమానశ్శ్రేయము. ధర్మమును సాధించుటకు పరిశుద్ధమైన శరీర మవసరము. దేహాధారమునకు ప్రాణ మవసరము. మానవులందరకు ప్రాణరక్షణమునకై పాటుపడుట సహజమై యున్నది. ప్రాణరక్షణమునకు బలము గావలెనా ఆరోగ్యము కావలెనా యని విచారించునపు డారోగ్యము గావలయునని ప్రాజ్ఞు లంగీకరించుదురు. ఆరోగ్యములేనిబలము నిరుపయోగము. ఆరోగ్యమున్నపుడు బల మెంతయోన్నను జీవయాత్రను చక్కగా చేయవచ్చును. ఆరోగ్య వింధ్రియనికాసమును గలుగజేయుచున్నది. ఇంద్రియ వికాసమువలనను జ్ఞానేంద్రియములు కర్మేంద్రియములు మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారములు పూర్వక్షణము గలిగి పురుషార్థమునకు సాధనములు గాగువు. బలమిశోగ్యముగాదు. ఆరోగ్యమునకు నిగహము లక్షణముగనున్నది. బల మశావశ్యకమని చెప్పుటలేదు. బలము ఆరోగ్యమునకు తోడ్పడవచ్చును. కాని బలము ప్రధానముగాదు. మనమందలను మహాబలముగాజాలదు. కావలసిన యవసరమును లేదు. కాని మనమందలను ఆరోగ్యవంతులముగను నుండవలయును. ఆరోగ్యము మన కాహారవిహారములందు నిగహములనను గలుగుచున్నది. అన్నమువలనను భూతములు పుట్టుచున్నను కేవల మన్నమే ప్రాణముగాదు. సృష్టిక మునునందు ఆహారమునండి నాయాపు, వామిపునుండి అగ్ని యును, అగ్ని నుండిజలమును, జలమునుండిపృథ్వి యును పుట్టినవి. పృథ్వి సృష్టియందు వియోగపరముగనున్నది. విశ్వయంత్రమును

ప్రాణసముద్రము. ఆ ప్రాణముహాసముద్రమునందు పశులగోశములు మూర్ఖులంద్రులు నక్షత్రములు సంచారమును జేయుచున్నవి. ఆకాలతత్త్వము విశ్వమునకు మహాప్రాంతత్త్వముగ నున్నది. ఆప్రాంత తత్త్వము క్రమక్రమముగ వృద్ధిపితత్వమునకువచ్చునపు టికి తగ్గిపోయినది. ప్రాంత తత్త్వము మన దేహములందు గానుగా నిలుచుటకు ఆకాలతత్త్వము సంపూర్ణముగా మన దేహములోనుండువలెను. ఆకాలతత్త్వము మనదేహములందు వికసించినపుడు మన కాయారోగ్యములు గలుగుదున్నవి. అన్ని తత్త్వములందును జడత మమైనది పృథ్వి తత్త్వము. అన్నమున గా తినదగిన పదార్థము. ఆ పదార్థము పంచతత్త్వములందును గలదు. కాని పార్థివపదార్థము మన కన్నముగను గోచరమై దానివలననే మనమందలను జీవించుచున్నామని మనము భ్రమగుచున్నాము. కాని నిజముగ జడపదార్థమువలనమాత్రమే మనము బ్రతుకుటలేదు. దానికంటెను అతీతమైన తత్త్వములు కలవు అట్టి తత్త్వముచేసేననునందు అటు జీవించజాలియున్నాము. మనమే కా దీ విశ్వయంత్రయను నీకత్త్వములననే నినిచియున్నది. జీవించుచున్నది. అదియే ఆకాల తత్త్వము.

ప్రాచీనకాలమున యోగులందఱును దీనినే అభ్యసించిరి. ఇందు హతయోగము, జ్ఞానయోగము, కర్మయోగములు రాజయోగము మొదలగు యోగము లున్నవి. రాజయోగము సమత్వముయొక్క లక్షణమును తెలుపుచున్నది. వర్తమానకాలములో పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్రజ్ఞుల లక్షణముక్రకారము రోగము నచ్చినపుడు ఆహారవిర్జన మవసరములేదు. పూర్వకాలములో మనవారి సిద్ధాంతముక్రకారము రోగము సంప్రాప్తించినపుడు ప్రాణ తత్త్వము నకు వ్యతిరేకముగ మనదేహములో ప్రవేశించిన పదార్థమును వెడలగొట్టువలెనని సిద్ధాంతముచేసిరి. అందువలననే పూర్వము మనవారు రోగికి లంకణము పరమాషధమని నిర్ణయించిరి. అన్నము మనుజుల కాయవ్యయము నీయజాలదు. ఆయువ్య మన్నను నిప్పుచున్నది. "ఆయురన్నం ప్రయచ్ఛతి." యనువిషయ మిసత్యమును తెలుపుచున్నది.

ఆయువుండిన అన్నము లభించును. అన్నముండినను ఆయువురాదు. అందుచేత మనము తినపదార్థములో ఆయువు నీచ్చెడి పదార్థములను తినవలెను. నియమము గలిగి తినవలెను. మనుజునకు దినమునకు గావలయు ఆహారము ఆరు ఔన్నులు మాత్రమేయని "ఎడిసన్" గారు చెప్పిరి. అన్నాహారములు మన నిత్యవ్యవహారమునకు కొంతవఱకే యవసరమైయున్నవి. దానిని వలచినవారమై మనము పుట్టినది కేవలము రుచికరమగు తిండి తినుటకేయని భ్రమపడుచున్నాము. చక్కగా తినుట యొక శాగరికచిహ్నమై పోయినది. చార్యాక సిద్ధాంతములు విపరీతాకారమును దాల్చినవి. మన మనవసరమైన యాహారములను తినుచు దురభ్యాసములకు లోబడియున్నారము. మన శరీరమునకును నిండియుండుటకును వితమైనకేతిమాత్రమే యున్నది. ఆకేతికి దగినట్లు లాహరనియమమును గలిగియున్న పుడారోగ్యము గలిగి మన కవసరమైన ప్రాంత తత్త్వమును గ్రహించగలగుదుము. ప్రాంత తత్త్వమును నిలుపుటకు గాను మన శరీరములోని యింద్రియములను మన స్వాధీనములో నుంచుకొని వానికి అవసరమైన శ్రమ కలగజేయుటకుండు నుండవలెను. ఇంద్రియనిగ్రహమునకును ఆరోగ్యమునకును మనకు సాత్త్వికాహార మావశ్యకము.

శ్లో. ఆయుగ్నస్త్యలహారోగ్యముఖిప్రీతివసర్థాః,
రస్యాస్మిగ్ధాః సిరావృష్ట్యా ఆహారా సాన్త్రిక్ప్రియాః.
అని భగవద్గీతయందు చెప్పబడియున్నది. మనము భుజించు ఆహారములో ఆయుగ్నస్త్యము బలము ముఖము ప్రీతి ఆరోగ్యమును నిచ్చెడి పదార్థము లుండవలెను. సాత్త్వికాహారములననునాజనకు పశుత్వము పోయి సత్త్వగుణాధిక్యము కలుగును.
శ్లో. కట్వాప్త లవణా త్యుష్ణ తీక్ష్ణ రూక్ష విదాహినః,
ఆహారా రాజసస్యేష్టా దుఃఖిశోకాయుషప్రదాః.
కట్వము, లవణము, అత్యుష్ణము, విదాహము మొదలైనవి రాజసాహారములు. వీనివలన రోగము లుద్భవించును.
శ్లో. యాతయామం గతరసం పూతి పర్ధ్యుషితం యతో.
ఉష్ణిష్ట మపిచామేధ్యం భోజనం తామసప్రియమ్.
తామసాహారములవిషయమై చెప్పవలసిన యవసరము లేదు.
మనము భుజించు ఆహారములో ముఖ్యముగ మనయాంధ్రదేశములో అరుదినము శాజహారముల తినుచున్నాము. మనమెంతవఱకేయాహారమును దేహముండి వెడలించమో, అంత

వలె కీచేయుట జనుల కారోగ్యము గలంగజాలదు. పూర్వకాలమునందు మనవా రెట్టిబలముగలవారో గమనింపవలెను. పూర్వకాలమునందు మనవా రీయిష్టకారములను తినకపోలేదు. కాని వారు నియమితముగ మాత్రమే రెండుపూటలు భుజించుచుండిరి. మన కట్టినియమము లేదు. కాఫీ ఉప్పుచూపులతో నారంభించి ఎల్లప్పుడును నియమము లేకను తినుచున్నాము.

మన కిప్పుడు సత్త్వము, ఆయుస్సు, ఆరోగ్యము కావలసి యున్నవి. ప్రాణసంరక్షణజేయు పదార్థమునకు మనశీరమందు తా వియ్యవలెను. అదియే ఆకాశతత్త్వము. ఆకాశతత్త్వ మొక మహాసముద్రము. మనదేహములో నుండెడి జబ్బుపదార్థములను పోగొట్టుటకు నియతాహారము గా వలయును. తిండివలన రోగములు పోవుచున్నవి. నియతాహారమును సాత్వికాహారమై యుండవలెను. సాత్వికాహారమనిన శేవలము, పాలుపండ్లు మాత్రమేగావు. అన్నము పప్పు కూర ఆయురారోగ్యములకు చాలిన నియతాహారము. నియతాహారమును విడిచినపుడు ప్రాయశ్చిత్తము గావించుకొనవలెను. ఆప్రాణశ్చిత్తమే ఉపవాసము.

ఉపవాసమునలన మరణించుచును సశ్చిక్రాంతము మనలో చాలవారికి గలదు. నేను పడుచున్నది నమరూపము జేసి నాను. ఆకాలమునందు నాయారోగ్యము బాగుగనుండెను. అన్ని పనులను జేయుచుంటిని. చదువుకొనవారికిని, గ్రంథములను వ్రాయువారికిని, ఉపవాసము చాలలాభకరముగ నుండగలదు. ఉపవాసకాలమున మనస్సునకు శాంతియును విశ్రాంతియును గలగల గలవు. పృథివ్యాపస్తేజోవాయూరాకాశాదిరూపములను విడుచిత్వము మనకు గలవు. ఉదయముననే లేచి సంధ్యావందన ముచేయుచున్నాము. దానియందు,

“ఉత్తమంతు భూతిపితాచాః
... .. బ్రహ్మకర్మనమరణే.”

అని భూతములకు ప్రబోధమును గలకజేయుచు బ్రహ్మకర్మను జేయుచున్నాము.

సంధ్యావందనము బ్రహ్మకర్మ శారంభించుటకర్పణనది. శరీరమునకు జేయుటకు బ్రహ్మకర్మ సాధనముగనున్నది. బ్రహ్మకర్మను “ఓమ్భూః ఓమ్భూః ఓజమ్ సత్యమ్” అని ఆరంభించవలయునని సంధ్యావందనము తెలుపుచున్నది. ప్రాణశక్తి కృద్ధీతత్త్వమునం దులేజమునబొంది ఆకాశతత్త్వమునందు కాంతి పదమును జేయుచున్నది. సంధ్యావందనమునందు నూత్యము, ఆపహ్ను, ఆగ్ని ఆయురారోగ్యములను గలగజేయుట కారాధింపబడుచున్నాడు. రోగములకు పాపము మూలవిజను. మనోవాక్కాయ కృతములైన పాపములు పోయినపుడు రోగములు పోవును. ప్రాణకాలమున సంధ్యావందనము సూర్యనమస్కార రూపమునను జేయవచ్చును. యథావిధిగను సూర్యనమస్కారము జేయుటలనను రోగములుపోయి ఆరోగ్యము గలుగుచున్నది. సూర్యనమస్కారములను అనవాకనామములను విని నుయముచేయుచు జేయునపుడు సకలైంద్రియములకును శారోగ్యము గలిగి ప్రాణము నర్థిలు చున్నది.

“ఉద్యమ్య ద్యమిత్రమునా ఆరోహన్తు త్రరాంధివం |
హృద్రోగంనుమహర్మ హరిమాంసన శాశ్వతిశుభమ్ మే హరిమాంసం రోపజా కామధర్మసి | అధోహోద్రవేషు మేహరిమాంసం నిధద్యసి || ఉదగదయమాడిత్యో విశ్వేనసహసాసహ | ద్విమస్తంబహ్యం రంధయన్యో అహం ద్విమ తే రంధమ్ ||”

“ఓం మిత్రవి మూర్త్యాను ఖగ పూవ హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాదిత్య సచిత్రగ్రాభాసగ్న శేభ్యోనమః”

ఈనూరోపాసన వలనను చిత్రకుద్ధియును ఆరోగ్యమును గలగుచున్నది. ఈవిధానమునం దాతపవాయాకాశ చికిత్సలు గలవు.

మనకు భూవైద్యము జల వైద్యము శేజోవైద్యము నాయువైద్యము ఆకాశవైద్యము మొదలగు వైద్యములు గలవు. పూర్వము మనవారు జబ్బుచేసిని సూర్యనమస్కారమును చేయుచుని చెప్పెడివారు. దాని నే యిపు డాతపస్నానమని వాడుదురు. చివరకు శేజో తత్త్వము వలె కిటు లే వైద్యము పోవును. పూర్వకాలమునం దిట్టి సహజమైన చికిత్స నుండెడిది. ఎర్రమానకాలములో వానినెల్ల మనము విడదాడితిమి. ఇందులకై ఎవరను నిందార్థులు గారు. ప్రస్తుతకాలముందు ప్రతివారును కాశీపానమున కలవడియున్నారై, మనకుండెడి రోగములన్నియు మనకు జీర్ణముకాని నెయ్యిచక్కెర మొదలైన పదార్థములవలన గలుగుచున్నవి.

శ్లో. సత్త్వమయాహ సర్వస్య శ్రద్ధా భవతి భారత శ్రద్ధామాయోఽయం పుత్రమో యోయచ్చృద్ధ స్సవపః.

మన ఆయురారోగ్యములకు మనసత్త్వ మధారము. మన సత్త్వమునకు దగినటులు మనము ప్రవర్తించుదుము. మనజాడు తా నెట్లు ప్రవర్తించునో ఆవిధముగను పుత్రమార్గమును బడయును. నిత్యకృత్యములందు మనము తినుపదార్థములలో నియమము కట్టుకొంటు లేనిచో మనము రోగులమై నిరర్థకముగను జీవయాత్రను చేయుదుము. సంపూర్ణముగ కడుపురిండుగ తిన్నచో బ్రతుక లేమను భ్రమను మనము పీడవలెను. ఏకాంత మాహారమును భుజించినను మనము జీవించగలము.

పాశ్చాత్యదేశీయులకును మనకును జీవితవిధానమునందు చాలభేదముగలదు. ఆస్ట్రేలియానుండి ఎండినమాంసము వచ్చినగాని యింగ్లండుదేశీయులు బ్రతుకలేదు. పాలు జాన్యు గూడ అటులే దబ్బీలతో రావలయును. మనముగూడ శాంతిమతి కదేవనిని జేయుచున్నాము. ఇంగ్లండుదేశీయునగు దన్నికన్తువులు నాశ్చిత్తిగాకాలపు. కాన వారికి ఇతరదేశీయులనుండి రావలసియున్నవి. దారిని జూచి వారిపార్థమును మన మనుసరింపరాదు. అందువలన ధననష్టమును, అనారోగ్యమును కలుగుచున్నవి. మనదేశీయులందు సంపూర్ణముగా శేజోతత్త్వమున్నది. సూర్యభగవానుడు ప్రాణతరంగములనిచ్చుచున్నాడు అందుచే మనకుగావలసినవస్తువులన్నియు నిజబునే యొప్పిత్తియగుచున్నవి. ఈకృత్యమునకుపవాసముగానే పర్యవేశకర్మముల నొసంగియున్నాడు. వైద్యపద్ధతిలో మనము వారిననుసరింపవలసినవనిలేదు. ఏమను వాడుకాస్త్రపద్ధతులలో అనేకనూతనపార్థములు కనిపెట్టుచున్నారై, వానియందు మనము ఉచితమైనవానినెల్ల గ్రహింపవచ్చును. ఏకాస్త్రపద్ధతులైనను కృత్యమునందే, మానవత్వమునకు, అందుండి వైద్యమునకు మనకుగొంపోయినగాని ప్రయోజనములేదు. గాంధీ నమోత్తుడు జిహ్వాచాపల్యమును జయింపవలసినయవసరమును సత్యాగ్రేహణ చరిత్రమునందు విశదముచేసియున్నాడు. యూరోపియులు దాక్టరులు నైత మిప్పుడు గురుపదార్థమునువదిలి, లఘువగు ద్రవపదార్థములను రోగి కొనగవలసినదిగ చెప్పుచున్నారు. పూర్వకాలములో మనవారు మనకాస్త్రములందు జేసిన సిద్ధాంతములను నవరూపకాలములో పాశ్చాత్యులు పరిశీలనముచేసి కనిపెట్టుచున్నారు.

కాని యీపరిశీలనమును మనజాలపై చేయవలదని నామనది. జంతువులపై ప్రస్తుతము గావించుచున్న పరిశీలన మన్యాయా మగనున్నది. ఇదియును జీవహింసయే. మన మేపదార్థమును భుజించినను జీవహింసగావించుచున్నాము. యోగీశ్వరులు ఆకాశతత్త్వమును వశమచేసికొని జీవయాత్రనుజేయుచున్నాడు. కాని ఇది లోకాతీతమైనవిషయము. లోకమునం దీనిని కృత్యముగనుండు సాగ్యము గావచ్చును. కాని సామాన్యముగను మానవులు సాత్వికాహారమును భుజించి సకలకార్యముల నిర్వహించుచు నిరోగులు గాగలరు.

ముఖ్యముగ భారతనర్మము కడుజేదేశము. ఈకృత్యము మనకు సహజముగ కేంద్రులన్నిటి నొసంగియున్నాడు. సర్వసమృద్ధియును జలము గలను. రోగములను నివారించెడి ఎండ మనకుగలదు. పాశ్చాత్యులకిది, తక్కువ. పాశ్చాత్యులసాధనములకంటె తేలికయగుసాధనములు మనకుగలవు. మానవనిర్మాణములో ప్రకృతియందలిసంపూర్ణమునిర్మాణ మున్నది. సహస్రారము ప్రాణతత్త్వము నాకర్షించుటకు సాధనముగ నున్నది. ఆస్థానమునండి ప్రాణతత్త్వము క్రిందికి ప్రవర్తించుచున్నది. అన్నిటికి ప్రధానముగనున్న ఆస్థానమునే సంధ్యాకాలమునందు యోగు లుపొంది నిరోగులై బ్రహ్మనందము ననుభవించుచున్నారై, వైవప్రార్థన మూలమునను మంత్రోపాసన మూలమునను, యోగముమూలమునను, శ్యామముమూలమునను ఆయురారోగ్యములు మానవులకు గలుగుచు బ్రహ్మత్వము సాధ్యమగుచున్నది.

ముగింపు

నిత్యకృత్యములలో ఆహారమును నియమము జేసి సాత్వికాహారమును భుజించి, ఆరోగ్యము నిలువగలను. పంచేంద్రియములద్వార మనలోనుండు జబ్బుపదార్థములు పోవుచుండును. కౌతున మన మిట్లు శరీరమును పోషించుకొని సమత్వము కలిగియుండవలెను. నేను వైద్యుడను కాకపోయినను నాయునుభవముపై ఏవోకొన్నిమాటలు చెప్పినాను. నన్నీవిధముగ గౌరవించినందులకు నమస్కరులు.” - అని వత్కిం.

శ్రీగోవిందరాయ సురభి నాట్య మండలి

ప్రేసచూజమువారు గుంటూరున నెలకొనవల నుండెయిన వారి స్యంతిహాసన నాటకము లాడుదుండెరి. బ్రాహ్మసభాసీనులు, పోకను, వైరువత్తు ఆత్మధ్యుతములు. రంగవరీకరంబులన్నియు నేకరించుకొని స్థాయిగాంచిన సమాజములలో నిడియొకటి. మేనేజరు ప్రాచయిలుగ నగు వి. గోవిందరావుగారు పరకస్వభావులు. నాటక కళాభిమానియగుటయేగాక “కాంతామతి” నాటకమున- పోదలనాయకుని పాత్రను, “చిత్రనర్తయమున” వీరనాయకునిపాత్రను” సంపూర్ణరాయాయమున అంజనేయని పాత్రనిధరించి ఖ్యాతిగాంచిన వారట. కార్యనిర్వహణమునందు వీరత్వధికసంపర్కు. నాటకముల నిర్వహణలయందు దారభించి కాలయాపనమునర్థక నాటకము నడిపించుటలో వీరు చూపుచాకవత్వము ప్రశంసాపాత్రము. ప్రతివ్యక్తియు యథోచితరీతిని దన భూమికను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల కానందమును గొల్పినది. పాత్రధారులలో వీరికుటుంబమువారే పెక్కురుగలరు. శ్రీమతి శ్రీ పాత్రలనేగాక పురుషపాత్రలనుగూడ ధరింతురు. సావిత్రి పత్నివంతులు, లవకుళలు, కన్యకలేపరింతురు. వారి శ్రావ్యగానము, సమయోచితాభినయము, విస్తృతవాచకము లేన్నది యున్నది. శ్రీయ్యత లంగుటూరి కోటిశ్వరరావుగారు ప్రధానపురుషపాత్రలను ధరింతురు. వీరత్వధిక ప్రతిభాశాలురు. భాషకటనలందును, రంగోచిత సంగీతముతో ప్రేక్షకుల కర్థమగునట్లు పద్యములు చదువుటలోను, శ్రమపడి సంపాదించిన యా విజ్ఞానము నకు లోడుగ దైవదత్తంబగు నుగళంబును, నురూపసంపదయు వీరిప్రతిభవంబును ప్రేక్షకులనుంబుల కవిభావందము గూర్చెడిని. తారకానుకుండు, యముడు, పాత్రలను వీరుధరించినపుడు వీరినిగాంచి, వీరు కళలలో శ్రీరామపాత్రనుగూడ ధరించెదరనివిని కాంతనాయకాభినయమున వీరి జయప్రదనిర్వహణమునుగూర్చి సందేహించిరి. కాని శ్రీరాముని శాంతిరూపమును, ప్రేమభావమును, నాయకత్వమును, సీతావియోగఘట్టమున కోరసమును, వీరుప్రశస్తతరంబుగ ప్రదర్శించిరి.

శ్రీమతి శ్రీపాత్రధరించినగాని నాటకకళ కుత్తేజము జనింపదనువారి దృష్టితో వీరి నాటకములు పరిశీలించినను కొంతయే గాన్పించుచున్నది. వీరు కుటుంబ శ్రీమతిలగుటచే నంతరాయము లిందును గలవు. సీతశ్రీమతి ధరించినది. కళలపులు కన్యకలు ధరించిరి. వనవిహారమునందును, కుళలపులు దర్శనభాగ్య పల్లినపుడును శ్రీరాముడు దూరదూరముగనుండెయే భాషప్రకటనము లానర్పరింపినెచ్చె. సావిత్రిపత్నివంతులు కన్యకలే ధరించుటచే విపరీతినితి తలస్థింపదయ్యె.

ఇట్టి పరిస్థితులలో శ్రీపాత్రలనుగూడ పురుషులే ధరించుట యుచితముగు ననిపించును. మనలోహాడ పాశ్చాత్యుల గరికత పూర్ణముగ వ్యాపించి హైందవ సనాతనధర్మములు సంస్కరింపఁబడి పరపురుషవివక్షణతలు బానిపోయినగాని నూతనాశయంబుల కారాధ మేర్పడి నాటకరంగము వన్నెగాంచదు కాబోలు. భగవదను గ్రహ మెట్లున్నదో తెలియదు. కాలవిపర్యాక మెట్టి పరణామముల గలిగింపనున్నదో లెలింపనున్నది.

ఈనాటకమండలివారు నర్తనారావుపేటకు వెళ్లుచున్నాడు. పరార్థరామగ్రహమున శ్రీ గోవిందరావుగారికి జయము సర్వతోముఖముగగాక.

గుంటూరు పళ్ళె వేంకటసుబ్బారావు. 7-8-28.

లిలోవా కర్మాగారములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:-లిలోవా కర్మాగారములు నేడు తెరువబడినవి. బర్రరపు చేయబడిన 54 మంది కప్ప మిగిలిన పనివాండ్రందరను పనిలోనికి వచ్చిరి.

జొంబాయి మిల్లుల సమ్మె

జొంబాయి మిల్లులు కొన్ని తెరువబడినవి గాని వని వాండ్లొక్కరునుగూడ మిల్లులలో పనిచేయుటకురా లేదు ఇందులకు కారణ మేమనగా సమ్మెదారుల నాయకులు ఇంటింటికి కల్గి ప్రతిపనివానిని హెచ్చరించుచు చేసిన ప్రబోధమేయయి యున్నది.

సమ్మెదారులు మిల్లుగేట్లవద్ద సాత్వికనిరోధముచేయుచు రనియు అందువల్ల అల్లరులు కొట్టుటలు జరుగుననియు డాహించి గవర్నమెంటువటాలములు పోలీసుదళములు కాపలాయుంచబడెను. కాని ఏవిధమైన అల్లరియును జరుగలేదు.

“రాజభక్తి”

వివాదాంతసాటికముల హైందవ సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధములను మాట సత్యమారముని తనివారమునాడు గుడ్డిగాటకపథవాదు ప్రదర్శించిన “రాజభక్తి”యను కన్నడసాటికముంజూచిన దెలియగలదు. మొత్తము 27 రంగములును, యందు విందు అన్నిరంగములందు కుట్రలు హత్యా ప్రయత్నములు చివరకు నాటగు హత్యలు పట్టాభిషేకముతోను యీ సాటికమును నటించు ఆత్మరక్తముగ ప్రదర్శించిరి.

ఇందులో కథ:— బ్రహ్మచర్య సింహాసనము నధిష్ఠించు శుభ్ర చంద్రవేంకటేశుడు బాలరాజు తనమేనమామ విక్రాంతిని సంతకముననుచు చాత్కాలికముగ రాజ్యము పాలించుచున్న జగత్సింగుని భార్యయగు మదాలస భర్తను చంపి రాజ్యమును ఆక్రమముగ నాక్రమించు కొని విక్రాంతుని మోహితీకృతన వంచింది చంద్రవేంకటేశుని హత్యగావించి ఆ దేశ కుట్రలు పన్నును. సామంతరాజగు దుర్జయను ఆమెకు పలుప్రేమకు నతమై అమెను తోడ్కొనును. మదాలస విక్రాంతునిచే పరాభవించబడి ఆశ్చర్య, అనీ సత్యమును దేవాంగనను పలు చాములపెట్టును. చివరకు చంద్రవేంకటేశుని సంతకజ్వాలము దేవాంగన తన స్వంతపుత్రుని బలియొసంగి తాను కారాగృహమునందు కండ్లు తీసివేయబడినచే అశ్వవిలాస క్రూరమృగముల వాతబడి మరణించును.

విక్రాంతుడు కారాగృహమునుండితప్పించుకొని, సతీసుతులను గోలుపోయినను సరకుకేయక కేలము రాజభక్తి ప్రేమచే నృద్రవమునచే సంతకించబడి మృత్యుని సహజినికీవిడువని యరువురు క్షత్రియస్త్రీల కరణ్యమునందున్న చంద్రవేంకటేశుని తొట్టిపాదముకలగకుండ కాపాడుటకై, పరుగిడును. సహజినిదేవి దుర్జయను భార్యయయ్య తనభర్తనుమదాలసకు ప్రేమచే రాజద్రోహియై కేయుమన్న అన్యాయప్రవర్తన సహించ బాలక, ఆశీసంబంధము తెందుకొని విక్రాంతునికి సరణిధముల తోడ్కొనును. చివరకు విక్రాంతునితక్షణమునే జయము కలుగును. యుద్ధమునందు పట్టుబడిన మదాలస, విక్రాంతునకు కరణబొచ్చి కాంతిబొందుమని బోధించిన తన నేనాధిపతిని పొడిచి చంపి తాను పాదుమకొని చచ్చెను.

ఈమెఅతివరకు అనేకసార్లు విక్రాంతునిరహస్యముగ హత్యగావించి యత్నించినపుడు ఆతని రహస్యముగ ప్రేమించుచున్న మృత్యుని రక్షించుచుండును. చంద్రవేంకటేశుని పట్టాభిషేకానంతరము విక్రాంతుడును, మృత్యునియు సన్మానులగుదురు.

ఈ సాటికమునందు మానవస్వభావమునందు యెన్నెన్ని రీతులుండునో అన్నిరీతుల పాత్రలు సృష్టించబడినవి. సినీ మాలయందు యెన్ని వినోదములు ఉండ్రేరంగములు నూచింపబడునో అన్ని యందుగలవు. విక్రాంతపాత్రధారియును ఎం. వి. నుభ్యయ్య నాయునుగాడు క్షత్రియ పాదమము గాంధీ ర్యమును చక్కగ ప్రదర్శించిరి. దేవాంగనపాత్రధారి యగు స్త్రీయొక్క ప్రవర్తనములన కష్టములతోయ్యకొను సహజభక్తి స్త్రీలకే యొప్పించుననియు, అయ్యది నాట్యరంగమున ప్రదర్శించుటగూడ స్త్రీలకే ప్రత్యేకముగ చెల్లుననియు ప్రేమకలక భిక్షపాత్ర యు కలిగి యుండును. నాటకమునందు సంగీతములేదను నిందకలుగకుండ ప్రతి రంగము భ్యయన సమయోచితముగ పాటలను మనోరంజకము పాడుచు మృత్యునియు, పరినైన ప్రతిఘటించి ధర్మమునే కాపాడుట స్త్రీలధర్మమని బోధించు సహజినియు తమపాత్రలను చక్కగ పోషించిరి. ఇతరనటులుగూడ ప్రవర్తనము జరుగదముగ జరుగుటకు పూర్తిగ తోడ్పడిరి. ఈ సాటికము మైసూరు బెంగళూరులందు యీకంపెనీవారు అనేకసార్లు ప్రదర్శించి ప్రశంసను బడసియుండిరి. మదరాసులోగూడ వేరొకసారి ప్రదర్శించెదరని నమ్మమున్నాము.

- 1. సహజినిపాసన, నిర్దుహాపాసన రు. 0-8-0
 - 2. వేషాన్వృత్తి, విజేహముక్తి రు. 0-4-0
 - 3. దైవబలము (భక్తిప్రధానముగవిన్నవద్యకావ్యము)రు. 0-6-0
- (ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈక్రిందివిధనామాకు(వాయవర) అవ్వారి నుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, కొత్తూరు,పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఫేమిలీ వపుడరు

గడ్డి, చిడుము, మొలగడ్డి, చప్పి, మేహరంగములు, గాయములు మొదలగు ననుభవైన చక్కతోగములకు అమోఘము. కొబ్బరినూనెతోగాని, చెన్నతోగాని, వేపనైసతోగాని కొద్దిగావపుడరుకలిసి రాయవలయును. నోటికి తగిలిన భయములేదు. మంట, దురదగుడ్డులు దాగుపడుట మొదలగునవి లేకుండా రెండుపూతలతో తవ్వక గుణముకలుగును. వల 0-4-0, గోలేటి వెంకట్రావు, సోదోషిబంటు క్రిగాంధీస్టేషన్, అవిడి, గోదావరి.

సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము వలారు

సమాజాధిపతులు శ్రీయుత ఆంధ్ర నాటక కళాపోషక మోతే నాయకరావు జమీందారు (ఎం. ఎల్. సి) గారు సుప్రసిద్ధులగునటులు కలరు. ఈ సమాజ మిదివరకు రెండుసార్లు చెన్నపురి పౌరుల మెప్పును బడసి యున్నది. ఈసారి కొద్దినాటకములు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడును. [గంటలకు శ్రీరామ పాదుకాపట్టాభిషేకము—11-8-1928 శనివారం సాయంకాలము 5-30 సావిత్రీ—12-8-1928 ఆదివారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు

సాల్వకొటార్సవద్దనున్న రాయలుధియేటరులో ప్రదర్శింపబడును ప్రధాన నాయక నాయకీ పాత్రలను ధరించువారు శ్రీమాన్ విద్యాన్ బాలకవి పంచాంగం వేంకటరామానుజాచార్యులుగారు శ్రీమాన్ రంగరత్న రాజహంస ఉ. సంజీవరావుగారు. మరియు శ్రీయుత అద్దంకి శ్రీరామమూర్తిగారు, శ్రీయుత కడియాల రత్నయ్యనాయుడుగారు మున్నగుప్రముఖులు ప్రధాన పాత్రలను ధరింతురు.

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:— కేటినినను సభాసమావేశ ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరముల సమయమును గుభానుచంద్రబోనుగారు బేబారు రైల్వేవిభాగమునుగుర్చి చర్చజరిగెను. హుగ్లీ జిల్లా హేబస్ట్రిటుగారు యీవిషయమై విచారణచేసినరీతియూ వారి రిపోర్టు పథవారి యెదుట నిశ్చయించబడదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు చెప్పెను. ఈ విషయమంతయు రైల్వేబోర్డు వారికిని కేంద్రప్రభుత్వమువారికిని సంబంధించిన దనియు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినదికాదనియు చెప్పెను. చాదరీగారు:—సదరు నిశ్చయముకొక్క ప్రతి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినదేదా? గవర్నమెంటు:—అవును. సంబంధించినది. చాదరీగారు:—చానిని యీ సభవారికి నివేదించుట కాత్తేరం ఏమిటి? గవర్నమెంటు:—ఇది రాష్ట్రీయ గవర్నమెంటునకు సంబంధించినదికాదు. జే. యల్. బెస్ట్ గారు:—ఈరిపోర్టును యీసభవారి యెదుట నిశ్చయించవలసినదిగా అనుజ్ఞ కోరుచు యీరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు కేంద్రప్రభుత్వమువారిని చాని రైల్వేబోర్డు వారిని గాని కోరెదరా? గవర్నమెంటు:—అట్లు అడగితే అనుగవచ్చును. గంగూలీగారు:—రైల్వేవిభాగమునందు మరణించిన వారి సంఖ్య ఎంతయని తెలిసికొనబడినది? గవర్నమెంటు:—నాకు అసంఖ్య సరిగా తెలియదు. గాని 20 మందియిం బాధకమున్నది. బెంగాలు రాజకీయ ఖైదీలకు యవ్వబడులలవెన్న ఎంత యని జే. సి. గవ్రాగారు అడిగిరి. కాని యీవిషయముతో ప్రజలకు ప్రమేయము లేదు. గనుక జవాబు చెప్పనక్కరలేదు. ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినతోడనే ప్రవోధుచంద్ర విక్రగాడు బెంగాలు టెనెన్సీబిల్లును ఉపపాదించిరి. చర్చ జరుగుచున్నది. (ఫ్రీప్రెస్.)

ఒక పత్రికాధిపతికి ప్రవాసశిక్ష

పుదుచ్చేరి ఆగస్టు 5:—దేశహితయును పత్రికాధిపతి యీ సంపాదకుడును అగు ఎ. యస్. నాగరత్నం అయ్యగుగారు తనపత్రికలో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి విధానమును ఖండించుచు ఒకవ్యాసము వ్రాసిరి. ఇది రాజద్రోహమును పురిగొల్పు వ్యాసమని పుదుచ్చేరిప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి నాగరత్నం అయ్యగుగారు పుదుచ్చేరిరాష్ట్రమునండి వెడలిపోవలయునని యు, మరల రాష్ట్రములోనికి రాకూడదనియు ఉత్తరువును ప్రకటించిరి. (ఫ్రీప్రెస్)

నారికురుపు

నారికురుపులకు మునుక శిశువులెట్లు—దీని అకు నూరికట్టిన నారిపుండుతోని పురుగు బుడటికి వచ్చును. ముగనచెట్టు (ములంకాడలుచెట్టు దీని అకునూరి కట్టిన నారికురుపులు మానును. తువరిమున్న—దీనినివైకిపూసిన నారికురుపులు మానును. చోడవరం వసుమతి కామయ్య.

మద్రాసురాష్ట్ర సహకారసంఘము

సహకారశిక్షణ మొనంగుటకు యేర్పాటు సుద్రాసురాష్ట్ర సహకారసంఘాధ్యక్షు లిట్లు ప్రకటించుచున్నార:—సహకారోద్యమములో పనిచేయదలచు యువకులకు యీనియను, ఫెడరేషను, సెంట్రలుబ్యాంకు, నూపరువై జరులగాను, ఇనస్పెక్టరులుగాను శిక్షణ మొనగుననియు మద్రాసు రాష్ట్ర సహకారసంఘముచే సుద్రాసునగరములో నొక ప్రైయింగు క్లాసు తెవవబడును. 1-9-28 తేదీన యీక్లాసు తెరువబడి రిక్తి మాసములవరకు పనిచేసిన పిమ్మట నొకవరికై జరుగును. ప్రైయింగుక్లాసుయొక్క విద్యావళాశికయందలి వివిధ విషయములగుర్చి యువశ్యావముల నొసగుటకు సహకార ప్రవేణులు నియమించబడుదురు. విద్యార్థులకు సంఘములందు ప్రాక్తికలు ప్రైయింగు నొసగుటగాను అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగూడ నొకరు నియమించబడుదురు. స్కూలులపైసలు పరిశీలించు గలవారే చేర్చుకోబడుదురు. ఇంతకంటె సభిక యోగ్యతగల విద్యార్థులును, మద్రాసు, చెంగల్పుట్టు, దక్షిణఆర్కాటు జిల్లాలనుండి వచ్చునరుకు ముందుగా చేర్చుకోబడుదురు. సహకారసంఘముండి సిఫార్సు పొందిన విద్యార్థులగుడ ముందుగా చేర్చుకోబడుదురు. ప్రైయింగుక్లాసు నడుపుటకు శ్రీయుత వి. వెంకటగుబ్బయ్య (సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా కార్యదర్శి, రాష్ట్రీయసంఘ కార్యదర్శి) గారు నియమించబడి యున్నారు. సహకారశిక్షణమును పొందదలచు విద్యార్థులు తమకకసరమగు భోగ్గట్టా శిక్షినుండి సంపాదించుకొనవచ్చును.

కృష్ణగోదావరిజిల్లాల రీసెటిల్మెంటు

యలమంచిలి రెయితులసభయొక్క తీర్మానములు 5-8-28 తేదీ రాత్రి యలమంచిలి బోర్డువారులు వర్త రాజమండ్రితాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుత ఎం. నరసన్నగారి యధ్యక్షతను జరిగిన రయితులసభలో వీక్రిండి తీర్మానము లామోదించబడెను:— (1) కృష్ణా, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, జిల్లాలయొక్క రీసెటిల్మెంటు సందక్కుమున ఇండియాప్రభుత్వమువారు వస్తులనుపెచ్చించు మాచనను ఈ పథవారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. ఇదియన్యాయము, అక్రమముగావున, ప్రభుత్వమువారుటటుగావించుచో ప్రజలలో నశాంతిపెచ్చుపెరుగునని యీసభవారిప్రాయపడును ప్రభుత్వమువారిని అట్లు గావించవలదని విన్నవించుచున్నారు. 2. ప్రస్తుత భూమినిక్రెట్లునే ఖాయపరుచుచు రైగాలలోవలెనే రెవిన్యూరీసెటిల్మెంటు ఖాయపరుపవలెననియు, లాండురెవిన్యూచట్టును విషయమున కాసనసభలో నొకతీర్మానము తెటవలెననియు, ఇండియా గవర్నమెంటువారిని యీ పథవారు గోరుచున్నారు. 3. ఈ గ్రామముందును, చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలోను నొక “రయితుసంఘము” నేర్పాటుచేయుటకు యీసభ వారు తీర్మానించు చున్నారు.

శ్రీశీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు

శ్రీశీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము

మూడవసారి చెన్నపురిలో నాటక ప్రదర్శనములను జరుగ వచ్చుట

విద్యాధికులను జమిందారులను కాంగ్రెసు శ్రేణులను శిన్నేపురి కాసనపంపుపర్వతము దాగియున్న కాంతిమాలి నైన యశోలక్ష్మి సర్వజ్ఞ భీరితులను నిగర్వమాదాహులను ఆంధ్రనాటకకళాపోషకులను శ్రీయుత మోతే శాశాయణ రావుజమిందారు (ఎం. ఎల్. సి) గారిచే నేర్పరచబడి పోషిం శబ్దమున్న శ్రీశీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారిది సరకు రెండుసార్లు చెన్నపురికి వచ్చి ఆంధ్రనాటకములను అతిశ్రద్ధాపూరితముగా ప్రదర్శించి చెన్నపురిలోని ఆంధ్రమహా కయల మన్ననకు పాత్రులైరి. ఈసారి మరల ఏక తోనూ 17వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు పాదుకా పట్టాభిషేక నాటకమును 12వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 5 1/2 గంటలకు సావిత్రినాటకమును సాల్వ కొటారల యొద్దనున్న రామకృష్ణమేటలో ప్రదర్శించెదరు. అటుపిమ్మట 15వ తేదీ బుధవారమునాడుగూడ సభలైన వరచక్రయ నాటక మును పిమ్మట 18, 19 తేదీలలో విజ్ఞోరియగ పబ్లిక్ హాలులో మరి రెండునాటకములనుగూడ పేరు ప్రదర్శించెదరని తెలిసినది. ప్రస్తుతము మొదటి రెండు నాటకములనుగూర్చి మాత్రమే పత్రికలలో ప్రకటనలు వెలువడినవి ఆంధ్రదేశమునందు ఉత్త ముండలములలో విఖ్యాత నటులనబడు చున్నవారిలో వెత్త ముండి యెప్పుడో యొకపుడు స్వల్పకాలమో దీర్ఘకాలమో మోతేవారి నాటక సమాజమునం దైనను మైలవరంవారి నాటక సమాజము సంఘము పాత్రధారణ మొనరించినవారే. ఈసమా జమునం దిప్పుడు విఖ్యాతులగు నట శేఖరులు వెత్తముండికలరు, నాయకిపాత్రములను ధరించువారిలో ప్రేక్షకుల ఆదరమును అధికముగా చూరగోనిన రంగరత్న రాజుపాప ఉప్పలూరి సం జీవరావుగారును అన్నిటను వారికి సమానులగు శ్రీయుత కడి యాల రత్నయ్యగారును ఇదివరకు చెన్నపురిలో రంగస్థలము నందు తమ వైపు వ్యామును చూపించి యే యున్నారు. నాయకపాత్ర ధారులలో సంగీత విద్యాకా అద్వైత శ్రీరామమూర్తిగారి గానకళలనుచెన్నపురి పాదు లకు శ్రీ శ్రావణమునుకలిగించియున్నది. ఇప్పుడు శ్రీరామ విద్యాక బాలకవి పంచాంగం శంకటరామానుజాచార్యులు గారు గూడ బుచ్చుచున్నారు. వీరి నడివరకు చెన్నపురి పాదులు చూచి యుండలేదు. శ్రీయుత నాటకకళాసాధి అంజీ సత్యనారాయణ గారి మృదువధుర వాగ్గాధురి మనకు క్రొత్త గాదు. మొదటి నాటక మగు పాదుకలో శ్రీరామమూర్తిగారు దక్షరథపాత్రను రామానుజాచార్యులు గారు శ్రీరామపాత్రను సంతోషరావు గారు కై కయిపాత్రను రత్నయ్య గారు సీతపా త్రను ధరించెదరు. సత్యనారాయణగారు వరచక్రయమున పురు షోత్తమరావుపాత్రను ధరించెదరు. శ్రీయుతులు కంచెన వీర వెంకయ్య మంజులూరి కృష్ణారావుగారు మున్నగు నుపసీద్ధులు లు వలుపు రిందుగలరు. సావిత్రిలో సంతోషరావుగారు సావిత్రి పాత్రను, వీరవెంకయ్య గారు యమునిపాత్రను శ్రీ రామమూ ర్తిగారు సత్యవంతుని పాత్రను ధరించెదరు. ఈ సమాజము తారా నివరకు చెన్నపురిలో రెండుసార్లు నాటక ములను ప్రదర్శించుటయే గాక బంపురము, విజయనగరము, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము మున్నగు పట్టణములలో గూడ నాటకములను ప్రదర్శించి యున్నారు. ఈసారి కొద్దినాటకములు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడును గాన చెన్నపురి ఆంధ్రులు వీరి నాటకముల నన్నిటిని లింకించి ఉచితరీతిని వీరిని గౌరవించ త్రాగియును.

నోటీసు

కృష్ణా షుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీపట్నం

యీ కంపెనీని వాలంటరీ వైండింగు అన్ చేయుటకు ది 5-8-28 తేదీన కంపెనీవారివల్ల Extra-ordinary Resolution (ఎక్స్ట్రా) రెసరి రిజ ల్యూషన్) ప్యాసు చేయబడెను.

ఇట్లు వెంకటసుబ్బారావు, క్రెకటరీ & ప్రజరరు.

నైమను సంఘ ఉపసభ్యత్వము

డా॥ అంభేద్కరుగారిని లావిద్యార్థులు బహిష్కరించుట

నభ్యత్వము విమవవలెనని ఒత్తిడికల్గించుట బొంబాయి, ఆగస్టు 7:—నైమనుకవిమనగూర్చి బొం బాయి కాసనపర్వలో శిర్పానము దానిపై ఉపసంఘము ఎన్నిక యందు డా॥ అంభేద్కరుగారు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడుట యు లాకాలేజి విద్యార్థులకేమియు మనస్ఫూరింపక లాకాలేజీ ప్రధానగు ఎల్. ఎల్. బి తరగతిలోనికి రాగానే విద్యార్థులం దరు జంతులకు పెడలిపోయిరి. విద్యార్థులందరు ఒక శేఖనువ్రాసి అంభేద్కరుగారి తొనగిరి. అందు ఇట్లుగలదు:— “మీరు మాఉపాధ్యాయులై యుండియు యువకులగు మాకు పుత్రులైనవయ్యందు ఆదర్శనీయులుగా వుండవలసిన మీరే ఆత్మ పవరసమయమున దేశోపాము కావించినందులకు చాలచింతించు చున్నాము. మీరు ప్రతినిధులుగాయున్న నిమ్మ జాతులకు ఎంతో లాభముకలగు నను భ్రమతో మాత్రుదేశముయొక్క గౌరవము ను విక్రయించిరి. భారతదేశముయొక్క శ్రేయముతోపాటు ని మ్మ జాతుల శ్రేయమునూడా అభివృద్ధి చెందగలదనియు విదేశవరి పాలనా అధికారము తొలగిపోయిన గాని మనకీయములు బా యవనియు మీరు మరచిపోయినట్లున్నారు. భారతీయులందరు ఏకగ్రీవముగా బహిష్కారము చేయుచున్నపుడు మీరు విదేశీ యులచెంతచేరి ఏవో కొద్దిలాభమును పొందచూచుట నిరర్థకమని యు గుర్తింపవలసియున్నది. యువకులు యిందుమూలముగా తెలియజేయుచున్న నిరసనభావమును గుర్తించి గుణపాతమును నే దుక్కొందురుగాక. వెంటనే కమిటీసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగుడు. యిప్పటికి మించిపోయినదేదియులేదు. మీరతప్ప నవ రించుకొనటకు యింకను వ్యవధికులదు. మామాటనిని మావిశ్వాస మును లిరిగి గ్రహించురుగాక. (అ. (వె)

తెఫ్. కర్నలు క్రాసువెయిటుగారు

చెన్నరాష్ట్రపు దేశీయసంస్థానములందు గవర్నరుగారి ఏజంటుగ కాటనుగారిస్థానే నియమింపబడిరి.

మోటారు హెడ్ లెట్టు

పోలీసు కమిషనరుగారి ఆర్డరు మద్రాసునగర పోలీసుకమిషనరుగారు 6-8-28 తేదీన ఈక్రింది విధమున ప్రకటించియున్నారు:— మద్రాసు మోటారుబండ్ల నిబంధనలప్రకారము నగర స రిహద్దులలో నేరోడ్డుమీదగాని మోటారుబండ్ల కుంభము హె డ్ లెట్టు నుండి అమితమున వెలుతురు ప్రసరింపకుండుటకుగా ను ఈ క్రింద నూచింపబడిన విధములలో నేడియయినను అను సరింపబడవలెను:— (1) హెడ్ లెట్టుయొక్క రిఫ్లెక్టరు యొ క్కు క్రింది సగముభాగము గాఢమున యెరుపురంగుతోగాని తెలుపురంగుతోగాని పూయబడవచ్చును. (2) రిఫ్లెక్టరు యొ క్కు క్రిందిసగముభాగము గాఢమున యెరుపు లేనటులు గలిగిన యెరుపురంగు కాగితముతోగాని లేక ఆధికముతోగాని కప్ప బడవచ్చును. 3. ల్యాంపులున్న ఫ్రాన్టెడు గాజుతోచేయబడి వచ్చును. లేక సాకెట్టునకు పూర్తిగా తెలుపురంగు పూయబ డవచ్చును. 4. ప్రత్యేకబుల్బులు పొడవువైపున సగమువరకు వడిమి, లేక నలుపురంగు గలిగియుండి, ల్యాంపునుండి మిగిలి ప్రసరింయ కాంతిని చూచుగా తగ్గించుటకుగా నవర్చబడవచ్చు ను. 5. ల్యాంపుయొక్క బయటి గాజుకన్న కాంతినిచూచుగా తగ్గించు నేవిధమున గాజుతో ననను చేయబడవచ్చును.

వార్డోలీ విజయము

శ్రీశీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము

గాంధీమహాత్ము డభినందించుట

చివరకు విజయము కలుగుట ఆత్మీయ మహానామ. కుభవరీబానుమునుబడసిన సమస్త అన్నియను కుభవరములే. బొంబాయివొరతనమును, వార్డోలీ వలడుతలకాల ప్రజ లను, శ్రీయుత వల్లభాయగారినిగూడ నేను ప్రకటించుచు న్నాను. వల్లభాయగారు విజయముతోగూడిన మహావ్యధి మును వెల్లడింపకుండినవో నిది యిటుల పరిష్కరింపబడుట ఆసంభవము. సత్యాగ్రహ మొనరించినవారి అభీష్టము లన్నియు ను నెరవేరినవి. ఇది ముఖ్యముగా గమనింపబడగలవిషయము. విచారణసంఘమువారి కియ్యబడిన ఆపకాతముగూడ సంతృప్తి కరముగానే యున్నది. ప్రభుత్వోన్యోగము గావించిన కఠిన పర్యట విచారణీయములగు విషయములలో చేర్చబడలేదు. వేల మువేలయబడిన భూములను యితరభూములనుగూడ మరల రైతుల కిచ్చివేయుటకు దొరతనమునా రంగీకరించుటచే కఠినపర్యటను గూర్చి పట్టుబట్టకపోవుటలో వల్లభాయగారు చాల ఉచార భావమును వెల్లడించిరి. తలాటీలకు మరల వారి యుద్యోగము లియ్యబడును. ఇతర చిన్నివిషయము లన్నియునుగూడ సరే చే యబడును. ప్రాతకప్పలను త్రవ్వకుండుటయే మంచిది. వాని కింతకంటె హెచ్చుగా నెట్టి పదుపాయమును చేపకట కవ కాశములేదు. విచారణ కాంతమునవరిసిట్లులలో జరుగుటకు గూడ దీనివలన పదుపాయము కలుగుచున్నది. ఇటుల విజ యము కలిగినదిగదా యని సత్యాగ్రహదీక్షితులు విరమింప గూడదు. వన్నులను గూర్చి వారు ప్రభుత్వోన్యోగముపై మోపిన నేరముల నన్నిటిని రుజువుపరుచుకొనవలసిన సాక్ష్య మును వారు సమకూర్చుకొనవలసి యున్నది. దీనికంటెను ముఖ్యమైనది నిర్భావిధానము. ద్వీపం కృతోత్సాహముతో వారు నిర్భావి/ విధానమును కొనసాగించిననేగాని వారి స్థాన మును స్థరము కాజాలదు. నిర్భావివిధానము చాల కష్టమైనది ఇది శీఘ్రముగా జరుగునది కాదు. దీనివలన పేరు ప్రఖ్యాతులు రావు. సాంఘికములగు దురాచారములు చాలకలవు గాని వాటిని తొలగింపవలసియున్నది. రాట్టులను వ్యాపింపజేసి దారిద్ర్యమును రూపుమాపవలెను. మనలో నిట్టి ప్రబోధమును కలిగించుటకు రాట్టుమే ముఖ్యకారణము. మద్యపానకంక మును మనము తొలగించి వేయవలెను. గ్రామములలో పారిశుధ్యమును పెంపొందింపవలెను. ప్రతిగ్రామమును చక్కగా పరిపాలింపబడెడు పాఠశాలయొకటి యుండవలెను. అగ్ర వర్ణములవారనబడువారు అంత్యజా లనబడువారిని నిమ్మజాతు లనబడువారిని మిత్రభావముతో చూడవలెను. దేశారాధకు లీవిషయములనుగూర్చి అధికముగ శ్రద్ధను చూపుచున్నకొలది యు వార్డోలీ సత్యాగ్రహమువంటి విమమరీక్షితులతో విజ యమునుగాంచగల కేక్తి అధికమగుచుండును. ఇట్టి నిర్భావి విధానమును నెరవేర్చుటలోనే దేశారాధకుల దేశభిమానమును దైర్య సైర్యములను విదితము కాగలవు. శ్రీయుత వల్లభాయ గారి నాయకత్వముక్రింద నేవచేసిన వలంబేయు నాయకుల ఆజ్ఞలను శిరసావహించుటలోను కష్టములను సహించుటలోను చాల ప్రశంసనీయుగ వనిచేసినందున వారిని నే నత్యధికముగ కొనియాడుచున్నాను. కార్యభార వింకను వడియలేదు గాన తీరకలవా రందరును సర్దారు వల్లభాయగారికి తోడ్పడగోర దను” అని మహాత్ముడు వ్రాసిన ప్రధానవ్యాసము నేడు 9-వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండియాలో ప్రకటింపబడిన.

(శ్రీ వ్రాసు

లోకలుబోధు అధ్యక్షుల

నియామకము

(ప్రభుత్వప్రకటన)

ఈ క్రింది ప్రభుత్వ ప్రకటన జూలై 14 వ తేదీన జారీచేయబడినది:— మద్రాసు లోకలు బోర్డుల వట్టు ము (1920) యొక్క 18 వ సెక్షనుయొక్క 3 వ పలు సెక్షను క్రింద ఒకతాలూకాబోర్డునకు తాత్కాలికాధ్యక్షుని నియమిం చుటకు తాలూకాబోర్డుయొక్క అధ్యక్షోపాధ్యక్ష పదవులు రెండునుగూడ ఖాళీగానున్నప్పుడే అధికారము రాగలవనియు, ఈవదవులు రెండును ఖాళీగా నుండకపురార్థమే తాత్కాలి కాధ్యక్షుని నియమించుటకు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునకధికారము లేదనియు ప్రభుత్వమువారు తుట్టచొప్పించుచున్నారు. ఈయం దువు మద్రాసులోకలుబోర్డు వట్టు యొక్క 18 (3) వ సెక్ష నుక్రింద ఒకయూనియను బోర్డుయొక్క తాత్కాలి కాధ్యక్షుని నియామకమునకుగూడ, జైవిధముగానే వర్తింపదును.

నైమనునప్రకరణము

“గోష్ఠిప్రభుగారి అధికారదుర్వినియోగము”

మంత్రుల విశ్వాసద్రోహము

గోష్ఠిలో భవనమును పోరులసభ - నాయకుల గంభీరోపన్యాసములు

నైమను కమిషను బహిష్కరణమునకు విషయమై గవర్నరుగారి రాసిన “నైమనునప్రకరణము” కార్యములను, ప్రధాన మంత్రి దాక్షుడు నుభవరావుగారు వారితోడి మంత్రులు శ్రీ ముత్తయ్య మొదలియారు, నేతురత్న మయ్యగారు గాడ్ గావింపిన “నైమనునప్రకరణము” పయమున ప్రకటించిన కవట నాటకమును నిన్నటిసాయంత్రము గోష్ఠిలో భవనమును శ్రీ సత్యమూర్తి, జి. రామదాసు, పి. రంగశాస్త్రిగారు ప్రభుత్వమునకు తెలిపి, శ్రీమంత్రి విమర్శించిరి. సభాభవనము తయ్యమునకు నెలదిగిరి. ప్రభుత్వములు లక్షలకు పథ కగుచుంది.

అధ్యక్షులు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము, రైటు ఆనంద్ సయ్యదు అమీర్ అలీగారి యొక్కయు, జమీందారులు, జాతీయవాదులు వగు రామ శాస్త్రి రాజగారియొక్కయు మరణములను విచారమున ప్రక టించుచు నొక తీర్మానమును, శ్రీమంత్రి వి. జె. పటేలుగారి నాయకత్వమున బాణ్యోద్యమమునకు న్యాయమును, సక్రమ మునైన తమహక్కులకై ప్రభుత్వముతో సంబంధముగావించి సంపూర్ణ విజయమును బడసినందులకై పటేలుగారిని బాణ్యోద్య మమున గౌరవపురస్కరముగ ఆర్జించియుచు వరొక తీర్మాన మును సభయందు ప్రకటించిరి. మొదటితీర్మానమును సభ్యు లెల్లరు నిలచి కాంతిలోదడ, రెండవతీర్మానమును తమ హక్కు లిక్కడనున్న ప్రకటించు కరతాళధ్వనులతోడను ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి.

శ్రీ యస్ సత్యమూర్తిగారు

పిమ్మట సత్యమూర్తిగారిట్లు పర్యవేక్షించిరి. “ప్రస్తుతము దేశమునందు పరిస్థితి ఆభంగకరముగనున్నది. గవనమండలము ముఖ్యతకే మేధావ్యులమొనరునదియంగీకరింపక తప్పదు. వం బాబురాష్ట్రములో మొదలుజేతుకొని వంగదేశము, బొంబాయి రాష్ట్రముగూడ నైమనుకమిషనుతో సహకార మొనర్చుటకు రాష్ట్రమునాశనసభాసభ్యులను నియమించెను. సర్వమును తలకొందునట్లు కనపించుచున్నది. కాని అంతయుమిగిలిపోలే దని విన్నవించుచున్నాను. అంతయును తమదేశమున చెంతటి న్యాయకర్త పాఠియైనను ఈ దేశమునకు దెంచి యివటినుండి దాటిపోవువరకునాత్రమ అక్రమపధానమైయు మెలంగును. నైమనుకమిషనువా రీదేశమునకు దెంచినపుడు దేశమునందలి నాయకులరాజకీయ నాయకులుగాని, ఎన్నడైన రాజకీయపక్ష ములుగాని, అన్నియును రమారమి వికలత్వముతో కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరించెనని మీరు మరచియుండరు. నైపు నున ప్రక మిదేశమునకు దెంచినపుడు తమయందెట్టి న్యాయతలు లేనట్లును, కేవలమునిష్కృతపాతములైనట్లును, స్వప్రయోజనమననది మందులైనను తమయందు గానరానట్లును నామధ్యర్యదేశమున నింపిన ముద్దించినట్లును, ఏతత్వాన్వితములైన ప్రకరము నటించెను. ప్రభుత్వముగాని, ప్రజలుగాని సమభావముతో ఏకీకరణమునకు, యిరువుర సాత్వములను తక్కుడయందులకై తూచి మరి తాము తమయభిప్రాయములను ప్రకటించుమియు ఏమేమో ధర్మపన్నములను, శ్రీరంగసీతులనెల్ల నెలకొంది. మన దేశములలో కొందరు మలలోపై విశ్వాసముగా నిట్టి పయోమాని విమకుంభాన్వితమునననించి రని నేడు తెల్లమై నది. కమిషనువా రాడినకవటనాటక మాదియందేబట్టబయిలే నది. తెర తెరువబడగానే సర్ జాన్ నైమనుగారు బీదల కొల్ల గొట్టుటయే ఏకైకమతముగాగల బ్రిటిషు ధనాధికర తత్వమున కు ప్రత్యక్షప్రధానదేశమై రంగమునం దుపరించిరి.

“నైమను బ్రిటిషు ధనాధికుల ప్రతినిధి”

ఇక మన మరచానురాష్ట్రముననున్న మొన్న మొన్నటి వరకు మంత్రులలో నొక వ్యయించిన బిల్లి బిల్ ఆగ్నేయసామి గుడలియారుగారు గావించిన ప్రకటన గమనార్హము. నైమను కమిషను యెడల ప్రాతికూల్యమునపించుట యనిన ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుటయే యని తమతో గవర్నరు గోష్ఠి ప్రభుగారు సమక్షమున నుదవినటుల ఆగ్నేయసామి గుడలియారుగారు రెండు తెల్పియొడిరి. కావున నేటిలోని మరుతలబాట్లనకై “నైమను” బయల్పడినాడు; సర్ జాన్ నైమను బ్రిటిషుధనాధిక తత్వమును బలపరచుటకు, వంపబడిన ప్రతినిధి

యని నువిదితమైనది బ్రిటిషుధనాధికతత్వము భారతదేశమున దు తనమనుగడవనములు ప్రశ్నపై లెక్కపెట్టబడుచున్నవని గ్రహించి ఎటులైనను తనయాయువ్యమును వృద్ధిగాంచుకొనుట కై భారతీయ స్వాతంత్ర్యసంధానము నడ్డగించి పరసేవాత్మంబు లయిన భారతీయుల కాలసేతులకు వీలైనంతకాలము బాధించినచుటకు సర్ జాన్ నైమనుగారిని దేశమున కనిపియుండె నని తీర్పు మగు వరకీలకగావించిన యంతరం మే నేను అభిప్రాయ మొసంగజాలి యున్నాను. అట్లుగానివత్తుమన వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వములను నైమనుసహకారసంఘములను నియమించుటకై “నేనుండ, నేనుండ” దని రేచుకుక్కలనలె వక్షగిడుటకేమిపా తువుగలదు? వరియు భారతప్రభుత్వమునకు భారతస్వా తంత్ర్యప్రతిఘటనలయితో యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు కమి షనుకు మూడవలాసాంచుటకు గతమేమి? వీనివలన నైమనుకమి షనువా రెప్పట్లునైన విదేశీయులనునిలియనల దివ్యభోగమున కెట్టియంతరాయము గలిగింపబోరని యిరువురకు ప్రకటితము గాకన్నను గాధమును యెడలబడిక యున్నదని తెలుపుట లేదా?

“గవర్నరుగారి అధికారదుర్వినియోగము”

మనరాష్ట్రములోనె తమ గోష్ఠిప్రభువు ప్రయత్నిం పకవదలిన మాయోపాయ మొదెయ్యగలదా? అట్టితంత్రమేదైన నుండినపక్షమున గోష్ఠిప్రభువద్దగాని నెట్లు పన్నవలెనో ఎరుం గకపోయియుండవలెనని వేరొకటిగాజాలదు. (ప్రస్తుత సీతి విరహితత్వమునకు లోడ్డును నట్టి, నెతికనూత్రముల నెల్లపన్ను జేయునట్టి, నిర్మలప్రభావితదేశమునూలిన్యయుతమొనరించి, ప్రజలయందేవ్యామునజనింపజేయుచున్నట్టివన్న రాష్ట్రకాసన సభను వరిహాసాస్పదముగ జేయగల యట్టి సమ ప్రసాధనములను, సర్వమంత్రతంత్రములను గోష్ఠిప్రభువు వినియోగించెను అంతకు పూర్వము నీతివాద్యాధిశీలరవు నెట్లుయండిన గోష్ఠిప్రభువు నైమను కమిషనుయొక్క ఆగమకానంతరము తన నైతికశాస్త్ర సిద్ధాంతములనెల్ల మార్చుకొనెను. కాసనసభ్యు లను భూషించిగాని, భుజము తట్టిగాని పరిహసించిగాని, వరా మర్మ యొనర్చిగాని, తిట్టిగాని, డీవించిగాని, మోహింపజేసి గాని, మోసగించిగాని నైమనుకమిషను సహకార కాసనసభాసంఘ నియమకమున కొడంబరచుటకై యెట్టికార్యము గావించినను అదియెల్ల సమర్థింపబడినదే! భారతప్రభుత్వ చట్టము వలన గవర్నరుగారికి ప్రసాదించబడిన అధికార మిందువలన దుర్వినియోగము గావించబడినది. కమిషనుకు ప్రతిఘటనై యున్న మంత్రులనుపురమునొక్కొక్కమునండి విరమించు కొనవలసి నదిగ నిర్బంధించినందులకు గవర్నరుగారు తమయందు నెల కొల్ప బడి యున్న వి. క్లా స ము నకు దూకు లెరని గవర్నరుగారిపై నేను దోషము వాదించియున్నాను. తాముచేపట్టిన దుర్విధానమువలన గోష్ఠిప్రభువు రాజకీయ పక్షములను వంకిల మొనర్చెను. “నీవు నీకాంగ్రెసుపక్షమునకు ప్రోహితము, నీకు నీ న్యాయముల నొసంగెదను” అని చెప్పిది రాష్ట్ర గవర్నరుగారు ఏనాడు నునము వినియున్నాము? గోష్ఠిప్రభుగారు పార్లమెంటు సాంప్రదా యములగాని, ప్రజాపరినిధుల హక్కు, బాధ్యతలగాని ప్రాప్తిహించుచున్నారా? స్వతంత్ర పరిశ్రమలను, విశ్వాస ద్రోహుల హావ్యంబి వారి కమాత్యవధవులాసంగి గౌరవించు నపుడు గోష్ఠిప్రభువు ప్రకటించే తనపై విధింపబడిన విధు లను సక్రమముగ నిర్వర్తించుచున్నాడాయని మరొకతూర ప్రశ్నించుచున్నాను. వీరినిమించి మంత్రుల కార్యదర్శులకగ నూడ మరి యిరువురు ద్రోహులను గవర్నరుగారు నియమించిరి. అమాత్యవధవులను పూర్వ, నూతన విద్రోహులను యన్. మత్తయ్యమొదలియారు, నేతురత్న మయ్యగారు చేతన, కార్య దర్శి వధవులను నూడ టా జాన్ డిస్, మాటికొ కేల నాయకగర్లు చేతన అలంకరింపజేసిరి.

“ప్రతిమగు అంబోళనగావించవలెను”

పరిస్థితిట్లుండ రాగల కాసనసభయందీ విషయమును గూర్చిన సంభాషణమును లేమియని విచారితము. నైమను సహకారసంఘమును గూర్చిన యుపపాదన యొక సంవత్సరము వరకును యీ కాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడజాలదని నాను ట్టుకు నేను తలంచుచున్నాను. కాసనసభాధ్యక్షుని యభిమత

మెట్లుండునో నేనెరుంగజాలను. ఒకవేళ అధ్యక్షుల వీ యుపపా దనను ప్రవేశపెట్టుట కనుమతించిన యనుకొందము. అట్టి సం దర్భములో సహకారవాదులు తాము జేయువని సిగ్గుచాల్చిన దని గ్రహించి, అట్టికార్యమునుండి వారిని విముఖులనుగ జేయ గల ప్రకాశిప్రాయము దేశమునెల్లడల శ్రీమంత్రి విట్టుంభం చిననేతప్ప, లేనియెడల నైమను సహకారసంఘ మేర్పడువల యనని తలంచుచున్నాను. కాని రెండంగమున నుంచుచేసిన అ నుకు పినుడియుటలో నాకు విశ్వాసములేదు. ప్రస్తుత మెన్ని యో ఆటంకములు గలవు. యిం తకు వి ట్టుంభం చు గ నింకన్నియోనిపట్టులు రావచ్చును. కాని విష్ణుములు, అప దలు, అంతరాయములు సంభవించునను కాగలమున మనము మన ప్రయత్నమునుండి విముఖులమై మువ్వకంజులై విడిమిదీ భౌ రతమాతృ సంతానముని చెప్పికొని గర్వింపుట కెట్టియోగ్యత లేనివార మయ్యెదము. యీదేశద్రోహులపై యందోళనప్రక ణభించుట కీయదను ఆదిగానైకాని రాజోత్తరాసనసభా ఎన్ని కలవరకు వీరిపై శ్రీమద్రామమొనరించి వీరల నియోజక గణము లచే విరేకితగిలుల గుణపాతము చెప్పింపవలసియున్నది. ఈ యందోళనవలన భరితములేకపోదు. ఏమన యీ నైమను కమిషను రాగల సంవత్సరాంతముననేగాని తమ నిదేదనను సమర్పింపజాలరు. పిమ్మట కాసనసభగావించుటకు పూర్వము జాయింటు పార్లమెంటువారి కమిటీ జరుగవలసియుండును. యీలోపున యీదేశముందు కాసనసభల ఎన్నకలు జరిగితిరును. యీదేశమునందుఎన్నికలు జరగసమయమునకు పార్లమెంటులో నీ కమిషనువారి నిదేదికవిచారించబడవలెను. అప్పటికి ఆయెన్నికలఫలితముగ నైమను కమిషను సహకారవాదు లెల్లరును ఓడింపబడినట్లును, బహిష్కరణవాదు లందరును జయమంది నట్లు మనము చూడగలిగిమీ సహకారవాదులు ప్రకాశి ప్రాయమును ప్రకటించలేదనియు, జాతీయోద్యమమునకు వీరు భిన్నముగ ప్రవర్తించి యుంకిరియును జలించినవార మారు ము. కావున యిప్పటి కింకను మించిపోలేదు. కాసనసభయం దీవిషయము చర్చింపబడిది పక్షమున సహకారవాదుల సీతి దుర్భరముగ జేయుటకు మనము బూనుకొనవలెను.

“ప్రత్యేకసంఘములకు కమిషనువారు

గల్గించు భ్రమలు”

వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారిపుడు నైమను కమిషను సహకారమునకు రాజకీయవాదనలను కట్టిపెట్టి సాంఘికకాళము లు బురికొల్పుచున్నార. “నైమను కమిషనుతోడి సహకారముచే మీ రాజకీయ, సాంఘికనిర్వాహము చేయగలరని” నీ వేర్వేరు సంఘముల వారి ని ధ్ర మగొల్పుచు న్నారు. నిమ్మజాతులు, మహమ్మదీయులు మొదలుగాగల యీవివిధ సంఘములవారును ప్రస్తుతము చేరివలన బాధితులై యున్నారే! అజ్ఞానము, దారిద్ర్యము అనునవి రెండు ప్రధానకారణములు. రమారమి రెండు కేలాబులునుండి యీ భారత ప్రజాసామాన్య బాహుళ్యమునుండి ఈయజ్ఞాన, దారిద్ర్యములను బారద్రోలు టకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గావించినదేమి? సంస్కరణమును ప్రవేశపెట్టబడువరకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు 16 అనాల సంపూర్ణాధికారముండెనే! భారత ప్రజాబాధ్య తాయుతపరిపాలనము నుప్రతిష్ఠింపజునంత వరకును ఈ యజ్ఞాన, దారిద్ర్యము లెట్లే యుండగలవు. మరియును, భార తీయులలో మలమతవిభేదములు, జరగరకలములు, అల్లరులు గలవనియు, బ్రిటిషుప్రభుత్వ మిదేశమును లేనిపోవున మీదేశ మున కాంతయుతముగ నివసింపజాలమని మరొకవాదనగలదు. సాంఘికవాదులలో అగ్రేసరలగు సర్ అబ్దుల్ హసీముగారిం దుల కేమిసమాధానమొసంగిరో గమనింపుట సమంజసము. ఈ మతకలహాలనది, చక్కపెట్టుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము శక్తి మాలినదని స్పష్టముగరూపొచ్చెనది అని తెల్పియుండిరి. మహమ్మ దీయులు, కాంగ్రెసుకుసంబంధించినంతవరకు ప్రాతినిధ్యమువిష యములో ఉభయసంఘముల విద్వివాదముతోతప్ప ఎట్టి ప్రధానమార్గగాని ఉండబోదు. అందుచే మహమ్మదీయసోద రులకు నైమనుకమిషనువలన అనుగ్రహించబడునదిగాని, కాంగ్రె సుచే నిరాకరింపబడునదిగాని యెద్దియులేదు. బ్రాహ్మణికేతరుల యొక్కగాని, నిమ్మజాతులయొక్కగాని హక్కులనరిక బైడి వి ధానము కాంగ్రెసులో లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయము న్ననో నది నైమనుకమిషనుతో సంబంధించినదాదు; జరగరా నుమాత్రుల ను బట్టి ప రి క్ష రించు కొనవలసి న ది విషయము కావున నేతేర్వేరు సంఘములు స్వతంత్రముగనిలచి భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్ప డుటవలసినగాని, విదేశీయుని పాదజమును తలపెడినదొనలు వలన తమప్రయోజనముల బడయజేరవని యీ సాంఘిక నా యకులు గ్రహింతురని నమ్ముచున్నాను. అభిభారత కాంగ్రె సు సర్వసంఘముల ప్రతినిధియైగాని ఏయొక సంఘముయొక్క

సాక్షాదము. నైమను కమిషను సమాకారములను యిందులకు ప్రయోజనములేదు. యావిషయమును మనముండికొని నేటి నుండి వివిధ ప్రచారముగావలసినదను. కాననసభాసభులు మేర్పాటుగావింపబడినవత్తుమన నిక సమాకారములను మం త్రులయొక్కయు, సభ్యులయొక్కయు కాననసభాయాసరి మితి అంతతోముగిసినట్లు మనము తెల్పవలెను. "ఎండకాయలు చుండగనే గడ్డినిచేరవేయనిండు." కాని వారికి ఎండకాయలు టయే యుండబోదు." (హర్ష ధ్వనులు)

శ్రీ వ. రంగనాథ ముదలియారు గారు

పిమ్మట ఉపన్యసించుచు కమిషను నియామకమును ప్రకటించిన పిమ్మట నీసమన్వ భారతదేశముదలి సర్వవత్తు ముల వారిచే చర్చింపబడుటలనైన దను భావముతో చెప్పి పురి యందు న్యూయిండియా కార్యాలయముండబలపక్షసమాజే మొకటి జనపబడినాయె, ఆపును ద్వీతీయామాత్యులగ నున్న తామును, ప్రధానామాత్యులగు డాక్టరు శుబ్బరాయను గారను ఆసభకు జడలియింటిమనియు, ఆత్మగౌరముగల భారత పుత్యులందరకును కమిషను బహిష్కారమున కంగీకరించుటతప్ప మార్గాంతరము లేనందున తామును అందుల కనుకూలమై యుంటి మనియు, కాని తమపక్షమువారితో యాలోచించి వారి నిర్ణ యముగై కొనసాగి సభలో తా మేయభిప్రాయముగానియిడమి తమని కలగించుట పాడిగాదని డాక్టరు శుబ్బరాయనుగారు చెప్పటను జట్టి తామా నాటిసభయందు తమ యభిప్రాయ మును ప్రకటించక విస్మయపరిచియు పల్కిరి. "నాకడాక్టరు శుబ్బరాయనుగారు లొసంగిన సలహా తమకుగూడ వర్తింపవని తలచితి నేగాని మరదటికినమే నైమనుకమిషను సమాకారము నకై విజృంభింప తయారై యుండరని తలచి యుండలేదు. "నిన్నటిదినము జరిగినసభలో నాయభిప్రాయము వెల్లువచ్చు వలదని కోరియుంటిరిగాదా! నే దీదేమి సమాకారమునకై మీ రివిధముగ స్వతంత్రాభిప్రాయమును ప్రకటించు చున్నారా?" అని నేను శుబ్బరాయను గారిని ప్రశ్నించగా తాముజనరకే గవర్నరుగారితో సంప్రదించి యుంటి మనియు, తామికమిడలు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొన బోవుట లేదనియు పల్కిరి! యంతరము కొన్ని దినములకు మార్పుతంత్రపక్ష సభజరిగి కమిషను బహిష్కారము నామో దించెను. కాని శుబ్బరాయను గారు మాత్రము నైమను కమి షను విషయ మత్యంత ప్రాధాన్యమైనదనియు, మంత్రులు ము వ్యరిలోను యావిషయముపై భేదాభిప్రాయము లుండుటకు తాము సమ్మతించవలసినయెడ పల్కిరి. అటులైనచో మేమిద పుర మంతకుపూర్వమే ప్రతికూలాభిప్రాయములై యుంటిమని శుబ్బరాయనుగారు చెప్పగలరుగాదా! నన్ను ప్రజే మంత్రపదవికి రాజీనామా యొసంగవలసినదిగ నేలకోరియుండలేదు? స్వతంత్ర పక్షమువారు సమాజేమై బహిష్కారము కనుకూలముగ తీర్మానించి శుబ్బరాయనుగారి నొంటరిగ వదలివైచిరి. కానన సభయందు దీతీర్మానము ప్రతిపాదించబడుటకు ముందు శుబ్బరాయనుగారు బహిష్కారము తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటువేయవలసినదని సభ్యులందరకు కోరుచుండిరి. తుదకు ఉప పాదన వోటుకు పెట్టబడుసమయమునకు సభలో లేకుండ మొ గమురప్పించిరి. (నపు) ప్రధానమంత్రివై విశ్వాపరాహిత్య తీర్మానము చర్చింపబడుటకు సభయందంగీకారమును బొందలే దను నెవమున గవర్నరుగారు శుబ్బరాయనుగారికి సమయము నకు తోడ్పడి ఆ వోటింగు ఫలితము నాయం దును, నామిత్తులు డిల్ బి ఆర్గ్యుమెంటు ముదలియారుగారి యందును సభవారి యవిశ్వాసమును కల్పించెనని వ్యాఖ్యాన మొనరించిరి. ఇకముందు కాననసభ్యు లేమిగాంపనున్నారో చూడవలసియున్నది. ఇదివరలో 61 మంది ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులు నైమనుసంఘబహిష్కారమున కనుకూలముగ సమ్మ తుల నొసంగియుండిరి. అప్పటినుండి నేటివరకు కమిషను నిర్మాణవిధానములం తెట్టిమార్చును కలిగియుండలేదు. సర్ జాన్ సెనెగారు తరువరి ప్రకటించిన మరతులు విలువవేయ దగినవిగావని అంగ్లో హిందవపత్రికలగు "పయూనీర్" "మదరా నుమెయిలు" వత్రికలే ప్రకటించియున్నవి.

చన్నపురియందు చిపుడే ప్రభుత్వమువారిచే కాననసభ్యులనేక భ్రమలు గల్గింపబడుచున్నవి. సభజిత్తి ఉద్యోగముల యాకలు, తదితర వ్యాపారములు గల్గింపబడుచున్నవి. యిప్పుడు మన కత్తవ్వమేమి? జన్మితు పక్షమువారు మాట తప్పిరని వారిని నిం దించుచున్నాము. కాని మనయందే విశ్వాసప్రహేళులున్న పుడు యితరులను నిందించుటకు మనకెట్టి హక్కుగలదు? దేశము నంగ ప్రజాభిప్రాయము దృఢముగ నుండినచో వీరల్లు యిచ్చు నచ్చినట్లు ప్రవర్తించవలె యుండెడివారా? సుత్తయ్య మొదలియారు, నేతురత్తుం అయ్యగారులెవర? వీరధయలును దేశమందంతలను సంతోషముగ సంచారము గావించుచు ప్రతివోటును ఆహ్వానసత్కారము లందుటలేదా? ప్రజలసిద్ధి యిట్లుండ గవర్నరుగారిని గాని, అధికారవర్గమును గాని మన ము నిందించి ప్రయోజనమేమి? మన యుపేక్షకును, తూర్జ్రిం భానిమనకును మనలనుమనమే నిందించుకొనవలెను. ప్రజాసా

మాన్యములయొక్క సరియైన యభిప్రాయములను గలిగియున్న వి. విద్యాధికు అనబడువారే స్వప్రయోజనముల నాశించి దేశ మునధోగతి పొందేయమన్నార. దేశముతో ప్రబోధము జరిగి ప్రజలందరు బహిష్కారమునకు పట్టుదుల గలవారైనచో నే తురత్తుమయ్యగారు, మాత్రయ్య మొదలియారు తామొనర్చెడు కార్యము సంపూర్ణముగ యాలోచించి గాని మరిచేయబోరు" యని పల్కిరి.

శ్రీ వేమవరపు రామదాసుపంతులు గారు

పిమ్మట ఉపన్యసించుచు మూడు నాలుగు మాసముల క్రితము చెన్నరాష్ట్ర కాననసభవారు నైమను కమిషను నిర్మాణము మార్చుకొని యంతవరకును తాము సమాకారము జేయ జాలమని అధికసంఖ్యాకలతో తీర్మానించి యుండిరనియు, నైమనుసంఘ నిర్మాణము మార్చుకొనిదలేదు గావున కానన సభ్యుల యభిప్రాయమును మార్చుకొనిదలేదనియు తలపపలెనని యు, ప్రభుత్వమునా రేయో కొన్ని యాశ్చర్యలగు గల్గించు చున్నారనుట తప్ప వేరేమియు జరిగియుండ లేదనియు, ప్రభు త్వము సామ, దాన, భేద, దండోపాయములను ప్రయోగించుట నూతనము గాదనియు వీనికి లోబడని వారే ధీరులును, దేశభక్తులు నియు పల్కిరి. అందుచేత ఆత్మగౌరవముగల చెన్నపురి కాననసభ్యులు గూడ తమ వాక్యములను పరిపాలించునయే సమ్మతలని యున్నదనిరి.

ఒకజేత కాననసభ్యుల చిత్తములు మారినను సభా ధ్యక్షులగు శ్రీ నరసింహరాజుగారు గాల్ వి. జే. వట్టెలు గారిని అనుసరించి యాతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నిరాకరించురని యాసించుచున్నాను. భారత కాననసభయందు దీతీర్మానమును ప్రభుత్వమునా రుపపాదించబోవుట లేదని నమ్ముకముగ తెలియుచున్నది. ఈతీర్మానము శిష్యముగ ప్ర వేశపెట్టబడినను గాల్ పట్టెలుగారు దీనిని ఆటంకపడవ నిర్ద ముగ నున్నార. ఇక పట్టెలుకొన్నింటి వారిచే ఈ యేడుగురు సభ్యుల నెన్నుకొనవలసినదిగ కోరవలెను. లేచా ఏడుగురు సభ్యులను ప్రభుత్వమే నామింటు జేయవలెను.

యీ రెండును కమిషను వారు గావించిన వాగ్దానము లను భిన్నములే కావున కేంద్రసంఘసహాయమును నైమనుకమి షను గాంజబాలరు. కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమును భారతదేశ మందలి అధికారవర్గమును, నైమనుకమిషనువారను ప్రత్యవ మునంతకు మోసగింప యత్నించుచున్నార. రాష్ట్రీయసభ లే దేశమునందు నిజముగ ప్రజాప్రతినిధి సభలనియు, కేంద్ర రాష్ట్రసభ నిజముగ ప్రాతినిధ్యము వహించియుండుట లేద నియు కృత్రిమ ప్రచారమును సాగించుచున్నార. అటులైన చో యిదివరలో చెన్నరాష్ట్ర కాననసభవారు బహిష్కార మున కనుకూలముగ గావించిన తీర్మానమునేల యంగీకరింప రాదు? యిప్పటికైనను అధికారసభ్యులను మినహాయించి ప్రజా ప్రతినిధి సభ్యులలో వోట్లు గైకొనవలసినదని ప్రభు త్వమువారిని నేను సవాలుజేయుచున్నాను. నేను కాననసభ్యు లందరకు రాజీనామా లొసంగి ఈ సమస్యవైన తిరిగి యెన్నికలు జరుపబడినచో బహిష్కారమువారే జయముచెదరని నేను ఘంటావధముగ చెప్పగలను.

బ్రాహ్మసంఘమువేరేల కొందరు నైమనుసంఘముతో సమాకారముగావించుమని బయలుదేరినట్లు వినియున్నాను. బ్రాహ్మజైతరత్తుమునకు పానగలురాజుగారి కిట్టి నిజముగ ప్రతి నిధులలో బ్రాహ్మసంఘమున కే నైమనుసమాకారములంతకం టే నెక్కుడు ప్రతినిధులుగాజాలరు. నైమనుకమిషను సమాకారమున కంగీకరించెడి నీ ప్రముఖులను మనప్రతినిధుల చెప్ప కొనుటకు మనము సిగ్గుపడవలెను. ఆంగ్లేయులు భారతీయుల యాశయమేమియోయెరుగజాలమని యి క నెంతమాత్రము చెప్పజాలరు. సర్వవత్తు సమాజేమవారు తమ నిశేధము నిడుముజేసి యున్నార. యిదివరలో 1918-19 సం॥లోను 1925 సం॥ లో గూడ భారతీయులయొక్క వ్యవస్థముగ విశేషించబడినది. అందుచే ప్రత్యేకసంఘములవారు జాతిక్షేమమును నడుగునకు త్రోసి తమ స్వల్పభాద్యములకే నగులాడుట విషాదకరదృశ్యము" అని పల్కిరి.

శ్రీ సి. యస్. గోవిందరాజమొదలియారుగారు

పిమ్మట ఉపన్యసించుచు చన్నపట్టణముందును, రాష్ట్ర మందలి ప్రజలందరకు తీవ్రముగ బహిష్కార ప్రచారము గావించి, నైమను కమిషను ఆహ్వానమునకు నుమాఖులగు ప్రజా ప్రతినిధు లెంతమాత్రమును ప్రజల నిజముగ ప్రతినిధులు గారని తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలెనని పల్కిరి. సయి మనుకమిషనువారు రహస్యముగ సాక్షులను విచారించుటను తొలగించిరను దురభిప్రాయము కొందరచే ప్రచారము గావించ బడుచున్నది. యిది కేవలము భ్రమాజనితమే గాని వేరే గాదు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను తమపక్షమునండి చీలదీసి, బహిష్కార విషయములగ జేయుటకు గౌరవకరముగాని పయ్యులు, దుర్విధానము లనేకములుగ ఉపయోగించబడు చున్నవి. కావున వీనినన్నిటిని ప్రతిఘటించుటకు ప్రజలు తీవ్రావోగన గావించవలె ననిరి.

అబ్దుల్ హిమాజ్ ఖాన్ గారు తమ యుపన్యాసమంద ర్శమునందు సర్ సయిమును యాదేశముందు గావించిన యల జడిని, పన్నెన మాయోపాయముల నెల్ల ను వివరించి, బొంబాయి, బెంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రములతోబాటు, చన్నరాష్ట్రసభగూడ సయిమును కమిషను సమాకారసంఘమును ఎన్నుకొనవనియు, దీనికంతయు కారణము ప్రజలలో విభే దములును, దేశభక్తిరాహిత్యము నని పలికిరి. జన్మితుపక్షము వారు కయిమును కమిషను బహిష్కారము విషయములో జూ పెట్టిన బూటకము ప్రజాహితవేదితమున కంతకును కళంక మా పాదించవేసెననియు, జన్మితునాయకులు పానగలు, గామస్వా మి ముదలియారు ప్రభృతులు నిపుణు లగు రాజకీయనాయకు లైనను యావిషయములో తాము దేశద్రోహులమని స్పష్టము గ తెలియజేసిరని పలికిరి.

పానగలురాజుగారు సయిమును కమిషను విషయము లో తమ వత్తుముయొక్క అభిప్రాయ మెట్లున్నను తాము బహిష్కారమునకే అనుమాలుగమని నొక్కి చెప్పియుండి నే దీట్లు తలకొందుగ మారిరి. అధికారవర్గము దేశమందంతలను మూఝు దీయుల కనేక ఆశలను, భ్రమలను గల్గించుచున్నది. ముస్లాములు తామీ ప్రభుత్వాధికారవర్గముచే జోకొట్టబడుచున్నామని గ్రహించుట త్యవసరము.

హిందూమహమ్మదీయు లెన్నటికైనను యీ దేశమందు మనపలసియున్నది. విదేశీయప్రభుత్వము స్వప్రయోజనములకై తమ కనులయెడుట జూపెట్టి భ్రమాసంకలితము లగు వదపులను ముస్లాముల లెంతమాత్రమును తక్కుజేయరాదు. దేశభక్తియే ప్రధానముగ నెంచి హిందవత్తెల్లరును నైమను సంఘమును బహిష్కరింపవలెనని పల్కిరి.

శ్రీ యస్. యస్. శుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మాట్లాడుచు నింతవరకు ఉపన్యసించినవా రెల్లరును కమిషను బహిష్కారమునకు హేతువులను చక్కగ విమర్శించియుండిరని యు, కాని ప్రజాశయవిధద్ధముగ ప్రవర్తించిన ప్రభుత్వము తోగాని లేక దేశద్రోహ మొనరించిన కాననసభాసభ్యులతో గాని ప్రజలేవిధముగ ప్రవర్తించవలెనో, ప్రజలచరించవలసిన కార్యవిధాన మెట్టియో తెలిపియుండలే దనియు, సత్కమార్గి గారివంటి పలుకుబడిగల నాయకులు పూనికొనిన వేలకొలది ప్రజలనుయాయలుగ అనుసరింపగలరని పల్కిరి.

శ్రీ ఓ. కందనాని కెట్టిగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు వాయకులు కొంతవరకు వెనుకబడినను అనుయాయులే ప్రజల కును, నాయకులకును మార్గదర్శకులు గావచ్చునని పల్కిరి. నిమ్మజాతుల విషయమునుగూర్చి మాట్లాడుచు ప్రభుత్వము వారు వీరిని తమ వశము గావించుకొనుటకై ప్రభుత్వమున బుజుములు తట్టి మొనరిపతే కన్నీరు గార్చుచుండిరనియు తమ ప్రయోజనములు దీనివంతకె యీ సంఘములను మోసగించుట కెంతమాత్రమును నైమనుకాడుట లేదనియు నిమ్మజాతులప్రతినిధి యగు యస్. సి. రాజుగారే ప్రభుత్వాధికారులను నమ్మజాల మని పల్కియుండి రనియు, వీరికంటెను యంతకుముందు బ్రిటిషుప్రభుత్వముపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగలవారెను; ప్రభుత్వ మునకు తోడ్పడినవారెంతో లేరనియు కావున అధికారవర్గ మీసమయమందు బన్నెడినయోపాయములకు లోబడి ప్రజలు దేశమును మరవరాదనియు పల్కిరి.

అధ్యక్షులు సభనముగించుచు కమిషను బహిష్కారము నకై కాననసభ సమాజేమగుతోపల యామూడువారములు తోగా తీవ్రముగ యాందోళనను గావించ వలెనని పల్కిరి. సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

రేపల్లె డి॥ మునసబుకోర్టులో

బాపట్ల డి॥ మునసబుకోర్టు

ఫయిల్ అనలు 24/19
వాది:—మంత్రవాది లక్ష్మీకాంతం.
ప్రతివాది:— { పుష్యద్రక్ష పెంకట్రామయ్య
మరీపు పెంకట్రామయ్య
యీ నెంబరులో సీయనోటీసులునిది ప్రమాన్నా నె 150 రూలు నోటీసునిది త్తం అనగా title deeds produce చేయునిది ప్రమాన్నా వాదిపాటుకు పరిమిష. కొనిమి ప్రమాన్నా 1928 సం॥ డి 27 ఆగష్టు లేడికి నాయదా నియమించివున్నార యావిషయమై యీనెంబరు ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు పున్న యెడల సదరు లేడి పగలు 11 గంటలకు సదరుకోర్టువారి యెరు డికి హాజరై తెలియపర్చుకోగలంబులకు యుందుమూలముగా ప్రయరపర్చడమైనది.
తేదీ 8-8-28 } ప్రధాన నుబ్రహ్మణ్యయ్య వాదితరపు ప్లేడరు.

కార్మిక వివాద పరిష్కారము

శ్రీకృష్ణ

కార్మిక వివాదపరిష్కార చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతశాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబోవుచున్నారు. ఇట్టిచట్టమును చాలకాలము క్రిందటనే కావించి యుండవలసినది. ఏల నన, పాశ్చాత్యపద్ధతిని పరిశ్రమలెప్పు డారంభమయ్యెనో, అప్పుడే కార్మికులకును యజమానులకును మధ్య వివాదములు చెలరేగుచునే దెలిసిన విషయమే. అటు లనే చెలరేగుచున్నది. కాని వీనిని సామ్యముగ పరిష్కరించుమార్గము గనుపించుచున్నది. లేబరుకమిషన్ గారు డెన్నరాజధానిలో నియమించిరిగాని, వీ రెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొనకున్నారు. ఉభయపక్షముల వారును కలసి తమ జోక్యమును కోరిన దప్ప తా మెరియు జేయవలయుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన సమీక్ష ఇండియా రైల్వే కార్మికాందోళన సందర్భ మున, నవమాధానప్రయత్నములు జరుగవలెనని, లేబరుకమిషన్ గారు తాటస్థము వహించిరి. అధికారులు, లా ఆర్డరుపేరుతో 144 వ శెక్షనును స్వేచ్ఛగ ప్రయోగించి, కార్మికుల కిరారులు హితవు చెల్లకండ నాటకపరిచిరి. వెలుపలినుండి వచ్చిన కార్మికనాయకులకు జోషీ, వి. వి. గిరి, నాయుడు గార్లకు నాగపట్నమునందు వాగ్బంధన మొనరింప బడెను. వీరిని వెంటనే నాగపట్నమునుండి వెడలి పోవలెనని, మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరు విచ్చిరి. జోషీ గారు, భారతశాసనసభ్యులు. ప్రభుత్వనియమితులు. సర్వెంటుఆఫ్ ఇండియాసంఘసభ్యులు, మితవాదులు. వీరును, గిరిగారునుగూడ జనీవాలో జరిగిన అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు, ఇండియాప్రభుత్వమువారిచే హిందూదేశప్రతినిధులుగ బంపబడినవారే.

కార్మికసమస్యలందయినను, వి. వి. గిరిగారు మితమగుసలహాల నిచ్చెదరనుసంగతి, బి. యా. రైల్వేసందర్భమున వెల్లడి యయ్యెను. ఇటులనే జోషీగారును అతివాదము నలువరని, బొంబాయి మిల్లునమ్మె, జెంపడుపురపు సమ్మెల సందర్భమున వెల్లడి యయ్యెను. వీరు నాగపట్నమునందలి పని వారలను అల్లరులకు పురికొల్పుటకు వెడలలేదు. పరిస్థితులను గ్రహించి, పనివారలకష్టముల దీర్చుటకై మార్గముల నరయబోయిరి. ఇట్టినాయకులు కార్మికులకష్టములను గ్రహించి, వానిని తీర్చుటకు పాటుబడనియెడల, ప్రయోజనమేముండును? కార్మికులకు హితబోధ నలుపువా రెవరుండురు? కార్మిక నాయకులను వాగ్బంధన మొనర్చి, వారిరాకను నిషేధించుటవలన, పరిస్థితులు మరింత విషమ మగుటదప్ప, వేరులాభము గలుగజాలదు. ప్రభుత్వ మువారు యజమానులకు తోడ్పడుచున్నారనియు, కష్టపనివారలకు అభ్యంతరము గలిగించు

చున్నారనియు, అభిప్రాయము ప్రబలకమానదు. జోషీగారును, గిరిగారును అధికారచర్యపట్ల అ నమ్మతిజూపుట వింతగాదు. దేశమునందంతటను ప్రబలిన కార్మికకలవరము గాంచిన, వివాదనిర్ణయ మునకు ప్రోద్బలమొనగు చట్ట ముండుట యవసర మని తోపగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టము ప్రకారము, వివాద పరిష్కారమునకు రెండురక ములసంస్థ లుండును. ఇన్ క్వయరీ న్యాయస్థాన మును, సమాధానపు బోర్డును నెలకొల్పబడును. కాని, కోర్టులో జరుగు విచారణకు, న్యాయవాదు లను బెట్టుకొనగూడదని, చట్టమునందు గలదు.

న్యాయవాదుల సహాయముతో క్రమమగు విచారణ జరుగుట కవకాశ మున్నగాని, ప్రయోజన ముండదు. అట్టియవకాశము నొనగకుండుట గొప్పలోపము. ప్రజలకవసరమగు రైల్వే, పోస్టు, టెలిగ్రాఫ్ శాఖలలో సమ్మె జరుగునేని, నెలదిన ములనోటిను నీయవలయు నని, చట్టము చెలుపు చున్నది. ఇంగ్లండునందటివల ఏర్పడిన సమ్మె చట్టమునందలి ఏర్పాటులు కొన్ని, దీనియందు పొందుపరుపబడినవి. కార్మిక సమస్య నిమిత్తము గాక, ఇతరప్రయోజనములకొరకును, ప్రభుత్వము వారిని బలవంతపెట్టు నిమిత్తమును జరుగు సమ్మెలు శాసనవిరుద్ధము లనియు, వీనియందు పాల్గొను వారందరును శిక్షార్హులనియు, ఇండియాప్రభుత్వ చట్టము చెలుపుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు గావించుట అపాయకరమని, ఇంగ్లండులోనే గుర్తింపబడినది. సమ్మెచట్టము కార్మిక స్వాతంత్ర్యమును అడు గంట జేయు ననియు, కార్మికులకు మిగిలిన సాధనము నొక్కదానిని తొలగించుననియు, మాక్స్ నాల్డు ప్రభృతులు దెలిపి యుండిరి. ఇంగ్లండులో ప్రజాభిప్రాయ బల ముండును గాన ఇట్టి నిర్బంధ చట్టములను దుర్వినియోగ పరచుటకు, అవకాశము తక్కువగ నుండును. పరాధీనమగు హిందూ దేశమున, అధికారు లెటుల ప్రవర్తించినను అడుగు వా రుండరు. 144 శెక్షనును ప్రజల జన్మస్వా తంత్ర్యముల నరికట్టుట కుపయోగించు చున్న విధము జూచిన, ఈసంగతి తేటపడును. హిందూ దేశమున అన్ని యుద్యమములందును సామాన్య ముగ నొక్కరీతివారే పాల్గొనుచుండురు. స్వాతంత్ర్యప్రియులు, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, కార్మికాది యుద్యమములన్నిటిలో పాల్గొనుట పరిపాటి యగుటయ గాక, అవసరముగూడ నగుచున్నది.

ఇండియాలో విద్యనేర్చినవారు స్వల్పసంఖ్యా కులు. వీరిలో ప్రజాహిత సేవకై తమజీవితమును ధారబోయువారిని వ్రేళ్లపై లెక్కింపవచ్చును. పండిత మాళవ్యాగారు, రాజకీయ, మత, సాంఘికోద్యమము లన్నిటికిని పట్టుగొమ్మలుగ నున్నారు. గాంధీ మహాత్ముడు వివిధోద్యమములకును గురు పీతము నలంకరించుచున్నాడు. లజపతిరాయి, మున్నగునాయకులు వివిధోద్యమములలో పాల్గొనవల సినవచ్చుచున్నది. రాజకీయోద్యమమునందు పాల్గొ నుట, నాయకుల కెల్లరకును తప్పనిసరి యగుచున్నది. రాజకీయోద్యమమునందు పాల్గొను నాయకులు కార్మికోద్యమమును నడుపుచో, వీరికి కార్మికరక్షణ గాక, వేరు ఉద్దేశ్యముగలదని, అధికారులు చాట గలరు. కేవలము భూముల సెటిల్మెంటుకు సంబంధించిన బర్డోల్డ్ ప్రశ్నకు, శాసనోల్లంఘనమని

పేరిడలేదా? బర్డోల్డ్ యుద్యమ నాయకులగు, పటేలు, మహాత్మా గాంధీగార్లకు వేరు యుద్దేశ్య ములు గలవని తెలిపియుండలేదా? ఇటులనే కార్మికులకు తోడ్పడు రాజకీయనాయకుల కందరకును, ప్రభుత్వద్వేషము నంటగట్ట వీలగును. వీరికి ఇతర యుద్దేశ్యములు గలవనిచెప్పి, సమ్మె శాసనవిరుద్ధమని, ప్రకటించి దాని నణచివేయ వీలగును. కావున ఇండియాప్రభుత్వ చట్టమునందలి యిట్టి యపాయకర మగు ఏర్పాటును తీసివేచినగాని ప్రయోజన ముండదు. కార్మికవివాదపరిష్కారచట్టము ప్రవేశపెట్ట బడు నని సంతృప్తి జెంద వీలులేకుండ, దీనియందు హానికరమగు ఏర్పాటులు కొన్ని యుండుటచే, వీనిని తొలగించుటకు శాసనసభ్యులు ప్రయత్నింప వలసియుండురు.

ప్రభుత్వమువారు తగు ప్రయత్నముల నలుపుచో, ఎట్టిసమ్మెయొననను నులభముగ పరిష్కారము గాగలదు. అందుకుమారుగ అధికారులొక్క పక్షమువారికిమాత్రము తోడ్పడుచుండునెడల, పరిష్కారము జరుగనేరదు. బొంబాయి శాసనసభలో జరిగిన సందర్భము లీవిషయమును తేటపరచు చున్నవి. బొంబాయిలో మిల్లుపనివారలసమ్మెచాల కాలమునుండియు జరుగుచున్న సంగతి తెలిసిన విషయమే. ఇంతకాలమునుండియు, ప్రభుత్వమువారిని పరిష్కారప్రయత్నముల నలుపుడని ఎంతగోరినను, వారు తమ కధికారము లేదనిచెప్పి యూరకుండిరి. నిన్నటిదినము శాసనసభ్యులగు బోలుగారి విషయమై ప్రస్తావించుచు, మధ్యవర్తులబోర్డు నేర్పరచి, వివాదమును పరిష్కరింపజేయవలయు నని ప్రభుత్వ మువారిని గోరియుండిరి. ప్రభుత్వపు హాంమొబరు గారు జవాబుచెప్పచు, ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించుచో, తా మిట్టిబోర్డును స్థాపింప బ్రయత్నించెదమని, తెలిపిరి. కార్మికప్రతినిధి యగు జోషీ గారు, మిల్లుపనివారల తరపున నిట్టి యేర్పాటుకు నమ్మించిరి. మిల్లుయజమానులు గూడ సమ్మె తించుచో, మధ్యవర్తిసంఘ మేర్పరుపబడును. వీరందకు సమ్మెతించెద రని సమ్మెదము. మద్రాసుప్రభుత్వమువారుగూడ రైల్వేవివాదమును మధ్యవర్తిపరిష్కారమునకు బంపబ్రయత్నించుట ధర్మమై యుండెను. ఇంతవర కావిషయమై ప్రయత్నము జరుగ కుండుట శోచనీయము. వ్యక్తుల అనుగ్రహముపై నాధారపడనవసరములేకుండ, కార్మికవివాదములను మధ్యవర్తులు పరిష్కరించుట కవకాశ మేర్పడుట, యవసరము. అందుచే భారతశాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టనున్న చట్టము ఎల్లర కనుకూలించునటుల సజ్జరింపబడుట, ముఖ్యవశ్యకము.

విద్యకు డబ్బు లేదు

విద్యాభివృద్ధికి డబ్బులేదని మొరబెట్టుచున్న, బొంబాయివిద్యాశాఖామంత్రిగారిస్థితి గాంచిన జాలి పుట్టకమానదు. నిర్బంధవిద్యావ్యాప్తికి ప్రభుత్వము వారు స్థానికసంఘములకు తగిన సహాయము నలుపుటలేదని, ప్రజాప్రతినిధు లొకరు తెచ్చిన తీర్మానము నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, ఆరుసంవత్సరములవరకు ట్రాన్సుఫర్డుశాఖల కెట్టి అధికధనసహాయము జేయుటకు వీలుండదని, ఆర్థికకార్యదర్శి తుదకు తెలిపినటుల ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శి గారు శాసనసభలో

జేర్పిరి. విద్యాశాఖమంత్రియు ధనాభావమునకై వగ చెను. ఈసంవత్సరము తమకు అయిదులక్షలే ఇచ్చి రనియు, స్థానికసంఘములు గోరెడి ధనసహాయము జేయుటకు తమకు శక్తి చాలదనియు, నిర్బంధవిద్యా విధానమునువిడచి విద్యుత్ విద్యావిధానమును వీలగు నంతవరకు కొనసాగించుట మేలనియు, మంత్రిగారు హాసంసగిరి. విద్య మున్నగు శాఖలు ప్రజాప్రతి నిధులపరము చేయ బడుటచే, అందుకు వారే బాధ్యు లని పాలకులు తరుచుగ జెప్పచుందురు. కాని, కోశాధికారము ప్రజాప్రతినిధుల కీయనంత వరకు, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖల యభివృద్ధికి వీరు తోడ్పడగలుగుట కల్ల. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము విఫల మగుట కిది ముఖ్యకారణము. మంత్రులు తమ పదవులను వదలినపిమ్మట, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిరుపయోగమని చెప్పచుండిరి. బొంబాయి విద్యా శాఖామంత్రిగారు ఉద్యోగపదవియం దున్నపుడే, తమ నిస్సహాయతను బయల్పరచవలసి వచ్చెను. ఇట్టినిరుపయోగమగుద్వంద్వపరిపాలనమును ఎంత త్వరలో తొలగించి, స్వపరిపాలనమునిచ్చిన నంత మేలు.

బొంబాయిమంత్రి తన నిస్సహాయతనుబహి రంగముగ నొప్పుకొనియుండ, బెంగాలు విద్యామంత్రిగారు అందు కొడబడకున్నారు. భార తీయుల విద్యకన్న యూరపియను విద్యకు ఎక్కువ ఖర్చు జరుగుట కేమి కారణమని యడుగగ, బెంగాలు మంత్రిగారు జవాబుచెప్పక తప్పించుకొనిరి. ఇట్టి వ్యత్యాసమునకు తాము కారకులము గామనియు, అనాదినుండియు నిట్టి యాచారము వచ్చుచున్నదనియు మంత్రిగారు పలికిరి. అనాది కాల మనిన అర్థమేమని యడుగగ, మంత్రిగారు చెప్పకబోయిరి. మంత్రులు చేయగల మేలు అత్యల్ప మని విదితమగుట లేదా?

నిమ్నజాతుల యభివృద్ధి

నిమ్నజాతులస్థితిని చక్కబరచుటకు, పాలకు లును, ఉన్నతజాతులునుగూడ ప్రయత్నింప నవ సరమగుచున్నది. ఉన్నతజాతుల దృక్పథము త్వరి తముగ మారుచున్నదని చెప్పవచ్చును. పాలకులు, సానుభూతి జూపుచున్నను, అయ్యది ఆచరణలోని కంతగ వచ్చుటలేదు. శాసనసభలలో ప్రజాప్రతి నిధులు ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములకు ప్రభుత్వము వారు తగినంతప్రోత్సాహ మొనగటలేదు. నిన్నటి దినము బొంబాయి శాసనసభలో నిమ్నజాతుల స్థితిని చక్కబరచుమార్గముల నరయుట కొకవిచారణసంఘమును నియమించవలెనని, శాసనసభ్యు లొకరు దెచ్చినతీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు రంగీ కరించుట ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. కాని విచారణసంఘమును నియమించినంతమాత్రమున సంతృప్తి గలుగదు. వీరు గావించు సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు మనఃస్ఫూర్తిగ నాచరణలో బెట్టుట యవసరము. పాలకులు చేయు సహాయముతో, ప్రజలధర్మము తీరదు. వీరు అంటరానితనము దొల గుటకును, నిమ్నజాతులు హిందూసంఘమునందు అర్హస్థానము బడయుటకును, ప్రజలు తగుప్రయత్న ములను సలువవలయును. ఇక్కార్యముపట్ల ఉపేక్ష వహించుటచే, హిందూసంఘాభివృద్ధికేగాక, స్వరాజ్యానుభవమునకునుగూడ తీరనిప్రతిబంధక మేర్పడు

ను. లోకమాన్యతిలకుకుమారులును, సమతనమా జోపాధ్యక్షులు నగు రామభాయితిలకుగారు అస్పృశ్యులను గణపతియత్నములలో పాల్గొననిచ్చి తమ విశాలదృష్టినిగనుపఱచిరి. ఇందుకై తిలకుగారుబహిరంగసభలో క్లాఫింపబడిరి. శ్రావణదినోత్సవసందర్భ మునగూడ, నిమ్నజాతులనుపాల్గొనసేయవలయునని, నమతనమాజమువారు తీర్మానించిరి. డాక్టరు లంబేద్కారు మున్నగు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధు లీ యుత్సవములలో పాల్గొందురు. ఈతీని, నిమ్నజాతుల యెడ సమబుద్ధి జూపుకొలదియు, వారు దేశభక్తి జాపి దేశభ్యుదయమునకు తప్పక తోడ్పడగలరు. ఐకమత్యములేక విచ్చిన్నమైన హిందూసంఘము, అభేద్యమగు దుర్గమువలె నుండగలదు.

మధ్యరాష్ట్ర మంత్రులు : సైమను కమిషను

మద్రాసు, సంయుక్తరాష్ట్రములలో వలె, మధ్యరాష్ట్రములలోగూడ మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసివచ్చిరి సంభవింపనున్నది. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారిదివరకు, సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానము సంగీకరించిరి. మంత్రులు దీనికి బద్ధులుగ నుందుమని తెలిపిరి. మంత్రులు సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడవలయుననియు, లేని యెడల రాజీనామా నీయవలయుననియు, మద్రాసు సంయుక్తరాష్ట్రములలో గవర్నరులు గోరుటచే, మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. మధ్య రాష్ట్ర మంత్రులును ఈకారణముచేతనే రాజీనామా నీయవలసివచ్చు నని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అభయంకరుగారు బహిష్కారప్రచారము గావించుచుండ, అధికారులు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులను, బ్రాహ్మణేతర సభ్యులను మహమ్మదీయ సభ్యులను రిస్సాంసీపు సహకార వాదులను చీలదీయ ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. మంత్రులమధ్య భేదాభిప్రాయములు తీవ్రముగ నున్నవి. దేశముఖుగారు రాజీనామా నిచ్చినను, వారిని మరల మంత్రిగ నియమింప వచ్చును. అప్పుడు మంత్రులపక్ష మొకటి బయలుదేరును. ఇట్టిపక్షమువారి సహాయముతో, అధికారవర్గము తనయిచ్చను నెరవేర్చుకొనగలదు. సైమను కమిషనుకు సెలెక్టు కమిటీ నేర్పరుపగలరు. అధికారపక్షసహాయము లేనిచో సెలెక్టు కమిటీల నేర్పరచుటకు సాధ్యపడదని, బెంగాలు, బొంబాయి శాసనసభల చరిత్రము స్పష్టపరచినది. ప్రజాప్రతినిధుల యంగీకారము బడయని ఇట్టిసెలెక్టు కమిటీల గాంచి, సైమనుకమిషనువారు సంతృప్తి జేరిన జెందెదరుగాక. దేశము వీనిని గాంచి, భ్రమ జెందజాలదు.

విద్యార్థులు : నూలు వడుకుట

తిరునల్వేలి జిల్లా ఎమ్మ్యకేవనలో కొన్నిలు వారు, శ్రీవైకుంఠము బోర్డుస్కూలులో నేత నేర్పుటకును, తూత్తుకుడి తాలూకా బోర్డుక్రింద నున్న పదిపాతశాలలలో తల్లిలతో నూలువడుకుట నేర్పుటకును ఏర్పాటుజేయ నిశ్చయించిరి. ఇటులనే అన్నికొన్నిలును, నూలువడుకుటను, నేత నేయుటను విద్యార్థులకు నేర్పుచో, వారికి ఎనలేని యుపకారము గలుగును. విద్యవలన నిజలాభము గలుగును. స్థానికసంఘము లన్నియు నిందుకొరకై ప్రయత్నముల నలిపి, కద్దరుఉద్యమమునకు తోడ్పడుట చాల అవసరము.

హెయిలీగారి బడాయి

ప్రభుత్వ సభ్యులును మంత్రులును ఇచ్చిన వీడికోలు విందు సందర్భమున, పంజాబు గవర్నరుగ బని చేసిన హెయిలీగారిని బట్టువలె పొగడుటయు, హెయిలీగారు ఆత్మస్తుతిగా వించుకొనుటయు తటస్థించెను. యూరపియను ఉద్యోగుల గొప్పతనమును హెయిలీగారు చాటిరి. పంజాబు ప్రజలు తక్కిన రాష్ట్రములవారికన్నను వివేకముతో ప్రవర్తించిరని వీరు పలుకుట చోద్యము. ఇట్టి పొగడ్డుకు పంజాబుప్రజలు సంతసించద రని నమ్మజాలము. సంయుక్తరాష్ట్రప్రజలనుగూడ వివేకవంతుల గావించుటకు, హెయిలీగారు ప్రయత్నించెదరని నమ్మవచ్చును. పంజాబుపరిపాలనము నకు సంతసించి, తమ కిక్కిరింపునంకరణము లక్కరలేదని, రాజానరేంద్రుగారు పలికిరట. పంజాబుప్రజ లికనయినన, పంజాభీనకు గాక, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుట యవసరము. లాలా లజపతిరాయిగారి బోలు నాయకుల గనిన పంజాబు దేశము, తనప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తి జెందు నని ఎంచజాలము.

బెజవాడ దుర్గా యమెచూర్పు

సంఘము : రత్నావళి

నిన్నటిసాయంకాలము బెజవాడ దుర్గా యమెచూర్పు సంఘమువారు విక్టోరియాహాలుసందు రత్నావళి నాటకమును కడు మనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రపాఠులు తగిన సంఖ్య లతో నరుదెంచి, ప్రోత్సాహమొనగకుండుట మాత్రమోచ నీయము. రత్నావళి నాటకమునుగుణవిలాసపథవాదను, కన్నడ నాటకసంఘములును చెన్నపురిలో ప్రదర్శించుచున్నను, తెలుగులో ప్రదర్శించుట కిదియే మొదటిసంప్రయము. మరియొకమా రీ నాటకమును అమెచూర్పుసంఘమువారు ప్రదర్శింప సంగీకరించుటచే, ఆంధ్రపాఠు లీయవకాశమును పొగొట్టుకొనకుండురు గాక యని కోరెదము. పాత్రధారులందఱును తమ తమ ధర్మములను ప్రకృంసాపాత్రముగ నిర్వహించినను, వత్సరాజపాత్ర ధారులగు యడవల్లి సూర్యశారాయణరావుగారు, వసంతక పాత్రధారులగు రాఘవయ్యగారు, వాసవద త్తపాత్రధారులగు నరసింహశాస్త్రిగారు, ప్రత్యేకప్రకృంసకు పాత్రులని చెప్పవచ్చును. సూర్యశారాయణరావుగారు శృంగారరసము నొప్పించుటలో కిట్టజ. వసంతకపాత్రధారి హాస్యరసమును సరిపాట్లు సతికరింపకుండ గాపాడెను. వాసవద త్తపాత్రధారులగు నరసింహశాస్త్రిగారు, సాగరికామోహనీదీక్షుడును వత్సరాజు నడత పట్టగల వీరనింపును, యుజును, సాగరిక పట్టగల అనూయను ద్వేషమును బాగుగ గను వరచిరి. సాగరిక ఎవ్వరో గ్రహించినపిమ్మట వాసవద త్త మా పిన్ ప్రేమయు, సరసముగ నుండెను. రఘురామయ్యగారు సాగరికపాత్రకు బాగుగ పోషించిరి. కాని, వీరు సాగరికతనము చాల్చి, ఈలగానము నలుపుట బొదిత్యమనకు భంగకరమని తోచును. శ్రీవార్ధ కృతరత్నావళి, కావీదాసనాటకములంత ప్రాథమికాభోయినను, ఇందరికీ భావమక్కురి మెచ్చదగియున్నది వీరేశలింగము పంతులుగారి అనువాదము, మూలమునందలి భావములనుచక్కగవ్యక్తపరచెను. ఈనాటకముబట్టిహిందూదేశమునకును సింహాశ్వీనమునకును పూర్వకాలమున రాకపోకలు తరుచుగ జరుగుచుండెననియు, సంబంధబాంధవ్యములు గలవని యు, ఆకాలమునందు దోహద మొసగి చెట్లకు పూలుపూయించుట చున్నగు విద్యులను ఆకాలపువాడు నేర్పియుండిరనియు, విండ్రజాలికావిద్యలు ఉన్నతస్థితియందుండెననియు, శ్రీలు స్వేచ్ఛ ననుభవించుచుండి రనియు గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి ప్రాచీననాటకములను జయప్రదముగ ప్రదర్శించుట ఎంతప్రయాస సాధ్యమో చదువరు లాహింపవచ్చును. ఎడవల్లి సూర్యశారాయణరావుగారు శకుంతలా, రత్నావళి, బోలు నాటకరాజము లను వ్యాప్తికెదచ్చి, నాటకకళను అభివృద్ధి గావించుచున్నందుకు, వారు ఆంధ్రులకృతజ్ఞత కెంతయు బాతులు. నాటకాంతమున, కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నటుల సామర్థ్యము నుద్దేశించుచు, ఆంధ్రు లెక్కుడుప్రోత్సాహ మొనగవలెనని కోరిరి. సూర్యశారాయణరావుగారు సమచిత్తకరిని ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. నేటిదినము కృష్ణకులభారమును, వి. బి. శే. వెంకటనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రదర్శించెదరు.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లో చీనా రాయబారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగ. 8:—బ్యాంకింగు విషయమై ఒడంబడిక కుదిరెననియు సంతకము చేయుట తరువాత అనుమతించారు.

సీనో జపాను ఒడంబడిక

1896 సీనో జపాను ఒడంబడికను రద్దుచేయుచు మూరేయిలో యున్న జపాను ప్రజలను, ఇతర విదేశీయులను చీనా ప్రజలతో సమానాధికారముల నిచ్చితిమని ప్రకటించిన చీనా ప్రభుత్వము జపాను ప్రభుత్వమును నిశ్చయించుచు, ముందరియ సందర్భము విషయమై జపానుచేసికొన్న ఒడంబడికలన్నియు రద్దుగావలసివచ్చును. దానివలన కత్తికట్టవలసివచ్చును. గాన ఆట్టి జరగకుండ చీనా ప్రభుత్వమునా తేలికతరము నిచ్చెదనో యని జపాను ఆకురతతో జూచుచున్నది.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లోకయో, ఆగ. 8:—లోకయోవార్త లిట్టు చెలువు చున్నది: క్రూయిజులను రెండు తరగతులగు నియమించవలెను ఆరు ఆంగ్లములు లేక అంతకు లోపుగల ఫిరంగులుగల క్రూయిజుల ఒడంబడికని విధించవలెను. దెస్ట్రోయరులు ఏదైనా సరే 1800 టన్నుల బరువును మించియుండరాదు. అంతర్జాములు 1800 టన్నుల బరువు మించియుండరాదు. 600 టన్నుల బరువుగల యుద్ధవరకరములపై నిర్బంధములను విధించరాదు. దీనిని సాకాధికారి అధికారత్యాగి ఖాయజరుచుటకు నిరాకరించెను. జపాను ఈ ఒడంబడిక కంగీకరించినను అమెరికా ఒప్పుకొననో లేదో తెప్పరాలనుచున్నాడు. దీనిని బాతీయ సమితికి దయచేసెదరు.

చీనా ప్రభుత్వము

అమెరికా ప్రభుత్వ లేఖ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగ. 8:—మంగోలీయా లిట్టు చెలువు చున్నది: చీనా బాతీయ ప్రభుత్వమువారు ఆక్రమించుకొన్న అమెరికనుల సొత్తును ఇచ్చెదమని అభయమొసగి ఆ ప్రకారము ఖాళీ చేయనందున కఠినముగ అమెరికా ప్రభుత్వమువారు తమ సొత్తు నిచ్చివేయవలెనని చీనా బాతీయ ప్రభుత్వమునకు లేఖ నంపిరి. ఇకముం దిట్లు అమెరికనుల సొత్తు నాక్రమించుకొనరాదనిరి. ఇదివర కాక్రమించుకొన్న సొత్తును తిరిగి ఇచ్చి వేయవలెననిరి.

లండన్ భారత వాణిజ్య సంఘము

లండన్, ఆగ. 8:—క్రొత్త సంవత్సరమునకు లండన్ భారత వాణిజ్యసంఘాధికారులు ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు ఎన్నుకొనబడిరి:—

సర్ ముహమ్మద్ బిల్లి మారియా రాబోవు సంవత్సరమున కధ్యక్షుడు, కే. పి. మెహతాగారు ఎన్నుకొనబడినవెయ్యర్స్, ఎక్. డి. ఆల్వైన్ గారు డిప్యూటీ ఛైర్మన్, కే. ఎం. రెంత యగారు కోశాధికారి.

ఆర్. జే. ఉదాసిగారే గౌరవకార్యదర్శిగ నుండురు. రాబోవు సంవత్సరసంఘసభ్యులు కే. వి. మువలకర్, ఎస్. తల్లమక, ఈ. ఆర్. మెహతా, కే. పి. కొత్తా, కే. డి. వాత్సా, ఎల్. జి. మునిసిపు గార్లు.

బరోపా రణనిహతులు

జమానులను సందర్శించుటకు యువరాజు, బ్రిటిషు ప్రజలు మేనినగేలు కే తెలిసిరి. ప్రార్థనలు జరిగెను. రణనిహతుల సేవకు కొనియాడిరి.

రాబోవు సెప్టెంబరు 20 తేదీనండి సర్ సిసిలు రాడ్వెలుగారు దక్షిణాఫ్రికీయా గవర్నరుగా నియమించబడెను.

బిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు

లండన్, ఆగ. 7:—కృష్ణమూర్తిగారు రూటర్ ఫ్రెసి నిధిలో ఇట్లు చెలిపెను:—ప్రాపంచిక గురు వనగా ఏమని రూటర్ ఫ్రెసినిధి యడుగు దానినిగూర్చి అంత శ్రమపడవలసిన పని లేదు. బుద్ధుడు తాను జ్ఞానినని చెప్పుకొనెను. క్రైస్తు తాను దేవునికొమారుడనెను. నేను ఆట్టివాడనే. మేము ముగ్గురము సత్యమును గ్రహించితిమి. బుద్ధుడు క్రైస్తు దేవసంభూతుల మనుకొనలేదు. వారు మతములను సాపించ నుద్దేశించలేదు వారి యనుచరు లట్టి యుద్దేశ్యములను వారి కారోపించిరి. నేను చనిపోయినపిదప నా కృష్ణము లేకున్నను నా యనుచరులు నా కొక దేవతమును నిర్మించవచ్చును.

కృష్ణమూర్తిగారు ఆశీర్వాదముతో రూటర్ ఫ్రెసినిధిచేరి గట్టిగా పట్టుకొనెను. "వారందరును ననుపాగడి పూజింపగోరిరి. నేనంగీకరింప నొందినచో నేనుగూడ ఒక మతకాళుకు పెద్దగ నుండెడివాడను. కాని దానివలన సత్యము దూరమైపోయెడి దనిరి. పిదప కృష్ణమూర్తిగారుగొల్పిన ఆటనుగూర్చి ప్రస్తావించి తన మేర సాగించివారాపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన విషయమును మరవజాల ననిరి.

జోసావియా ఇండియా దేశములకు వరకసంబంధము కేర్పాటు చేయుటకు దాక్టరు రాలీగారు, పంజాబు ప్రభుత్వాధికారి ప్రయత్నించుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆధ్యక్షుడు

హూవరుగారు తప్పక ఎన్నుకొనబడుదురు

కూలిడ్జిగారి జోస్యము

నువీయరు: (వినిగ్నస్) ఆగ. 8:—నవంబరులో తప్పక హూవరుగారే ప్రెసిడెంటుగ ఎన్నుకొనబడుదురని హులిడ్జి గారు చెప్పుచున్నారు.

అస్మిద స్థాటరుగారిని హత్య నేరమునకు తప్పక శిక్షించినందులకు ప్రభుత్వమువారానికి 6000 పౌనులను పరిహారముగ నిచ్చెదమని ఆతడు దానింగీకరించెను.

ఇండియను సినిమేటోగ్రాఫ్ కమిటీ నేతడికను పూర్తిగా విమర్శించినగాని తమ యభిప్రాయమును చెబుటకు వీలులేదని బ్రిటిషు సోషలు ప్రాజెక్షనభవన (బ్రిటిషు సాంఫీక ఆర్కెస్ట్ర సంఘమువారు).

అగ్రికాతుడు, యూరపునకును వైమానికమార్గము శిర్పరుచుటకు కన్వెంట్. ఈ గొట్టుగారు త్వరలోనే సంచారము సల్పి కనుగొనెదరు. కాల్మానుండి దక్షిణ అగ్రికాతుగూడ కిగుముగుండా వైమానికమార్గము కేర్పాటు చేయుచున్నారు.

ముద్దుబెట్టుకొనెదనని కలచుట

ఇటీవల ఒక యువతి వేసుకొనిన గారిని సమాపించి ఆతని చేయిని ముద్దుబెట్టుకొనవలెనని గోర ఆతడు తనచేతి నందించి దానిని నీవు రాజద్రోహివని నుడువుచు అమె కరచెనట.

బ్రదర్లైన ఇటలీ అంతర్జామితో 86 గురు చనిపోయిరి. 81 మంది ఊపిరాడకుండిరి. వారు చనిపోయిరి.

ఆంగ్లో చీనా సంబంధములు

రంగ్లీ, ఆగ. 7:—బ్యాంకింగు విషయమై త్వరలోనే రాజీ కుదరవచ్చుది.

వ్యవసాయపంటలను వివిధరీతిగ ఏర్పరిచి విక్రయపు కేర్పాటులను చేయుటకును దానిని పరిశీలించుటకును ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘమును నియమించవచ్చును.

సింగపూరు సాకాశయము (ఒక స్థలమునుండి ఇంకొక స్థలమునకు గొంపోబడునది) న్యాయజాకాల్యలో ప్రవేశించెను.

పరిహారము త్వరలో ముట్టుటకు దొంగలు మేల్కొన గారిని గ్రీనులో విడుదలచేసిరి.

విమానమును పరిశీలించుదుండ రజిస్ట్రోలో అయ్యడి సముద్రములో బడెను.

యవరాజు ఇతర బ్రిటిషు ప్రజలతో రణనిహతుల సమాధులను జూచుట కేగిరి. ప్రాంగుతేరిరి. వైట్లెసు కేగెదరు.

బొంబాయి శాసనసభ

మిల్లుపనివారి సమ్మెను అంత మొందించుటకు

మధ్యవర్తుల సంఘము.

పూన ఆగ. 8:—బొంబాయి మిల్లు యజమానులకు వనివారికి ఏర్పడిన తగాదాలను పరిష్కరించుటకు మధ్యవర్తి సంఘము శిర్పరువలయునని ప్రభుత్వ శాఖాధిని కోరుచు శీటి దినము బొంబాయి శాసనసభలో యస్. శే. బోలుగా రొక తీర్మాన ముపహించిరి. కార్మికులు గొప్పసహనమును ప్రకటించుచున్నారనియు, పరిశీతులు వివరముగా పరిగణించుటకు పూర్వమే ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని తగాదాలను పరిష్కరింపవలయుననియు బోలుగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యు డు సర్ గులాం హుసేను హిదాయతుల్లాగారు తీర్మానమును ఆ తే. పిం చు చు ఇట్లు చెప్పిరి. మిల్లు య జ మా ను ల కు క ని నా రి కి ఏ ర్ప డి న తగాదా రెండువర్గముల వారికి తృప్తికరముగ విధమున పరిష్కారము కావలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. కాని మధ్యవర్తులసంఘము శిర్పరుచినంత మాత్రమున ఆపన్ను తీరిపోదు. మధ్యవర్తుల నిర్ణయమును రెండువర్గములవారు అంగీకరించెదరని చెప్పటకు వీలులేదు. యజమానులు పనివారు పట్టుదల వహించి యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మధ్యవర్తుల వల్ల లాభ ముండదు.

జోషి గారు:—ఇట్టి మధ్యవర్తుల సంఘము శిర్పరుచిన సంఘమువారి నిర్ణయములకు బద్ధులై కార్మికు లుండెదరని నేను ప్రాజీవడెదను.

సర్ హిదాయతుల్లాగారు:—సభ్యులందరికొకటికపక్షపు సభ్యులు కలసి ఈ విషయమై కొన్ని సూచనలను గావించిన ప్రభుత్వమువారు తనచర్య తీసికొన సంసిద్ధులై యున్నారు.

అందుపై కార్మికపక్షపు సభ్యులందరు సభను వదిలి పోయి కలసి ఆలోచించుకొని తమ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వ సభ్యునకు తెలిపెను. వారు తెలిసిన వరకులు ఈ దినవ ప్రకటింప బడినవి. మిల్లు యజమానులు, పనివారు ప్రభుత్వమువారు నియమించు మధ్యవర్తుల సంఘపు నిర్ణయములకు బద్ధులై యుండెదరా అను విషయమును తెలిసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు యజమానులను పనివారిని సమావేశపరచవలెను. 2. ఇందులకు రెండు వత్తులవారు అంగీకరించిన ఈ మధ్యవర్తుల సంఘము వారు పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించవలెను. 3. మిమ్ముల ప్రభుత్వమువారు మధ్యవర్తుల సంఘము శిర్పరుపవలెను.

ఈ వరతులను ప్రభుత్వ ము వారు అంగీకరించినట్లుగ సర్ హిదాయతుల్లాగారు చెప్పిరి. అందు పై బోలుగారు తన తీర్మానము నుపహరించికొనిరి.

మెలగాను ఆల్లరల సందర్భమున నిర్బంధింపబడిన వారిని విడుదలచేయవలయునని కోరుచు దాక్టరు సోలంకిగారొక తీర్మాన ముపహించిరి. ఈవిషయమై అందరు కేసులను ప్రత్యేకముగ పరిశీలించ ప్రభుత్వసభ్యుడు వాదనామొసగుటచే తీర్మాన ముపహరించుకొనబడెను.

నిర్నవాతుల యొక్కయు అస్పృశ్యుల యొక్కయు ఆర్థికవిద్యాభివృద్ధికి తగుసూచనలను గావించ ఒకవిచారణసంఘ మేర్పరుపవలయునని ఒకసభ్యు డుపహించిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అంతలో సభ ఆపుదల చేయబడెను.

((ప్రీ. (కె.నె.))

కరణకమ్మసభ

విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్పులు

డి. వి. శ్రీ కంఠయ్యగారు కరణకమ్మసభా కార్యదర్శిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈసభవారి మేనేజింగు కమిటీవారు యీనెల 4 తేదీ మద్రాసునందు సమావేశమై రూ. 1170 లు విద్యార్థులకు 1928-29 సంవత్సరమునకు స్కాలర్ షిప్పుల క్రింద వినియోగించుటకు నిశ్చయించిరి. విండెచెరువు గోపాలయ్యగారి బహుమానము 1926-27 సంవత్సరముది. వి. పట్టాభిరామయ్య డి. ఎ. బి.ఎల్. హైస్కూలుకీలగారికి కుశక్రమ తరహావేయన నోపకటకు నిశ్చయింపబడెను. కరణకమ్మ సంఘపు గ్రామ్యుయేటులలో ప్రముఖునికి యిటువంటి బహుమాన మొకటి 1927-28 సంవత్సరమున కిచ్చుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఈవిషయమున దరఖాస్తులను కరణకమ్మ సభా కార్యదర్శి 85 రెడ్డి అప్పయ్యదలిపిడి, వెల్లూరు అను చిరునామాకు రాబోవు నవంబరునెలాఖరులోపున పంపవలెను.

స్థానిక కార్యదర్శు తీవ్రవిషయమున ప్రకటనములను గావించి ఈసభయొక్క చందాలను శీఘ్రముగా పర్యాలించేయ గోరబడుచున్నారు.

మదరాసువార్తలు

ద. ఆఫ్రికా తపాలా:— ద. ఆఫ్రికా తపాలా బోర్డు తపాలా మద్రాసు జనరలు తపాలా ఆఫీసునందు ఈదినము సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

నీలు సత్కారము:— నీలు విగ్రహము మీద మంటిముద్రలు విసరినంతలకు 6 నెలల శిక్షవిధింపబడిన తంజవేలు పిల్లగారు లేపు మద్రాసు జైలు నుండి విడుదలయ్యారు లేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు లాస్ స్క్వేరునందు ఇరవినభివంశింపుటకు బహిరంగసభ జరుపబడును.

కాఫీ అమ్మవారి దెబ్బలు:— నేడు మధ్యాహ్నము వాసామెడు మన్నడి దగ్గర ఇద్దరు పిల్లలందు కాఫీ అమ్మయందు మళ్ళీ మళ్ళీ వాండ్రు దెబ్బలు కొనిరి. కన్నన్ అనువాడు రామని అనువాని కత్తితో పాడిచెను. రామని ఇప్పుడు ఆకపరలో మిక్కిలి ప్రమాదకరము అప్పులోనున్నాడు. మల్లెపేట పోలీసువారు కన్నన్ అనువానిని అరెస్టు గావించిరి.

శ్రీ పాండరంగ భగవత్కృపాప్రసంగసభ:— ఈసభవారియాజమాన్యమున ఈనెల 12 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ. ఉ. వే. వి. శ్రీరంగం శతగోపాలస్వామిగారు హిందూధర్మలాజిక్ హైస్కూలునందు ఉపాకల్పణ హరికథను చెప్పెదరు.

మోటారుపైకిలు రికార్డుబండితో డికోనుట:— రాత్రివారాజుగొడ్డునొకరికొబండితో నొక మోటారు పయికిలు డికోనుట. రికార్డుబండిలో నిద్రకమహమ్మదీయులొక్కొని రి.గాని వారు దెబ్బ తగులకుండ తప్పిపోయిరి. రికార్డుబండివానికి గాఢమగు నాయములు తగిలెను. ఆరెడిపుడుఆకుపర్రులోనున్నాడు. రికార్డుబండివాడు ముక్కుముక్కులాయెను. రికార్డుబండివాడు ప్రమాదము అవసరమునన్నట్లు తెలియచున్నది.

బార్ కాన్సులు ఎన్నికలు
మీ పరికరములు నేడు మోటారు బార్ కాన్సుల్ ఎల్ క్లౌలో ఒక కాన్డిడేటుగా నిలుచుచున్నానని ప్రచురపరచ గలందలకు వేడుకొనుచున్నాను.
వెంకటసుబ్బారావు, మోకోర్టు బారిష్టర్.
కవలవిల్-లజాపర్ మైలాపూరు.

పరశురామారావుగారి సర్కసు:— నేటి రాత్రినుండి ఈసర్కసు కంపెనీవారు పెనిటెన్సియరీ జైలుకును మీదమున నున్న మైదానమునందు క్రొత్తగా వేయబడిన డేరాలో క్రొత్త ప్రోగ్రాము ననుసరించి ప్రదర్శనమును గావించెదరు. శ్రీమతి కన్యారక్త్యాబాయిగారు ఆంగ్లపీఠవిశారత్వము యీ ప్రదర్శనమునందు అనువహనమును తమప్రజ్ఞను వెల్లడించెదరు. ఈకంపెనీవారు కొలదిదినములలో మద్రాసు నగరమునువిడిచి వేరొకస్థలమున కేగెదరు.

రాకపోకలు:— పర్. టి. విజయరావువారెగారు బొంబాయికి నిన్నరాత్రి యేగిరి. అచ్చటినుండి వీరు సిహెచ్ బోయెదరు. పెంట్లలపైనున్న సి. రాజగోపాలాచారిగారు మున్నగుప్రముఖులు వీరిని వీడ్కోలిసిరి.
పి. సి. మోదాన్ గారు తగరాత్రి బొంబాయికి పయనమైరి. అచ్చటినుండి వీరు సిహెచ్ కేగెదరు.

రాకపోకలు:— సి. ఆర్. రెడ్డిగారు, హె.వి. ఎల్. బ్రైడ్ ఫుడ్ గారు నిన్నరాత్రి వెజవాడకు పయనమైరి.
సి. ఎస్. మర్రిమగారు కాలికట్టునకువెళ్లిరి.
డి. బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారు నేటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

బ్రెయినివరెండు తియ్యారిని యన్. డి. కృష్ణగారు నేడు రోమునుండి బొంబాయిమీదగా మద్రాసువచ్చిరి.
ఆర్. యస్. అగోగ్యస్వామి మొదలియారు మున్నగు ప్రముఖులు, పెండలకొండ రోమును కేళిలిక్కులును వీరికి నెంట్లు లుపైనున్న స్వాగతమిచ్చిరి.
ఎస్. ఎం. బోపి, వి. వి. గిరి, వి. వి. ఆర్. నాయుడుగారు నేటిఉదయమునకు నాగపట్నమునుండి మద్రాసు వచ్చిరి.

పి. సివరావు ఎం. ఎల్. సి. గారు బల్లారినుండి నేడు మద్రాసుకు వచ్చిరి.

ద. ఇ. రైల్వేసమై

కార్మికులకు సహాయము చేయవలెను
దా|| వరదరాజులు నాయుడుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. దక్షిణ ఇండియా రైల్వేసమై ఫలితముగ క్రభుక్త్యువారు ఉచితానుచితక్షానములేక నిర్బంధపడిరిని బూనుచున్నాను. ఒక మూకకు మూకను ఎర్రుచేయుట, ఏవో ఏదారా జరుపుట నేటియాచారమైనది. ఆయాకులగు ప్రజలకు కొద్దిల కీడ్పుట, శిక్షలువిధించుట సాధారణమైనది. అనేక కేసులలో సాక్షులమును స్తీడగు జాగ్రత్తచేసికొనుటకైనను తగినంత గడువు నిచ్చుటలేదు. ఈ సమైవాదల విషయమున గూడ నిర్ణేజరచుచున్నది. సమైవాదల కేసులవిషయమున వీరికి ప్రజలు కే కేసించినలేక సహాయము చేయవలెనని గోరుచున్నాను. సమైజరుచున్న కాలమున క్రభుక్త్యువారును, సమైవారులను దురభిప్రాయపడుదురని నేటిటి విజ్ఞాపనము గావించలేదు. ఇప్పుడు సమై అంతమొందెను గావున అనాయకులగు సమైవాదలకు ఉచిత వగు సహాయమును ఈ కేసులలో చేయవలెనని నేను విన్నవించుచున్నాను. ఈ కష్ట సమయమునందు సమైవాదల కేసులను ఉచితముగాగాని, తక్కువఫీజులను పుచ్చుకొనిగాని క్రిమినలు శ్వాయతాస్త్రివాదులు సహాయము చేయవలెనని గోరుచున్నాను.

ఎ. ఎస్. వి. నాగేశ్వరమయ్యగారు తిరుచనాపల్లి, ఎక్. ఎస్. రామస్వామియ్యగారు కోయంబత్తూరు, కె. నరసింహయ్యగారు నేలం యీ శ్వాయవాదులు సమైవాదలకేసులలో తగుసహాయము చేయుచున్నారని చెప్పుటకు నేనెంతయు సంతసించుచున్నాను.

కారేకరు గ్రాండు సర్కసు

వీరజనులకుచిర ప్రదర్శనము
నిన్నటిరాజు (8-8-28) సాయంత్రం 6 గంటలకు వీరజనుల కుచిత ప్రదర్శనను గావించి కేంకరరావుగారు తమ ఉదారస్వభావమును వెల్లడి చేసిరి. మామూల ప్రదర్శనములకంటె పిల్లలచేతను, అడవిమృగములచేతను గావించిన ప్రకృతప్రదర్శనములు కొనియాడగలి యున్నవి చూచి తీరవలసినదే కాని వ్రాయ నలవికాదు. ఈమహదవకాశమును పొగొట్టుకొని రాదు. చిలుక పయికిలుతోక్కుట, ఫిరంగికాల్పుట, సాము చేయుట వాని ములు వేయుట మున్నగు వకలు అత్యద్భుతముగా చేసినది. కొంత పయికిలతోక్కుట, తీగెమీద నిలుచుచు తనదుస్తులను విప్పట మొదలగు కార్యములను చేసినది 4 ఏనుగులు 4 గట్టములను తమ నాట్టుచును, కేర్పరితనమును జూపి ప్రేక్షకులమునకుల కానందమును కలుగజేసిరి. సింహములు కూడ వాటికేర్పరితనమును జూపి కేంకరరావుగారియెదుట కక్కులవలె మెలిగి వాటిప్రదర్శనమును జూపించినది. పులిచేత వెనుకకు, మందుకు పైన బల్లకట్టి ఆల్లుమీద నడిపించిరి. మేక, ఎద్దు, పులి, ఈమూటి నొక ప్రొట్టితో నీళ్లు త్రాగించిరి. పులిచేత తుపాకీ కాల్పించిరి. లేడిలు నాట్టుచు చేయుట, మిన్ నాన్ తీగెమీద నడుచుట మొదలగు అద్భుత కార్యములను చేసి ఆనందింపజేసిరి. వీరజనులు చిచ్చుగాండ్రుచెట్లక్రింద నిజనించువారు చాలమంది వచ్చిరి. డేరా అంతయు నిండిపోయినది. జనరల్ మేజీజరు, కేంకరరావుగారికి ప్రైవేటు కే క్రటరీయనగు బి. వి. వేంకటేశాలనాయుడుగారు మాడగోరువారి నందరిని ఉచితముగా లోనికంపి క్రి గాంచిరి. మొదట లోని క్వెస్టిని పంపలేదు. నాయుడుగారు వచ్చినతరువాత వైయేర్నాటు జరిగినది గుమాస్తాలు, వనివారు, విద్యార్థులు చాలమందివచ్చి ఆసందించిరి. నాయుడుగారు మర్యాదలొను మంచితనములొను ఎవరెవరి కట్టియేర్నాటులు చేయవలెనో వారికి యెరుక. ప్రజలు ఇట్టి ప్రదర్శనముల గాంచి ఆనందపడగోరెదము.

మద్రాసు, కే. యస్. చౌదరి.

కలకత్తాకళాళాల విద్యార్థుల సత్కారము
కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—కలకత్తా కళాళాల విద్యార్థుల సత్కారము జరుగుచున్నది. నేటిదినము కళాళాల పెట్టపై అడ్డుముగ నిలచియున్న ఇరువురు విద్యార్థులు నిర్బంధింపబడిరి. వీరు జానినానపై నిడుదలచేయుబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

మదరాసునందు కలరా

అరోగ్యాధికారి ప్రకటన
మద్రాసు కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారిగారు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసునందు కలరాబాధ్యము తగ్గుచున్నమాదన లేమియు గానరావు. పెరంబూరు, రాయపురం, తండియార్వేట, మాశై, పురకవాక్యము, ఎగ్నూరులందు యిప్పటికిని కలరా గలను. పాతలదీనిని గ్రహించక అశ్రద్ధతోనున్నారు. కలరా పాతముతనవిధిని యీషయమునజేయుచున్నచో యీవ్యాధి వట్టా మంతయు వ్యాపించును. ఈ నెలలందు ఈ గలరా విశేషము గలుగుదును. అని యీ యీవ్యాధిని ఒకరినుండి యింకొకరికి అంటజేయును. ఈవ్యాధివృత్తాంతము నగగదొక్కినచో నేమియు లాభము కలగదు. అంగుచే కలరాకేసులను వెంటనే ఆరోగ్యాధికారులకు తెలియజేయవలెను.

అనుమానము గలప్రతి కలరాగోని కూడవిసాల్వనము అనుప్రయోమించుటచేచాలమందరికింపబడవచ్చును. ప్రారంభమునందే చికిత్స గావించుకొనుట ముఖ్యము.

పౌరులు తమ ఆహారమును ఈగలు నాలకురడ కాపాడుకొనుట, పరిపక్వము చెందనిఫలములను, బాగుగఉడుకని కూరగాయలను, చల్లారిన ఆన్నము, మున్నగునవి తినకుండుట మున్నగు పద్ధతులనుసరించవలెననిరి.

పాలు, నీళ్లు కాగబెట్టి త్రాగవలెను. పెరుగునమ్మకానికి యెడలను, చాకలిహాడయెడలను, బాగుకాకత వహించవలెను. నిమ్మకాయరసము మున్నగు పుల్లరసపులను ప్రజలు ఉపయోగించుట మంచిది.

టీకాలు నేయించుకొనుటవలెన యీకలరావ్యాధి ఈ కుండ సంరక్షించబడెదది. ఇందుల కేమియు ఖర్చుకాదు. ఈ క్రింద వివరింపబడిన స్థలములందుచితముగా కార్పొరేషను వారిచే టీకాలువేయబడును. ప్రతిచోటను ఉదయము 7-11 గంటలవరకును సాయంత్రము 6-6 గంటలవరకును టీకాలు వేయబడును.

87 నూర్జునారాయణచెట్టివీధి, రాయపురం, 8 ఎ. తిరువల్లూరు మైసోడ్డు ప్రాకారాకలిపేట, 52 అమ్మియకలిపేటనున్నది, 286 మింటువీధి, 1 కలంబీధి పార్కులోను పొమ్మిగిడుదగ్గర, 55 పుణ్యంతోపు కోడ్డు, బాలయ్యనాయుడు దిన్నెన్నరీ వేక్కికలిసా పూనమల్లి మైసోడ్డు, 11నో. పి.రాస్వామియ్యగారి వీధి, 676 బాకము, అడబాలచలనాయకలిపి చింతాద్రిపేట, 189 వై.కా.ఫిల్సుకోడ్డు, 25 వై.కా.ఫిల్సుకోడ్డు తిరువల్లిక్కలి, 69/92 కచ్చేరికోడ్డుమైలాపురం, ఆయాస్థలములకు బోయిటీ కాసునేయించుకొనవలసి వారికిగూడ నుచితముగ వారిగృహములందు టీకాలువేయబడును.

వి:ధనస్థులందుగలపరివాండ్రకు వారివారి వైద్యోగ్య గులవలన ఆధికారులు టీకాలువేయించవలెను. ప్రయితేలు మెడికల్ ఆఫీసరుగూడ యీవిషయమునన తోడ్పడవలెను. ఆట్టివానికి ఆంధ్రకలరావేక్సిను ఉచితముగా నొసగబడును.

మద్రాసుసంస్కృతవిద్యత్సభ

ఉపన్యాసములపోటీ
ఈనెలాఖరువారమున వైభవవారు సంస్కృతమునందు ఉపన్యాసముల పోటీపరీక్షను జరపుదురు. ఇందుపాల్గొననున్న కిందువారు ఏదైన నొక భారతవిశ్వవిద్యాలయ గ్రాడ్యుయేటులయియుండవలెను మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఓరియంటలు పై టిలకలోల్లగ్గును, సంస్థానములందును ఇతరసంస్థలచేతను యోగ్యతాపత్రములను బడసినవారకు ఇందుపాల్గొనవచ్చును. ప్రతి తరగతిలోను ప్రధానమైనవారికి బహుమతులొసగబడును. దరఖాస్తుల నీక్రిందిచిరునామకు పంపవలెను. లిటరరీసెక్రటరీ, సంస్కృత ఎకడమి, నె 5 రు ఆలంగాలిపి శ్యావీధి లిడెనలిక్చురీ మద్రాసు అవి వ్రాయవలెను. దరఖాస్తులన్నియును ఈనెల 20 తేదీతోగా చేరవలెను.

లోకమాన్యునివార్షికోత్సవబహిరంగసభ:—లోకమాన్య రెలకువార్షికోత్సవమును జరుపుటకు లేపుసాయంత్రము 6 గంటలకు తిరువల్లిక్కలిసమైదరియన గొ||దా|| యు. రామారావుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొకబహిరంగసభ జరుపబడును.

సత్యమూర్తి, రంగస్వామి ఆయ్యగారు, గొ|| వి. రామదాసు పంతులు, ముత్తురంగ మొదలియారు, బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్, కుకంబై, మున్నగు నాయకులు ఉపన్యసించెదరు.

బాల్కలీ సత్యాగ్రహ విజయము

ప్రతికా ప్రశంసలు

కలకత్తా, ఆగష్టు 8:—బాల్కలీ సమస్య పరిష్కారమునకు తెలిపినట్లు ప్రజలందరూ చాల సంకోచించిరి. ప్రతికలనీయు ప్రభుత్వమువారిని రహితులనుగూడ ప్రశంసించుచు ప్రధానవ్యవస్థలను ప్రశంసించిరి.

భార్యభర్తలకు యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— బొంబాయి గవర్నరు 15 తేదీనాటికింది నిర్ణయవిధానమునకు దిగవని యిషించియు, నట్టియర్థముద్రాక వివేకపథము నవలంబించుట ప్రయోజనము. బాల్కలీసత్యాగ్రహము వ్యాపకమునకు గవర్నరు ప్రేరణలకు లక్ష్యముచేయక ప్రశంసించుచుగా ప్రవర్తించిరి.

ఇంగ్లీష్ మేన్ ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

సామాన్య సమస్యలను ఉద్ధమప్రారంభముననే చక్కచెట్టునలేదు. టిట్లచేయుచున్నది సరిగ్గాగాదా అనిపించుచున్నది. దేశములో టిట్ల అల్లకల్లోలముచేయును లేదనిపించుచున్నది. తమప్రతిష్టకు భంగములేకుండ పోరాటమును విరమించు వీలులేకుండును అని బాల్కలీసత్యాగ్రహము తెలుపుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి నుభావోద్ధారణగా యభిప్రాయమును గా భారతీయులందరకు నీవిజయము ఉత్సాహకరముగా నందుననియు, భారతదేశీయతయందు దీనిజయము నుపసాహములతో లభించుదగినదనియు చెప్పిరి. ఫ్రీ ప్రెస్.

రాజగోపాలాచారి యభిప్రాయము

(ఫ్రీ ప్రెస్)

మద్రాసు, ఆగష్టు 8:—బాల్కలీ సత్యాగ్రహ విజయమునకు రహితులను ప్రశంసించుచు ప్రముఖుల సీ, రాజగోపాలాచారిగారు జలభాయికి తంజింపివారు.

ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజులో మచ్చటించుచు రాజగోపాలాచారిగారు టిట్లచేప్పిరి:—బాల్కలీ విజయము దౌర్జన్యకారపోరాటముయొక్క ప్రశస్త్యమును చాటుచున్నది. దీనిఫలితములు చాలముఖ్యమైనవి. వ్యాపకమునకు ప్రజలు సాత్వికముగా పోరాడినచో నాయద్యమును తప్పక జయించునట సత్యము. జప్తుదారులను మరల విడుదలచేయు, సత్యాగ్రహమైదిలను విడుదలచేయుట కొప్పుకొనుటలను ప్రభుత్వమువారి కీర్తి యివ్వబడినది. ఈవరకును ప్రవర్తించుట కెంతయు ముఖ్యము. ప్రజాపరిపాలనను నిలబెట్టుచున్న ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమును లోంక్షియుటకు సానర్థమే ప్రజాపరిపాలన యగును. అత్యంతమును కానని సభావిధానముకన్న నిట్టి ప్రజాపరిపాలనమే కొరదగినది.

బొంబాయి క్రానికల్ ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— చాల ఆలస్యమైన ప్రభుత్వమువారు చూసిన వివేకమునకు వారిని ప్రశంసించవలసి యున్నది. ఆంగ్లపాలనలో మన ప్రభుత్వము దౌర్జన్యరాశిత్వముదాన, త్యాగముదాన వాధారపడి యున్నదని సాగించు జల నెడర్కొనుట కిదియే ప్రభుత్వము. జయమునకు కారణభూతులగుచు బాల్కలీ సత్యాగ్రహులే. (ఆ. ప్రెస్)

గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘమువారి

యభినందనము

గుంటూరు, ఆగష్టు 9:—బాల్కలీ సత్యాగ్రహమును జయప్రసంగా నడపిన ప్రముఖ జలభాయిగారిని అభినందించుచు గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘమువారు తీర్మానము నామోదించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

వల్లభభాయి పటేల్ గారి ప్రకటన

తనకు అభినందనప్రకటన నంపినవారందరకు ప్రత్యక్షము కొంగును ప్రముఖ వల్లభభాయిపటేల్ గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

బాల్కలీ సత్యాగ్రహము జయప్రదమైనందులకు నన్నభినందించుచు వ్రాసినవాడులకు నాకు అపరిమిత సంకోచము కలిగినది. ఈ అభినందనములను నమ్రభావముతో నంగీకరించుచు వీటికి అర్హులగు వారు దైర్ఘ్యకాలుచు సత్యాగ్రహితులను సగు బాధ్యతజనులను, ఈసాత్వికపోరాటమున సత్వంతము సాయపడిన కాంతివైకుంఠాని నేను కాదని మనవి చేయుచున్నాను. ప్రభుత్వోద్యోగులను, కాసనసభ్యులను, సంచీకి తోడ్పడిన మరియు నందరను అభినందనమునకు తగియున్నాడు. ఇకమందు బాల్కలీలో జరగవలసిన కార్యక్రమమునందగుడ యదివరకులే అందరను తోడ్పడదని కోరుచున్నాను. బాల్కలీ చాలార్ తాలూకాలలో జరిగిన ప్రజాబోధము ఫలవంతము కావలెనన్న విచారణసంఘమునకు సాత్వికము తయారయేటటును అంతకంటె బాల్కలీరయితులలో విశ్వాసకార్యక్రమము కొనసాగించుటకును ప్రజల సహాయమును, ముఖ్యముగా కాంతివైకుంఠ సహాయము అత్యంతవలసినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మదనమోహన మోలపాగారి యభిప్రాయము
కాళి, ఆగష్టు 8:—అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి తో ముచ్చటించుచు ప్రముఖ మదనమోహను డిట్లచేప్పెను.

బాల్కలీ సమస్యపరిష్కారము నాకు చాలసంతోషము కలిగించినది. ఈ సందర్భమున గవర్నరు, ప్రభుత్వోద్యోగులను, మరియు కలకత్తాలో అతనియనుచున్న బాల్కలీ కలకత్తాను ప్రశంసించుచున్నాను. సత్యాగ్రహవిధాననిర్మాతయగు మహాత్ముడుగూడ ప్రశంసించుచున్నాడు. చాంతానలో సత్యాగ్రహమును ప్రభుత్వమును కలిగెను. ఇది రెండవది. చాంతానకంటె గొప్పది బాల్కలీ సత్యాగ్రహవిజయము ప్రజల కర్తవ్యలభికారి. ఇప్పుడు ప్రారంభమున ప్రభుత్వములో పాతలం నిరంతరముగా ప్రవర్తింప వీలు లేదనియు, పాలితుల యిష్టానారము ప్రవర్తించవలె ననియు యాభారాటములను విశ్లేషించెను.

వానపాములవలె నుండకుడు

ఫ్రీ ప్రెస్ కోథారీగారి యభిప్రాయము

ఫ్రీ ప్రెస్, ఆగష్టు 8:—ఫ్రీ ప్రెస్ రాజగోపాలాచారి యభిప్రాయమును నవస్థించుచు మజిలీలో కోథారీగారు బాల్కలీ సత్యాగ్రహ చరిత్రను విశ్లేషించుచు వికమత్తము గలిగియుండవలసిన దనియు, వానపాములవలె నుండకుడనియు నుద్ఘోషించిరి. ఫ్రీ ప్రెస్

ఫ్రీ ప్రెస్ విడుదల

మైసూరు విలేజులో జాయి

బొంబాయి, ఆగష్టు 8:—మైసూరు అఫ్ ఇండియా పూనా విలేజులో ఈక్రింది విషయములను చెప్పుచున్నాడు:—

బాల్కలీ ఖుదాపీ విడుదలచేయబడినది అనేక తావుల చెప్పబడుచున్నది గాని దానిలో సత్యమేమియులేదు. ప్రభుత్వమువారు యింకను అనుజ్ఞ యివ్వలేదు. గుజరాతు సభ్యులు ఒప్పుకొనిన సందర్భములను రహితులను ఆచరణలో నందినగాని ప్రభుత్వమువారు అనుజ్ఞ నివ్వలేదు తెలియుచున్నది. కొందరు సత్యాగ్రహ వైదికు బాల్కలీలో స్వాగత మొసంగబడినదనుట నిజమేగాని వారు, తీక్షణ మైనతరువాత విడుదలచేయబడిన వారు. ప్రభుత్వమువారు త్వరలో అనుజ్ఞ విడుదలచాల అనుభూపడుచున్నారనియు, తన్నిమి తమే నూరుకు రహితులయ్యుదలను కనుగొనుటకు నూరుకు తెలియజేసివారనియు తెలియుచున్నది. తలాశీలుగూడ వనలలో చేర్చుకొనుచు ప్రభుత్వమును కోరలేదు. ఇంకొక ముఖ్యవిషయముగలదు. ఈ పోరాటములో కాసనసభ్యులు నిజముగా ప్రజలప్రతినిధులే యున్నవారే. ఈకోణ ఉదయము గుజరాత్ సభ్యులు 9 మంది గవర్నరుగారిని పందెంచి వారి కప్పని అభినందించిరి. (ఆ. ప్రెస్)

అన్నామలైవిల్లెగారి ఆరెస్టు

తిరువన్నామలై, ఆగష్టు 8:—కీర్తియండియన్ కైల్స్ సమైక్య సదస్యములో 107 మేకను ప్రకారము అన్నామలైవిల్లెగారు విల్లెపురము సమీపమున గావీచే ఆరెస్టు చేయబడినది.

జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. కడలూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణ జరుగును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 1/1928

విటేవనరు:—పబ్లిక్ ట్రస్టీ రామయ్యకుమార్లు పెరుమాళ్లు, వైశ్యకలం, వర్తకజీవనం, కరదది.

కొంటరు విటేవనరులు:—(మునాదాతలు) పీఠకం చెంచయ్య, మరికొందరు.

1920 సం॥ ఆక్టోబరు 20 తేదీన నడపరించి నైమదవారింతువడిన విటేవనరు, యాకోబ్ బర్రావల్లు 2-8-1928 తేదీన యిస్సాల్వెంటుగా తీర్మానించబడినది. మునాదాతలు తమ హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్టరు యెదుట విశదపరచుకొనవచ్చునని యందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

విడుదలకాలం 2-8-28 మొదలు 6 నెలలవరకు.

పబ్లిక్ ట్రస్టీ, బాపట్ల. } యస్. వెంకటసుబ్బారావు, }
8-8-28 } ప్రెసిడెంట్ సబ్ డివిజన్ జడ్జి.

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘము

బాల్కలీ విజయముగూర్చి తీర్మానము

నిన్న (8-8-28) మధ్యాహ్నము మహాసభ భావమందిరమునకు తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము ప్రముఖుల సీ. ఎన్. మత్తయ్యగారు యిద్దరుగారి యధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. మజిలీయన సభ్యులలో నీక్రింది ప్రముఖులుండెరి:— ప్రముఖులు ఏ. రంగస్వామయ్యగారు, ఎన్. సత్యమూర్తి, కందస్వామిశెట్టి, టి. ఆనారాయణశెట్టి, అట్టలు భామిదుభాను డా॥ పి. వరదరాజుగారు, గార్లు

ఈక్రింది తీర్మానము లామోదించబడినది:— సరసయ్యుడు అమీరాల్, రామనాథుగారు, వండిత గోపబంధు, దాసు, గుంటూరుగార్లు యకాలమరణమునకు తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ దుఃఖమును వెల్లెచుచున్నారని ప్రముఖ జలభాయి పటేలుగారు, బాల్కలీరయితులను తమ హక్కులను నిలుపుకొనుటకు సలిపిన సత్యాగ్రహసంబంధములో గాంచిన యఖండ విజయమునకు ఈ సభవారిభివందించుచున్నాడు.

కలకత్తా కాంగ్రెసున కధ్యక్షత వహించుటకు వండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని ఈ సంఘమువారు నిర్ణయించుచున్నాడు.

రాజోవు రాష్ట్రీయ మహాసభ రాజోవు అక్టోబరు మాసములో కలకత్తాలో జరగవలెనని ప్రకటించుటకును ఇందునిమిత్తము ప్రముఖులు ఏ. రంగస్వామయ్యగారు, సీ. మదురవంపిశెట్టి, సీ. ఆర్. లక్ష్మీవరహ అయ్యగారు, ఇ. నూర్యనారాయణయ్యగారు, వి. వండితులు అయ్యగారు, మునూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, యస్. శివశంకరాచార్యయ్యగారు, గార్లయొక్క సాయము గోరకును, మహాసభాకార్యక్రమమును వీరికొప్పగించుటకును, కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులను అధికార మొనగబడినది.

శ్రీమతి రుక్మావాయిసాండ్

ని సాయంకాలము 5.30 గంటలకు జరిగిన పరమరామరావుగారి లయను సర్కును ప్రదర్శనమును రెండవ పర్యాయమువారు భాగ్యము నాకు లభించినది. ఇందు ప్రదర్శనము గాంచుచున్న శ్రీసాండ్ శ్రీమతి రుక్మావాయిగారు అన్ని విధముల అద్వితీయమున తమ కీర్తిసానర్థ్యములను ప్రకటించి భారత వర్ణమునకు గొప్పకీర్తిని కలగజేయుచున్నారని చెప్పవచ్చును.

కలియుగభిముఖుని భావితాగించిన ప్రాథమిక కోడి రామమూర్తిగారిలో సమానముగా మోటాబాడ్లను నిలవ సవాలు చేసిన ఈ యోధురాలిని చూచి భారతమాత గర్వపడవచ్చును

కడదిన పర్యాయము ఈమె ఆంగ్లదేశమున తన అద్భుత ప్రదర్శనములను ప్రకటించినప్పుడు అన్నగరములందు ఈమెకు గొప్పస్వాగత విస్తృతమైనది. భారత శారీరవలులకు ఆదర్శ ప్రాయమై, భారత మహిళా జీవితమున నూతనయోగదయమును నూచించుచున్న ఈమె ప్రదర్శనములను అందరు చూచి ధన్యులు కావలయునని కోరుచున్నాను.

ఇం. కోటయ్యనాయుడు.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షత

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ వారి నిర్ణయము

బొంబాయి, ఆగష్టు 9:—రాజోవు కలకత్తా కాంగ్రెసుకు బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సభవారు వండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిపేరును నూచించివారు.

కమిటీసమావేశములందు సభ్యులకు చాపమీదకూర్చు నటకముగానున్నది గాన కుర్చీలు వేయించవలసినదని యొక సభ్యుడు తెచ్చినతీర్మానము చాలమందిసభ్యులు పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుకరించుట మంచిదికాదని చెప్పుచున్నను ఆమోదిబడినది.

బాల్కలీసత్యాగ్రహములను ప్రశంసించుచు అమీరాల్ గారి మృతికి కరితాపముభావును తీర్మానము లంగీకరించెను. (ఆ. ప్రెస్)

భారతీయవిద్య, హిందీ

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారి యువన్యాసము
నిన్న (8-8-28) సాయంత్రమున తిరువళ్ళీటి హిందీ...

నేను విదేశములకు వెదలియుండిన సమయములలో ఆచార్యులు నివసించియుండిన భారతీయులతో ధారాళముగా సంభాషించుటకుంటిని, భారతదేశముయొక్క సామాన్యభాషాచరిత్ర...

పాఠశాలలో హిందీ నిర్బంధింపబడుచున్న మనము చేతులు ముడుచుకొని గూర్చుండరాదు. మనయంతట మనమే అట్టి నిర్బంధమును గావింపవలెను.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ప్రకటన

మనజిల్లాలో యంతవరకును గ్రామసంఘములు రేపటికే కాంగ్రెసు సభ్యులచేర్చి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమును ఏర్పాటుచేయలేదు. అందువల్లను మనము ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు మనప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు వీలులేకపోయినది.

మకాం. మరరాను } కాజ పెంకట్రామయ్య అధ్యక్షుడు.

పయోనిరువత్రికపై కేసు

జిల్లా, ఆగస్టు 8:-చేలూరు రైల్వేవిభాగమున గూర్చి ఫార్వర్డు పత్రికలో ప్రాయబడిన అసంగతపు ప్రాశంస పయోనిరువత్రికలో ప్రకటించినందులకై యీ యింటియను రైల్వే అధికారులు పదమూ పయోనిరువత్రికాధిపతులపై రి లక్షల నష్టపరిహారముకొరకై వాజ్యము దాఖలుచేసిరి.

ఈ కేసులో పయోనిరువత్రిక తరపున వాదితులకై లేజుబహదూరు సమ్రాగారు పయోనిరువత్రికాధిపతులచే నియోజింబుకోబడిరి. (అ. ప్రె.)

మంత్రులు రాజీనామా నివ్వవలెను

కేబినెట్ వైద్యుగార్ల లేఖ

శాగపురం, ఆగస్టు 9:-ప్రేమకా సంఘముతో శేషబంధమును పెట్టుకొనగూడదని కాసవధ తీర్మానించినను అత్యుపైటక మొమొరాండము తయారుచేసిన ప్రభుత్వము నుండి మంత్రులు రాజీనామా నివ్వటనుగురించి తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలసినదని రె స్పాన్సివు సమాచారవత్సపభ్యులకు కేబినెట్ వైద్యుగార్లు తమపాట్లకి జెందిన యితర సభ్యులకు లేఖనంపెశారు.

వీరిద్దరు మంత్రులు తత్తణమే రాజీనామానిచ్చి నైమన్ సంఘ బహిష్కారమును తీవ్రముగా కొనసాగించుటకు సాయపడవలెనని చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

నెల్లూరు

బాట్లొలీ సత్యాగ్రహము

బాట్లొలీ సత్యాగ్రహ విజయమును (5-7-28) తేది వాటి ప్రతికలను నెల్లూరు పురపాలకులు (6-7-28) తేది సాయంత్రము మహాత్మాగాంధీ సర్ వల్లభాయి ఛాయాపటములను ముఖ్యపురపాలకులందఱు మేళతాళములతో పూర్యించిరి. ఆచార్యులు చచ్చటను పురపాలకులూపంగుడు భజనలతో పూర్యిరి.

కొటా ఆదిశేషయ్య

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ ఆగస్టునెల 9-వ తేది గురువారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలం, గ్రామీణ, పట్టణ, మొత్తం, and గరిష్ఠ. Rows include గోపాల్ పూర్, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుచనూపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబన్, తిరునల్వేలి, తిరునేండ్రము, కొచ్చిన్, కాలికట్టు, మంగళూరు, బెంగళూరు, మెర్కాట, కొడైకనాల్, కూనూర్.

సర్కారులు:-మట్టు సాధారణముగ నున్నది. పగటి రాత్రివేడిమి 2 నుండి 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్క:-మట్టు ఒక మోస్తరుగ నున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:-కడపలో చినుకులు బడినది. మట్టు ఒక మోస్తరుగ నున్నది. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, పోయ నాశనకావ్యప్రణాళి.

బెంగళూరు అల్లరులు

బెంగళూరు, ఆగస్టు 8:-బెంగళూరులో యిటీవల జరిగిన అల్లరుల హింసామహమ్మదీయ వివాదములతో సంబంధము లేదనియు అది కేవలము రోషాశేషమై చెలరేగిన క్రజలయొక్క ప్రేరేపణ వల్ల కలిగిన కలవరమే యనియు తెలియుచున్నది.

పాఠశాలానరణంలోనుండిన గణకరి విగ్రహమును పాఠశాలలోని యొక గదిలో పెట్టుటవల్ల విద్యార్థులలో ఉద్రేకము కలిగెను. పాఠశాలలో ఆగేసులు యీ ఉద్రేకమును ప్రజ్వలించజేసిరి. విద్యార్థులు సమ్మెచేసిరి. పట్టణములో కలవరము జనసంఘర్షణము కలహములు జరిగినవి. అనాడు జరిగిన దొంగిలాయందు తుపాకులు కాల్చబడినవనియు ప్రతివాదను చెప్పుచున్నారు. ఆ తుపాకులు గాలిలోనికి ప్రేల్చబడిన వోజను పై ప్రేల్చబడిన వోమాత్రము నిర్ధారణగా తెలియబడెను. (అ. ప్రె.)

నూతనమహమ్మదీయపక్షము

పంగరాష్ట్రకాసనసభలో బెంగాలుమస్లిము కాన్ఫరెన్స్ డిరేక్షను నునొక క్రొత్తరాజకీయపక్షము బయలుదేరినది. ఈ రాజకీయ పక్షములో యితరరాష్ట్రకాసనసభలలోని మహమ్మదీయులుగూడ సభ్యులుగా జేరవచ్చును. (ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయి మిల్లులనమ్మె

బొంబాయి ఆగస్టు 8:-బొంబాయి మిల్లులలోని రెండవ జట్టుమిల్లులకుడ తెరవబడినవి. కాని ఒక-పనివాడైనను పనిలోనికి రాలేక. సమ్మెవారులు భీష్మించియున్నారు. ఉపద్రవములు లేవు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి సమ్మెవారుల పహారముపై సమ్మెవారుల నాయకులగు యె. యం. జోషీగారి పరమగా ఇంగ్లాండునుండి కార్మిక నాయకుడగు టాంబెగారు 650 పౌను పంపిరి.

మిల్లుయజమానులు వనివాండ్లతో రాజీపడుటకై చాలా ఆతురత కనుబరచుచున్నారు.

కలకత్తావాండ్లకునహాయము

కలకత్తాలో పోకివాండ్లు యిటీవల సమ్మెచేసియుండిన దినములలో సమ్మెవారులు చేసియుండిన ఋణములను వారు విముక్తిచేసికొనుటకై వాటికి సహాయార్థమై కలకత్తాకార్పొరేషనువారు 16 నేల రూపాయలు గ్రాంటుయిప్పించవలయునని కోరుచు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించ దలచినట్లుగా 12 మంది సభ్యుల సంతకములతో నుభానుచంద్రబోసుగారు స్పెషల్ ఎమిటింగు సమావేశసర్వనలసినదని కార్పొరేషను అధ్యక్షునికి తెలియజేసిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బహుమానపత్రములు

1928 సంవత్సరమునకు ఈక్రింది విధముగా పత్రములు బహుమాన మొసగబడెనని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు

1. సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం ఇంటర్మీడియట్ పత్రము పి. వి. ఎల్. నరసింగరావు మహారాజా కాలేజీ, విజయనగరము

2. ఆంధ్రనాటక పితామహ ధర్మవరం కృష్ణమాచార్య పత్రము. జి. రాజేంద్రరావు వెంకటగిరిరాజా కాలేజీ, నెల్లూరు.

బి. ఏ. పరీక్షలు

3. మొట్టమొదట ప్రోఫాన్సలరు పత్రము కే. శాగభూషణము పితాపురంరాజా కాలేజీ, కాకినాడ.

4. జనరల్ మెట్రిక్ పాల్సపత్రము-సి. వెంకటదీక్షితులు మహారాజా కాలేజీ, విజయనగరం.

5. సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం బి. ఏ. పత్రము. కె. నాగభూషణము పితాపురంరాజా కాలేజీ, కాకినాడ.

6. చేపూరు సత్యాగిరాజా పత్రము కె. శాగభూషణము, పితాపురంరాజా కాలేజీ, కాకినాడ.

7. కొమర్రాజు వెంకటలక్ష్మణరావు పత్రము, ఎ. ఎల్. నరసింహయ్య గవర్నరు మొట్టు ఆర్ట్సుకాలే, రాజమండ్రి.

8. అండర్స్ అనాటమి పత్రము ఎం. బి. బి. ఎస్. సి. బాల్ మెడికల్ కాలేజీ, విశాఖపట్నము.

కామేశ్వరి విశ్వకాశపత్రము యీ సంవత్సర మొసగబడెను.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

విచిత్రమైన విశేషము

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—నేటికి నమనభావారంభమందు ప్రశ్నోత్తరకాలమందు సభకులలో నొకరు అగిన ప్రశ్నకు విద్యాశాఖామంత్రిగారు నవాబు హుసేన్ హుస్సేన్ గారు ప్రశ్నోత్తరము నొసంగుచు నిట్లు చెప్పిరి.

యూరోపియన్ బాలబాలికలకారై ఏర్పడియున్న ప్రైవేటుస్కూళ్లలో మనవి 1-కి రు 48 కి చొప్పునయున్న నెకండరీస్కూళ్లలో మనవి 1-కి రు 50-కి చొప్పునయున్న ప్రభుత్వస్కూలు యివ్వబడుచున్నదనియు, భారతీయవిద్యార్థుల కేర్పడిన ప్రైవేటుపాఠశాలలోని పిల్లలకు మనవి 1-కి రు 1.8 చొప్పునయున్న, నెకండరీపాఠశాలలోని పిల్లలకు మనవి 1-కి రు 4.9 చొప్పునయున్న మాత్రమే గ్రాంటు యివ్వబడుచున్నదనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి.

యూరోపియన్ పాఠశాలలకు భారతీయపాఠశాలల కన్న ప్రవృత్తయనుచేయుటయం దింత తేడా యెందులకు ఉన్నదని మంత్రిగారిని సభకులు అడిగిరి.

మంత్రిగారు జవాబు చెప్పి తేక సమాధానమొసంగుటకు వ్యాధికావలయునని చెప్పి తప్పించుకొనజూచిరి.

కాని యంతాక సభకులు తిరిగి ఆ విషయమునే ఇంకొకరిగా అడుగగా మంత్రిగారుచెప్పిన సమాధానమేమనగా యాభిప్రాయ గ్రాంటుకడతి అనాదినుండియు అచారముగా వచ్చుచున్నదని బయలుచెప్పిరి.

మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానములోని “అనాది” క్లిష్టమైన కర్మమేమిటి ఆ ఆంధ్రాక సభకులు అడిగెను. కాని మంత్రిగారికి ఏమిచెప్పటకును తోచక వెంటబోవుచుండగా సభాభ్యుత్థుడు మంత్రిగారి కావన్నవారకలై సభాకార్యక్రమమునందలి తరువాత విషయముల చర్చనారంభించిరి. ప్రై విషయము నంతటితో ముగించి మంత్రిగారికి సమయావతరముగా తోడ్పడిరి.

దెంగాలు పెన్సన్ల సవరణ చట్టముయొక్క డ్విటీయ (తరిపాదన జరిగినది. సభలో భిన్నపక్షములు లేకయే చట్టము యారంభమారు ఆమోదించబడినది. (అ. (పె.)

కలకత్తా కార్యోచనము

ఆగస్టు 8:—సయ్యద్ అమీరాలీగారి మరణమునకై కలకత్తా కార్యోచనమువారు తమ యనుభావమును నేటి సమావేశమునందు ప్రకటించిరి. (అ. (పె.)

బర్మాశాసనసభ

రంగూన్, ఆగస్టు 8:—బర్మాకుండి ఎగుమతి యగు బియ్యముమీద ఎగుమతియగురావా నుండుమిధించి ప్రమాణ చేయకూడదని హోంకెనింగుగారు తీర్మానమునొకటి ప్రతిపాదించిరి. ఈ ఎగుమతినుండుమిధ బర్మాబియ్యము నుంట్లమైన ధరకు అమ్ముడుపోవుటలేదనియు బియ్యమువదలు చాలా నిలువయుండుననియు వారుచెప్పిరి.

ఈ విషయమై ఇండియాగవర్న మెంటువారు విచారణ చేయదలంచి ర న యు ఈ వి చార ణ జ ర గు మ న న్న డి గ ను క వి చార ణ సా రాం క ములు నిర్ణయము అయ్యెననకును తీర్మానమును తిరిగి ప్రతిపాదించవలదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు బయలుచెప్పెను.

ఈవిషయమై చర్చ లేపు తిరిగి జరుగును. ఒకవేళ తీర్మాన ప్రతిపాదకుడు యీ తీర్మానమునుగూర్చి సభలో ఓట్లు తీసికొనవలసినదిగా నొక్కి వక్కాణించేయెడల గవర్న మెంటు సభ్యులు తలపడుగానే యుండవలయును బర్మా గవర్న మెంటువారు యీ చర్చనంతకు ఇండియా గవర్న మెంటు వారికి నిశ్చించి యూరగానవరనియు గవర్న మెంటు సభ్యుడు చెప్పెను. (అ. (పె.)

ఆగమనము

మదరాసు కమ్యూనిస్టాన్లసంఘ కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—డాక్టరు వాల్మీకి నింకయ్య చాదరిగారు లేపు ఉదయము నీజోను బోటుమెయిలులో మదరాసుచేరెదరు. శ్రీ వెంకయ్యచాదరిగారు గుంటూరుజిల్లా కమ్యూనిస్టాన్ల వాస్తవ్యులు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములో బి. యె. పరీక్షయందు తీర్చిదిద్ది, అటుపిమ్మట కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము న యం. ఏ. బి. యల్. పరీక్షయందు తీర్చిదిద్ది. శాస్త్రయశాస్త్రముందు పండితత్వము పొందుటగాను 1925 సంవత్సరము నెవ్రెంబరు మాసమున యంగ్లండునకగిరి. యల్. యల్. బి., బారిష్టరు, యల్. యల్. డి. పరీక్షయందు తీర్చిదిద్ది. శ్రీ డాక్టరు గారికి స్వాగతముమొలుగుగాను ఎగ్మూరుస్టేషనుకు విచ్చేయ కమ్యూనిస్టాన్లసంఘ సేవచున్నాను.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

బహిష్కారము విడువదు

శాంతిభావము

డా॥ మూంజిగారి సమ్మతము

నాగపూరు, ఆగస్టు 8:—బొంబాయి, బెంగాలువంటి పెద్దరాష్ట్రముల శాసనసభలు నైమను సంఘమునకు సహాయము చేయ ఉపసంఘము నియమించు చిన్న శాసనసభలకు మధ్యరాష్ట్రములు మున్నగు రాష్ట్రసంస్థ లేమిచేయునని ప్రశ్నింక డా॥ మూంజిగారు హిందూమహాసభాభ్యుత్థులు యిట్లుచెలిపిరి—

“మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభయందలి జాతీయపక్షము నందును, మాపక్షమువారును మంత్రుల జోలిమానము; త్యాగ బుద్ధియందు జాతీయంతో విశ్వాసముగలదు. దెంగాలు శాసన సభయందలి వచ్చినవారై మాకు ఆశ్చర్యము కలిగించినను, బొంబాయి శాసనసభ వారైనాడ దాని నిజమడింపజేసినను, మా శాసనసభవారుమాత్రము యీ వార్తలవలన మోసపోక యెందటి నిర్ణయములనే ఆనుసరింతురని విశ్వసించుచున్నాము. మామంత్రులు ధైర్యముగ నై మ ను క మి ను వా రి ని బహిష్కరించిరి. యికమందాగూడ కమిషనుతో ఉద్యోగి త్యాగాని యంతర్యగాని యెట్టిపరిస్థితియు ఉండుకొనకుండుటకు నిశ్చయించుకొన్నాము.

శాసనసభవారు యిదివరకే సయ్యదుకుమిషన్ను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించుచున్నాము. తిరిగి ప్రభుత్వము వారు ఉపసంఘము నియమించవలెనని తీర్మానింపవలెననిచో దానినుచిరికి నిరసనభావముతో త్రోసివేయుచుదనుటకు సంజయములేదు. ఏమగుచు మహమ్మదీయసభ్యులు సహకారముజేయ యెంతప్రయత్నించిననుసరే.

“నేనుకుమిషను నియమకము ఇండియాకు ఆవమాన కర్మమైనదని కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించుటచే ఆ యవమానము హిందువులకెట్లు మహమ్మదీయులకట్లే. దానికి ప్రతీకారముగ బహిష్కారమునకే గడంగినచో హిందువులు మహమ్మదీయులు గూడ సరిసమానముగ పనిజేయవలెను. వారికి స్వవిషయములం దెట్టి భేదాభిప్రాయములన్నను సరే బహిష్కారమునందు కలసియుండవలెను. (అ. (పె.)

భీమునివట్టణము

(సుద్ధినంస్కారము-కై) స్తవ్రుడు హిందువుండగుట)

పూర్వము ఏలూరు వాస్తవ్యులు, ప్రస్తుతము పదు నైదు సంవత్సరములనుండి యీ ప్రాంతమున సశ్యాసాత్రమును స్వీకరించి భగవద్భక్తులయొక్క శ్రీ తస్మిన్ వెంకటాచార్యులను నతలందు తనకు గల్గిన గుల్మ సంబంధమును వ్యాధిచే భాగవదు మండగా కైస్తవులు చెప్పినమాటల ననుసరించి యాగగమ పూర్తిగా గుడిబోవునను విశ్వాసముతో శామతము రి నెలల క్రిందట స్వీకరించెను. మిషనువారాతని పితామహులు మొదలగు వైద్యాలయములకు పంపి చికిత్స చేయించిరి గాని వ్యాధి కుదురలేదు. ఏకార్యము శాశించి యన్యముక స్వీకరణముగా వించెనో యాకార్యము కుదురుట లేక మనము విసిగి జన్మ ప్రభుత్వ నను శ్రీకృష్ణగ వచ్చెడిమతమే తన కిహావరసాధకమని తత్వము గ్రహించి, పురజనులను సాంఘికములను బ్రార్థించి, 2-8-28 వ తేదీ లక్ష్మీనారాయణాడు సాక్షింకాలము మ-రా-శ్రీ పిల్లారమ్మి నరసింహారావు నాయుడుగారి యాధిపత్యయన జరిగిన బహిష్కరణసభలో తన కష్టముఖములు, పశ్చాత్తాపము మొదలగునవి జెల్లించుకొని హిందువులను సాంఘికములను పునర్వత్స్వీకరణార్థము ఆశంజ్ఞ యివ్వవలయునని కోరిరి. అచ్చటి సభ్యులు “పశ్చాత్తాపము నొందినవారిని తుమింపవలెననెడి” శాశ్వత సనుసరించి యంగీకరించిరి.

మఱువారు గోస్తననది సాగరసంగమయన మంగళ వార్తయుతో వారికి సుద్ధినంస్కార విధులు బ్రహ్మ శ్రీ విశ్వ శాధ వెంకటరమణమ్య గారిచే యధావిధిగ నిర్వహించబడెను. పిమ్మట స్నానము జరిగినతోడనే పూజండులు తిరుమడి తిరు చూర్ణములు ధరించి గంగసంక్తి రసముగావించుచు భజనమందిరము నకు దోడ్కొని వచ్చిరి. అనంతరము శ్రీరాములవారి ప్రసాదాదికములు స్వీకరింపజేసిరి. ఇటులనే ముద్దగిరి ముడన్యాది నాయుడుగారికి పూర్వ మీపురమున బ్రహ్మ శ్రీ పట్నాల అన్నయ్యశాస్త్ర గారు కుద్ధినంస్కారము గావించి సత్కారా యగా ప్రతాదికములు వారికి జరిపించిరి. ఇట్లు నంస్కారములు జరిపించి సంఘప్రయోగివృద్ధికి దోడ్పడిన యెల్లరకు నభి వందనము లెన్నియనున్నాడను.

రొంపిచర్ల శింగరాగార్యులు

తిరుచినాపల్లి, నాగపట్నముల

రైల్వే కారికస్థితి

శ్రీయుతులు ఎన్. ఎం. జోషీ, వి. వి. గిరిగార్లపై 144 సెక్షను

శ్రీయుతులు ఎన్.ఎం. జోషీ, వి.వి.గిరిగార్లు తిరుచినా పల్లి నాగపట్నములలోయి, యచ్చటి కార్మికపరిస్థితులను కనుగొని నేటి యుదయము మద్రాసునువ్విరి. శ్రీమెన్సుప్రతి నిధిచే సంబంధించబడగా యీ కిందివిషయన నుడివిరి:—

7 వ తేదీన మేము గోల్కరాకువద్ద కొన్నిగంటల కాలముగడిపితిమి. అచ్చట పూర్తియగు శాంతియుండుట గను గొంటిమి. పనివాండ్లతో నెక్కువమంది రాజీనామాలు నొసగి యున్నాడు. వీరిలో కొందరు అచ్చటి జీవితపరిస్థితులతోను బోలీసు జాలాముతోను వి గు గు క్షిం ది యున్నాడు. తమ దాకీలను జనాలుచేసికొనినతరువాత ఆసల మును శాశ్వతముగా విడిచిపెట్ట నిశ్చయించియున్నాడు. మరి కొందరు ప్రస్తుత లెగాడా గౌరవముగా పరిష్కరింపబడుచో పనిలో మరల జేరట కుద్దేశించియున్నాడు. దురదృష్టవశమున నాయకులందరు అరెస్టుచేయబడియుండుటచేతన, తమకు సల హనొసగుటకు యితరులెవరు లేకుండుటచేతన, యీ లెగాడా పరిష్కారమునకు దారి తేన్న తెలియక నల్లమచున్నాడు. మే ము నాగపట్నంవద్దగూడ కొంతకాలము గడిపితిమి. ఇచ్చట గూడ నరేవిధమున పరిస్థితులగాంచితిమి. పనివాండ్లు పూర్తిగా శాంతముతోనే యున్నాడు. కాని, బోలీసు జాలాము యిం కను యదేచ్చగా నడుచుచున్నందున యిచ్చట శాంతివాతావ రణ మింకను యేర్పడలేదు. పనివాండ్లకు సలహా నొసగుటకు గూడ అ ను య ల ను రా నీ య కుం డ మేజస్ట్రేటుఆర్డరు లద్దపడుచున్నవి. గోల్కరాకు, నాగ పట్నం, పరిస్థితులను కనుగొనినపిమ్మట మేము రైల్వేయేజం టును గలిసికొనగలిగి యుండుముకాని నాగపట్నంవద్ద మేజ స్ట్రేటు ఆర్డరు మాకందుటచే, ఆసలము తిరుగామే విడువవలె నని మేము అందు గోరబడుటచే, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో యే జంటును జూచుటవలన ప్రయోజనముండనని మేముదలచితిమి. ఈ లెగాడాతో ప్రారంభమునుండిగూడ మాకు సంబంధములేనం దునను, పరిస్థితులగూర్చి తగినంత కాలమింకను మేము విచారింప నందునను, అచ్చట మేము సలహానొసగుట కవకాశములేనం దునను, పనివాండ్లకు మేము ఖండితముగ సలహా నెదియుగూడ నొసగకాలకుంటిమి. కాబట్టి పనివాండ్లుగావించు నెట్టి నిశ్చ యమునకుగూడ మేము దౌధ్యత వహించగూడదు కాని, పనివాండ్లు, తమ బాకీలు చెల్లించబడిన త త్త ణ మే తమ జనులలో మరల జేరబోరనియు, ప్రస్తుతము వారు పట్టి యున్న పట్టణ విడువక నిలిచియుండురనియు మాకు దొమ చున్నది. నాగపట్నంవద్ద సభలో నువ్వన్వీంపవలదనియు, పు రమును తిరుగామే విడువవలెననియు, రెండు నెలలవరకు పురము నకు కాగూడదనియు, మాకు తరువొసగిన మద్రాసు ప్రభుత్వ ముయొక్క చర్యను మేము తీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. నిజముగా మేము నాగపట్నంవద్ద నెట్టి యువశ్యావము గూడ నొసగ నుద్దేశించియుండలేదు. కాని అచ్చటి పనివాండ్లు మా యొక్క సలహా దీసికొనుటకుగాను యొక పెద్దతోటలో సమా వేశముయనందున, మేము వారితో సంభాషించి వారికి తగు స లహా నొసగవాలియుండుము. ఈతోటలో పనివాండ్లు దప్ప యి త ర లె వ ర ను గుమిగూడి యుండలేనం దునను, ఉపశ్యావముల నొసగు నుద్దేశము మాకులేనందునను, దొర్లన్యమున నెట్టి యవకాశమును లేకుండెను. నిజముగా నాగ పట్నంవద్ద మకాంచేయు నుద్దేశముమాకు లేనందున, మేజస్ట్రేటు ఆర్డరు మాశాశ్వతముననుం దెట్టికూర్చును గావించలేదు. ఆర్డరురాకపూర్వమే మేము బోన కుద్దేశించియుండిన రైల్వేబండి మీదనే మేమాస్టరును విడిచి పెట్టితిమి. కాబట్టి యీఆర్డరు ఆనవసరాందోళన ప్రేరేపించుటకు సభ్యు మరెవరైనను నువయో గింపలేదు. రైల్వేయేజంటుగారిని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, లెగాడా సాధ్యమునంతల శ్వేత పరిష్కరింపబడగోరు చో,పట్టి కు, ప్రవృత్తులు ఆనవసరముగా వ్యవహరింపబడ కాపా డబలమచో తమ ప్రస్తుత నిర్బంధకార్యములను నెంునే విడిచి పెట్టి, పనివాండ్లకు తమకు దొవినవారిలో సలహా దీసికొనుట కాలింకవలదుగూడదు. (శ్రీ. (పె.)

జమ్మదుపూరుసమ్మె

జమ్మదుపూరు, ఆగస్టు 8:—ఈ సమ్మెపరిష్కారము హోమిగారు జమ్మదాను మెహతాగారిలో సంక్రమించుటై యీనెల 8 వ తేదీన బొంబాయికి వెళ్లిరి. సమ్మె త్వరలోనే శాంతింపగలదు. (శ్రీ. (పె.)

కీ. శే. సుంకవెల్లి వెంకట సుబ్బారావుచౌదరిగారు
 తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజోలుతాలూకా పద్మినిగ్రామకాపుకొండ, తామరేయి పాగానామకొండకు సుమారు రెండువేల పంచవర్షములనుండి విశేషించి కాకినాడనివాసులును, కమ్మకులజాతిను, విశేషించి దేశారాధనవరులును, అగు సుంకవెల్లి వెంకటసుబ్బారావుచౌదరిగారు కేరళ దగ్గరచే విగతజీవులైరని వినుటకెంతయు చింతిల్లుచున్నాము.

వీరు కాంగ్రెసు ఆదేశమునందుకొనినది మొదలు ఖైదరు వస్త్రధారణలై ఖైదరభివృద్ధికి మిగుల ప్రోత్సహమొసగుచుండిరి. దేశాభివృద్ధికరమగు మండలపథలము, తాలూకాపథలమును, రాష్ట్రపథలమును సేగుచు అందుచేకాభ్యుదయమున కనువగు ట్టుపవ్వనించుచుండిరి. కాకినాడలో జరిగిన దేశీయమహాసభకు అధ్యక్షులగు శ్రీమత మాలాకా మహమ్మదాళీగారికిని, చిత్రరంజనదాసుగారికిని తూర్పుగోదావరిజిల్లాతెలుగుపక్షమున పోషించిన స్వాగతప్రత్యుత్తుల విశేషించి వీరి ప్రోత్సహమే అయియుండెను. ఇట్టి దేశసేవారాధనవరుని యాత్మకు కరుణామయుండగు శ్రీపరమేశ్వరుడు శాంతినింపంగుగాక. మమిశ్రులగు యీ వెంకటసుబ్బారావుచౌదరిగారి మరణమువలన గుండుచున్న చారి కుటుంబమునకు యిందుమూలమున నూచిచారమును బెంపుచుండిమి.

కాకినాడ. కర్ర నర్సిరాజు.

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతి పరీక్ష 1929
 రాజోపు ఫిబ్రవరి నెలయొక్క మొదటి శనివారమున ఆదివారమున జరుగును.
 ఈ పరీక్ష ప్రారంభించినది మొదలు ఆంధ్ర జనానాయకత్వము లెందరో విద్యార్థివృద్ధిని బొందిరి. బంగారు పతకములను బడసిరి. ఇంకను అనేక అమూల్య పుస్తక బహుమతులను గైకొనిరి. ఒక గ్రామమునుండి మరెయ్యక గ్రామమునకు పోవుకర్షమును బొందకయే మాపరీక్షకు హాజరైనవారు. ఇంటివద్దనేయుండి చదువుకొనవచ్చును. పోస్టాఫీసు ఉన్నప్రతి గ్రామములోనూ మాపరీక్షను యేర్పాటు గావించును. క్రిందటి పరీక్షకన్న యీపరీక్షకు బంగారు పతకములు హెచ్చుగా నుండును. శ్రీ పితాపురం మహారాజుగారు మా యుద్ధమమునకు నిండుదయతో రాజపోషకులుగా నుండియున్నారు. గాన నో సోదరిమణులారా? పచ్చేఫిబ్రవరి 5, 6 లేదీలలో జరుగబోవు మాపరీక్షకు వందలాదిగా దరఖాస్తులనుచేసి మాచే నెలకొల్ప బడ్డ సరస్వతీదేవీపూజకు సర్వి విద్యార్థివృద్ధినిబొంది మా నవసేవకై ఇచ్చుగొనురుగాక.

పరీక్షా విధానము
 ౩ 1919 సం॥ ఫిబ్రవరి 5, 6 తారీఖులలో పరీక్ష యీవిధముగా జరుగును.

సాహిత్యము:-
 పద్యకావ్యము 5-2-1929 లేదీని 11 గంటలు మొదలు 1 గంటవరకు వచనభాగము డిటా 2 మొదలు 4 గంటలవరకు వ్యాసరచన డిటా 4-10 మొదలు 5-10 వరకు తెక్కలు 6-2-1929 లేదీని 11 గంటలు మొదలు 1 గంటవరకు శాస్త్రము డిటా 2 మొదలు 4 గంటలవరకు తరఖాస్తులను యీనంపత్సరపు దీక్షంజరు 15 వ లేదీలలో గా దరఖాస్తు ఒక్కంటికి రు 0-4-0 లు రుసుముతో కార్యదర్శివద్దకు పంపవలెను.

వతనీయ గ్రంథములు
 ప్రసవించిన పరీక్షకు పతనీయగ్రంథములు యీక్రింది ధనున యేర్పాటు గావించబడెను:-
 పద్యకావ్యము 1. భాగవతములోని రుక్మిణీకల్యాణము (నిడిగా నల్లుపరకు దొరకును) 2. భావమురలి పుట రు 0-4-0 లు. గ్రంథకర్తయొద్ద దొరకును. గ్రంథకర్త:- శ్రీయుత కవి కొండల వెంకట్రావుగారు బి. యె. బి. యల్. పక్కిలు నర్సాపురం.

వచనము శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహారాయెక్క కర్పూరమంజరి (మొదటిభాగము మాత్రము) గ్రంథకర్తకు రాజమహేంద్రవరమున వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

మ.రా:- సాహిత్యమునందలి సామాన్య వ్యాకరణ నూత్రములను పద్యములు సాధారణ వృత్తులగుట విభజనము చక్కగా నేర్చుకొనవలయును.

వ్యాసరచన వయిన చెక్కుబడ్డ గ్రంథములనుండియు ఇంకా ఇతరసామాన్య అంశములనుగూర్చియు ప్రశ్నలడుగవచ్చును.

శాస్త్రము:- గృహనిర్మాణకళ (Domestic Economy) గ్రంథకర్త శ్రీయుక్తేశ్వరరాజు కామేశ్వరరావుగారు బి. యె. ఎల్. టి. (రామా కంపెనీ, యెలూరు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అనివ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను) పుట రు 1-0-0.

గణితము:- ఏ పుస్తకమునయిన నువయోగపరచుకొని ఈ క్రిందివిషయములను నేర్చుకొనవలయును.

- 1 లక్షలవరకు సంఖ్యానీకము. సంఖ్యల సంకెలతోను అంకెలను అక్షరములతోను వ్రాయుట.
- 2 సామాన్య సంకలన, గుణకార, భాగహారములు, +; -; X; ÷; =; ఈ గుణకుల అర్థము, ఉపయోగము.
- 3 రూపాయలు, అణాలు, పైసలు, మైళ్లు, ఫర్మాంగులు గజములు, అడుగులు, అంగుళములు, బాదామలు, మణుగులు, పీతలు, శేర్లు, ఘములు, తులములు, ఎకరములు, తెంటులు, గజములు, రీములు, దస్తాలు, గ్రోసులు, డబ్బములు, ఇవి ఏమిట్టి వివిధ సంఖ్యల వ్యవకలన గుణకార, భాగహారములు యుక్తితెక్కలు.
- 4 త్రియరాసకము.
- 5 సామాన్య నాడుకతెక్కలు (Simple Practice)
6. $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \frac{1}{7}, \frac{1}{8}, \frac{1}{9}, \frac{1}{10}, \frac{1}{12}, \frac{1}{16}$ ఈ భిన్నములు.
- 7 చతుర్శ్రీహ సమకొణములు గల వస్తువులు లేక ప్రదేశముల చతురము.
- 8 "సగటున" ఇవవచ్చు చిన్న తెక్కలు. (Average)
- 9 "అసలు" నకు వడ్డీ, మొత్తము కనుగొనుట.

మ.రా:- 1 యుక్తితెక్కలన్నియు ప్రతిదినము ఉపయోగము లోనుండు వ్యవహారము ననుసరించి యుండును. అందలి సంఖ్యలు నాడుకలోనుండు మొత్తముల వినిచియుండవు.

2 యుక్తితెక్కలు పై అంశములను గ్రహించిలో లేదో యని తెలిసికొనుటగాని, గూఢముగాను కఠినముగా నుండవు.

3 నిర్వోచయోగమునకు పనికిరాని కేవల గణితసాధనమునకే యుపయోగించునట్టి పెద్దతెక్కలుండవు.

4 ప్రథమసూత్రములను పరీక్షించు ప్రశ్నలు వస్తుకూపకములవిద నుండునుగాని ట్టిఅంకెలవిద నుండవు.

అద్దంకి బిందుమాధవరావు కార్యదర్శి.

వగుల్లకు తెలము

డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాట్లు, అజచేరులు, చర్మముకారకములను, కేశకలివలన పగిలిపిడుకారులయు, జిలపుట్టులయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన వగుల్ల మాని జలపోయి మంచినదగున రాగిబయి. వగుల్లకొప్పియునుండును. వ్యర్థక్రయము. అమ్మతాంజుల దీపో. బొంజాయి- ముదాను

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మిశ్రాతకముగాని, లేదినయముగాని పంపిన జైమిని శాస్త్రోత్తర 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దశాంతర్దశగోరవారు ఉత్తరమువ్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

దీర్ఘరంగవైద్యశాల

వేటపాలెం : ఆలవడలిన మొండివ్యాధులను స్థాంపు మీద గ్యాంజీయిచ్చి కుదుర్చుచున్నాము. మాకేని పరీక్షచేయటకు సవాలుచేయుచున్నాము. "ఏ వ్యాధికి నను మందు రు 0-0-0."

లేబరు కమిషనరుగారు

శ్రీయుత బి. శివరావుగారిల్లు వ్రాయుచున్నారు:-

లేబరుకమిషనరుగారి మూలమున యీరాష్ట్రములో కార్మికస్థితి బాగుపడగలదనుకాళి గలిగియుండినవారిలో శ్రేణి కడను అయియుంటిని. రెండేండ్లక్రిందట మేము హామీయరుగారి కొక రాయబారమునంపి, ఒకసీరమును సర్వోగముని నియమింపగోరియుంటిమి. పరో బార్లి ప్యాకేజీనుగారు విరమించినతరువాత స్టేబురుగారి నియామకమువలన నాకుగొంత యాశ బుట్టియుండెను. వీరితో నాకొకసంవత్సరము అనుభవముగలిగిన తరువాత నాయాశలన్నియు నడుగంటినవి. లేబరుకమిషనరుగారు కార్మికక్షేత్రమునకు మేలొనర్చుకుంటుంటున్నారగా, గొప్పయాటంకముగాగూడ నిలచుచున్నారు.

గత ఆరు లేక యేనుసంవత్సరములో నేను జూచియుండిన లేబరు కమిషనరులలోకెల్ల స్టేబురుగారిశ్రేణి నెక్కువ నిర్దాక్షిణ్య హృదయులుగా గనుగొంటి. మాసమునకు 2500 రూప్యముల వేతనము. 500 మొదలు 1030 రూప్యములవరకు ప్రయోజిత్యము పగైరాలు, పొందుచున్న సివిలు యుద్వోగమును మాసమునకు 10 నుండి 15 రూప్యముల వేతనమును పొందుచున్న భారతీయ పనిచాని కష్టములను గ్రహించుట కష్టముగాబోలు. స్టేబురుగారు ఒక సంవత్సరము బోధుక సరో బార్లి ప్యాకేజీనుగారికంటె నెక్కువగా పర్యటనము సలిపియున్నారని నే నెరుగుదును. అయినప్పటికిని, వీరు లేబరు కమిషనరుగా కార్మికక్షేత్రముయొక్క విశ్వాసమును గడించుట కొక్కమంచి కార్యము నయినను నేనియుండుట నేనెరుగను. ప్రభుత్వ శ్రేణువుగా భావించబడబోలని ఎం. సి. రాజుగారు సయితము స్టేబురుగారి చర్యలతో విసుగు జెడియున్నారు. స్టేబురుగా రిప్పీసు తంబాపూరునకు తిరుచు నాపల్లికిని బోయియున్నారు. అచ్చటి రైల్వేసమ్మె తరువాత పరిస్థితులను కనుగొనుటకును, మంచి ప్రయోజిత్యమును పొందుటకునుగూడ వీరిచ్చటి కేగియున్నారు. ఎస్.వి.ఆర్. ఏజంటు తనకును తనివ్రాండ్రుకును గలభేదముల తరిమిగొనుచు లేబరు కమిషనరునకొప్పగింపవలసియున్నారు. కార్మిక తగాదాల పరిష్కారము విషయమున స్టేబురుగారిహృదయము నేను బాగుగా తెలిసియున్నానుగావున, ఎస్. వి. ఆర్. తనివ్రాండు వీరివలలో జిక్కుకొనవలదని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. వీరుబెజంట్టుతోనే ప్రత్యక్షముగా రాయబారముసలిపిన బాగుండును. తక్కిలితములు తృప్తి కరముగాని చోస్టేటరుగారి జోక్యములేకుండ నొక స్వతంత్రబోర్డువ్వారా తగాదా పరిష్కరింపవలదనెనని నేను సలహాకొసగుచున్నాను.

లేబరు కమిషనరువదలి, తీసివేయుటగాని, లేనిచో స్టేబురుగారికి తమకు తగిన జోక యుద్వోగమునిప్పించి, యొక భారతీయుని కమిషనరుగా నియమించుటగాని, ప్రభుత్వము గోరవలెనని, యీ రాష్ట్రమునందలి కార్మికసంఘముకు నేను సలహాకొసగుచున్నాను. నేనింతకుపూర్వము జెప్పినట్లుగా, లేబరు కమిషనరు ప్రస్తుతము నిజముగా యజమానుల కమిషనరుగానున్నాడు. స్టేబురుగారు తమ పూర్వకులంటె నెక్కువగా నాయం దీయభిప్రాయమును గలిగించియున్నారు.

కీ॥ శే॥ రామ్మూదురాజుగారు

దా॥ వరదరాజులనాయకుగారిల్లు ప్రకటించుచున్నాడు:- రామ్మూదురాజుగారియకాలమరణమునకు చాలాదూరమున్నాను. మారేడ్లక్రిందట రామ్మూదు సంతానాధిపతి ప్రెంచివారికి సాయముచేసినందున ఆకాలముననే ఇంగ్లీషువారిసంస్థానము నొకజమిందారీకి విడిచివేసి ఈసంస్థానమెల్ల వ్యక్తును తమిళవాంగ్మయమునకు ముఖ్యులయియు గానున్నది. ఈసంస్థానము దానశిలకృత్యమునకు ఖ్యాతిపొందియున్నది. ఈకారణముచేతనే వారి తెండ్రగారి కాలములో నిది ఋణములూ యొప్పును, వీరు ఋణములన్నిటిని దీర్చివేసిరి. వీరికి విద్యయందలి రుచియొక్కవగానుండుటయేగాక తమ సంస్థానమును పాలించుట యందుగూడ నెక్కువసామర్థ్యము జూపియుండిరి. వీరినేక సంవత్సరములకాలము కాపనసభ్యులుగా నుండిరి. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా పిరొసర్చిననీచ, ముఖ్యముగా కొనియాడబడదగియున్నది. ఇతరరాజులు, నవాబులు, వలెగాకవీరికి దేశభక్తియొక్కవగానుండుటచే, జాతీయోద్యమముపట్ల వీరుకృత్యభావము జూపియుండలేదు. వీరు మంత్రపదవి నంగీకరింపకుండుటకుగూడ వీరిదేశభక్తియే కారణమయియుండెను. వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు నునయభిప్రాయములకు భిన్నముగా నుండవచ్చున కాని, వీరి జీవితాంతమువరకు జాతీయోద్యమమునుపట్ల కృత్యభావ మెన్నడును బూనియుండలేదు. వీరి మరణమువలన తమిళరాష్ట్రమునకు గొప్పకొరతవాటిల్లినవి. వీరి భార్యకును, పిల్లలకును, వీరి సోదరులకు శ్రీయుత రాజారాంసాండ్లను గావించి నాహృదయ పూర్వక సానుభూతిని బెంపగోరుచున్నాను.

కార్మిక సంభవము

దక్షిణాంధ్ర రైల్వే కార్మికుల

శిక్షలు

కనకూరు, ఆగస్టు 7-143 పెన్షను 145 పెన్షనుల ప్రకారము నిండియున్న 42 మంది సమ్మెదారుల కేసు విచారణ కడలాడు ప్రేమనరీ సబుమేజిస్ట్రేటు గారియందు జరిగినది.

ఇద్దరు ప్రైవేటునులకు చెరియొక రూ 5 లు జరిమానా విధింపబడినది.

విక్రమసింహ అగ్రస్తులయొద్దనుండిన రింజు మంచి సమ్మెదారుల విచారణ జరిగినది. వేలసార్లుగా రింజును జరిగి గురునన్ను.

యాగంపల్లి 9 తేదీకి కేసు విచారణ వాయిదా వేయబడినది.

కూనూరు కర్మాగారములు

కూనూరు, ఆగస్టు 7:-కర్మాగారములు తెరువబడిన తొడగిరి నుండి సమీపాదులు గ్రామములో తేనెకారణమున పనితొలిగి రాలేదు. వీరిని అంతమాత్రముచేత కర్మాగారాధికారులు బర్తరపుచేసిరి. అత్యాయమానగా వీరిని బర్తరపుచేసిన కారణమున కార్మికులందరూ సత్యాగ్రహ మవలంబించిరి. 75 మంది కార్యకర్తలకు రాజీనామాలను దాఖలుచేసిరి. మిగిలినవారందరూ రాజీనామాలను దాఖలుచేయుదుమని బెదిరించిరి.

ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చి పనివాండ్లను పనిచేయవలసినిగా బోధించిచెప్పిరి. బర్తరపుచేయబడిన పనివాండ్లకూడ తిరిగి చేర్చుకొనబడిరి. కర్మాగారములలో పని యధాప్రకారము జరుగుచున్నది.

యస్. యం. జోషి, వి. వి. గిరి, వి. దట్టియ్య, ఆర్. నాయుడుగార్ల వాగ్దాంధమున

గిరిగారి ప్రకటన

నాగపట్నం, ఆగస్టు 8:-యస్. యం. జోషి, వి. వి. గిరి, వి. దట్టియ్య, ఆర్. నాయుడుగార్ల తంజావూరు మీదగా మోటుదాకామీద నాగపట్నం విచ్చేసిరి.

నేటి ఉదయం 10-30 గంటలకు 144 పెన్షను ప్రకారము వాగ్దాంధపులు బర్తరపులు జారీచేయబడినది.

నాగపట్నం మనకూరునీ పరిసరములలో 5 మైళ్ల ప్రాంతము నకుగాని తెండుమానములవరకును వీరు ఆడుగుబెట్టరాదనియు వీరు ఎప్పుడున్న కల్లోలము, దౌర్జన్యము, రక్తపాతము కలుగునని భరిగానుండుటవల్ల మేజిస్ట్రేటుగారికి తీవ్రతనము జారీచేయడమైనదని తెలియజేయబడినది.

వి. వి. గారి ప్రత్యుత్తరము

యస్. యం. జోషి వి. వి. గారి లిఖించి రీతిగా ప్రకటనచేసిరి:- అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘమువారి జోరిక ననుసరించి 6 తేదీని గోల్డెనురాతనకు వెల్లిలిమి. అదట కొంత మంది కార్మికులతో మేము సంగ్రహించి పరిసరములకు తెలిసి కొంటిమి. అదేప్రకారముగా చేయుటకై నాగపట్నమునకు గూడ విచ్చేసితిమి. మేము చేసితి విచారణవల్ల కత్తపాతము దొమ్మియ్యివలన జరుగునని గవర్నమెంటువారు తెలయచున్నాడు. దీనివల్ల ఏమిబోధపడుచున్నదనగా:-

ఈ కార్మికసమస్య పరిష్కారము కాకుండా ఇదే విధముగా ఎల్లకాలము ఉండవలయునని గవర్నమెంటు అధికారులు కోరుచున్నట్లున్నది. కేవల వాణిజ్య పారిశ్రామిక సంబంధమైన యాతగాదాలకుండు గవర్నమెంటువారు అనుసరించిన జోక్యమును కలుగజేసికొనుచున్నట్లుగా కన్పించుచున్నది.

ఈ తగాదాలను మేము పరిష్కరించుటకై యియ్యదలచిన సలహా సహాయమును వారు త్యజింపించి నిరాకరించుచున్నారు. (ఫీ. పే.)

దం త మూర్త ము

దట్టి 1-3 నా 0-2-0; 12-3 1-4-0

ఈ దంతమూర్తములో పండ్లతో ములువలను చిగుట్ట గా వేయవలెను. చిగుట్టనుండి రక్తముకావలెను. జోలుదట్టంబుగా తేడదండలంబు. వేలసార్లు ముట్టవలెనని తేల్చినా నుండును.

ఇచ్చు జోలివలన వీటి, జూలూగారు నా జోలూగారు.

దగ్గులకు, జలుబులకు,
గొంతు నొప్పికి తొమ్మపడిక
మునకు పీల్చదగినమందు
నివారిణి.

PEPS

పెప్స్ బిల్డలను ముంగినవలెనే. అందుండి మందుసంబంధమైన పొగ వెలువడి, క్యాచికోకనులందలను వ్యాపించును.

క్యాచి నాళము నందును నుపకమునముగలిగించును. కథమును తెలిపి, దగ్గుల పొగొట్టుకు ఇన్ఫ్లూయెంజా, నుమోనియాసంబంధమైన విషక్రిములను సంపారించును. తాళ అంతయు నివారణమును.

నేడే ఒకసేసానుకొనుదు రు 1 కి రు 1/- మందలంగల్లెన్నిటి యందును దొరుకును.

బొంబాయిపౌరుల అభినందననభ

బొంబాయి, ఆగస్టు 7:-మరాఠీ మహావిద్యాలయ భవనములో వార్డోలీరయుతుల సభిసంఘములకు చభికూడెను. జమ్నూబాన్ మహాతాగారధ్యక్షతవహించుచు వార్డోలీవిజయము భారత దేశముయొక్క భూమినిస్తు విధాన సమస్యను పరిష్కరించినదని చెప్పెను. అతడు శ్రీయుత వల్లభభాయి పటేలు గారి సత్కృత చుగ్గడించి సత్యాగ్రహము సామ్రాజ్యమదము నొందగలదని, నిరూపించినవా డిటజే యని చెప్పెను.

యన్వీగా రిట్టుపవ్వసించిరి:- 'వార్డోలీ' శేడు భారత దేశముయొక్క ఆయువుపట్టుయినది. భారతదేశమునకు కీర్తి తెచ్చినది యు, రాగల పోదాలు ములో భారతదేశదాస్య విమోచనమునకు తోడ్పడగల ప్రదేశము వార్డోలీయే.

మాలనా నౌకతాలీగాడు వార్డోలీ విజయము సత్యాగ్రహవిజయమే యని వాక్రచ్చిరి.

కాశిలో ఆనందము

కాశి, ఆగస్టు 7:-వల్లభభాయిగారివరకు లంగీకరింపబడినవారి తెలిపినతోడనే యిప్పుట ప్రజలు చాలసంతోషించిరి. అదేప్రతిక వార్డోలీ రయతులకు తస్మాద్యుడును సర్దార్ పటేల్ గారి సభిసంఘము ప్రధానవాగ్దము ప్రాయము నింతకంటె గౌరవనీయమగుసంధి యుండబోదనియు, దౌర్జన్యరహిత సత్యాగ్రహము జయించెననియు వ్రాయుచున్నది.

(అ. పేస్)

నేన్ గుప్తాగారి యభిప్రాయము

(ఫీ. పేస్) ప్రతినిధి వార్డోలీ తగాదా పరిష్కారము విషయమై తన యభిప్రాయమును అడుగగా నేన్ గుప్తాగారిట్లుచెప్పిరి. వార్డోలీ విజయము మహాత్మాగాంధీ ప్రతిపాదించు దౌర్జన్యరహిత సత్యాగ్రహోద్యమ విజయమని జెప్పవచ్చును. వార్డోలీ ప్రజలకు వల్లభభాయిచేసిన నిష్కల్మష సేవకు వారు సర్దార్ అను బిరుదమునిచ్చుట చాల సమంజసముగా నున్నది. పటేల్ గారు నాయకత్వము వహించునట్లు ప్రజలు తప్పుడు నూర్గముల పట్టియుండుట. ఈ ఉద్యమ విషయము భారతదేశ యనిరాకరణోద్యమమునకు దోహదమొసంగక మానదు. ఈ యుద్యమము కేవల స్థానికసమస్య యని మహాత్మా డెంతచెప్పినను మంచి శిక్షనొందిన నాయకులను ప్రజలను ఉండినవో సహాయనిరాకరణము దేశమునందంతట జయప్రదము కాగలదనియు, భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము సమకూర్చగలదనియు నాకు నమ్మకము గలదు. (ఫీ. పేస్)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఆగస్టు 9-వ తేది గురువారము

ధాన్యములు			
బియ్యములు			
కుసుమ తెనాలిని	ర 42 కలెరు	రు	12 12 0 18 0 0
నెల్లూరిని	,, డిల్	,,	18 8 0 14 0 0
శిల్లి	,, డిల్	,,	15 8 0 17 8 0
రానులు	ర. 164 చస్తా 1-3	,,	11 0 0 12 0 0
శుభ్రము	,,	,,	18 0 0 23 0 0

ధాన్యములవస్తువులు			
కందులు బస్తా 1-3 ర 207	,,	15 0 0	16 0 0
నెమగలు	,, డిల్	,,	12 14 0 12 3 0
పెవలు	,, డిల్	,,	14 0 0 15 8 0
మినుములు	,, డిల్	,,	14 0 0 17 0 0
ఉలలు	,, ర 195	,,	11 0 0 11 5 0

నూనెవస్తువులు			
శుభ్రమునూనె నా 1-3	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-3	,,	14 0 0	21 0 0
విమకా వేరునెమగవస్తు నా 1-3	,,	50 0 0	52 0 0
చీతితోకొట్టిన	,,	43 0 0	46 0 0

జీలకర్రనూనెనానూనె నా 1-3 రు 119-0	విమకా నూనె	115	
అముదము నా 1-3		106 0 0	109 0 0

చిల్లరవస్తువులు			
చాయపసుపు నా 1-3		112 0 0	115 0 0
కూరకపసుపు	,,	75 0 0	80 0 0
నెరకపాయలు(గుంటూరు) నా 1-3		77 0 0	84 0 0
దనెములు	,, నా 1-3	91 0 0	105 0 0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలిమలము మునుగు 1-3	రు	40,45	
కాళనా పిపాయకట్టు	,,	50,55	
తెల్లము నా 1-3	రు	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 4-5	,,	26 11 0	27 0 0
చింతపండు నా 1-3	,,	28 0 0	30 0 0

ఇనుము			
నల్లారకం నా 1-3	,,	81 0 0	88 0 0
నదురం	,,	29 0 0	31 0 0
రవ్వండు	,,	26 0 0	31 0 0

నూలు			
నెం 20 బెన్ని సెయిం యాటి	రు	8 2 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	6 8 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0	
నెం 20 1/2 బెట్టెట్రిలు	,,	7 10 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 నా	,,	11 18 0	
నెం 44 సాండ్	,,	6 0 0	
నెం 40 రాజి	,,	10 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీద	,,	4 12 0	

దూది			
నోండాబెట్టు బాదన 1-3	రు	897 8 0	

లోహములు			
నండి 100 తులం 1-3	రు	62 12 0	68 0 0
జంగార తులము 1-3	,,	21 0 0	21 2 0
సవరన 1-3		18 7 9	
ఇత్తడి నా 1-3	,,	225 0 0	230 0 0
రాగి నా 1-3	,,	268 0 0	278 0 0

రంగులు			
జీల నెయ్యములందు అలిజరయిన్ సెయిం			
నీపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 58 0 0			
,, నీలిరవ 1 కరి		1 10 6	
,, 14 రతులు		1 10 0	
,, 28 రతులు		1 9 0	
,, 56 రతులు		1 8 6	
,, 1 అంచు		1 8 0	
బేర్మిటు పొక్కునాల్తోరెల్ అనగా (బర్మి. రుద్దు)	కి	4 0	
కొంగో కి రి		1 0 6	
చిడ కి రి		1 2 0	

వృత్తాంతలేఖలు

ఆడయారు

(స్వకీయ విలేఖరి)

దివ్యజ్ఞానసమాజ ఎన్నికలు

డాక్టరు బిసెంటుగారి అధ్యక్షత

ఆడయారు, ఆగస్టు 6:—దివ్యజ్ఞానసమాజాధ్యక్షుల యొక్క నిర్ణయము ప్రకారముగా సరి జరుగుచున్నది. సమాజమునకు అధ్యక్షులుగా నున్న డాక్టరు బిసెంటుగారి అధికారము ఈ సంవత్సరాంతముతో ముగియబడినది. ఏ రోజునది 1908 సంవత్సరమునది. అప్పటినుండి యంతవరకు సమాజమునకు అధ్యక్ష నియామకపు బాధ్యతలు జరిగియున్నవి. ఈ ఎన్నికలలో బిసెంటుగారి విజయముగాంచి యుండెడిది. సమాజమునకు ననుసరించి, డాక్టరు బిసెంటుగారి యాచారములను అనుసరించి, కాశ్యోతాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడు సమాజసభ్యులకు స్వాతంత్ర్యముగలదు. కాని, బిసెంటుగారి రెండవ అంకితము, నాలుగవసారి, అధ్యక్షపదవికి, సామాన్య ఎన్నికలలోనే నిలుచుటకు సమ్మతించినందున, ఈసంవత్సరమున దివ్యజ్ఞానసమాజ కార్యముల అన్నిదేశములలోను ఎన్నికలగుడ అయి దారు సామాజ్యము నుండియు జరుగుచున్నవి.

ఎన్నికల ఫలితములు

ఈసంవత్సర ప్రధాన కార్యసాధనమునకు వచ్చినది. ఎన్నికల నిర్వాహకులకు స్వాగతముగా అన్నిదేశములవారలను డాక్టరు బిసెంటుగారి అధ్యక్షతపదవికి ఎన్నుకొనబడినది. ప్రకటించి యున్నారు. ఈయన్నికననుసరించి డాక్టరు బిసెంటుగారు 1908 వ సం॥ వరకు అధ్యక్షత స్థానము నలంకరించుట. అధ్యక్షతపదవి కన్నిరీతుల అర్హులగు డాక్టరు బిసెంటుగారిని ఆంధ్రులపక్షమున మే మభినందించుచున్నాము. వారి యధికారమున, ఆంధ్రులు పూర్వమునను మతవిషయమున, కౌశల్యవర్ధింకరములగు సమస్త విషయములలోను ముదంజరమును ధన్యులయ్యెదమని గాక!

డాక్టరు బిసెంటుగారు, ప్రస్తుత సంచార కార్యక్రమము ననుసరించి ఈనెలముగ్గురు బొంబాయిచేరి ఆఖరుభారత రాజ్యాంగ సభలో బాల్గానుటకు లక్ష్యము పెట్టెదమని తెలియుచున్నది.

దివ్యజ్ఞాన కలాశాల

ఈ సంవత్సరము కలాశాలలో విద్యార్థుల యొక్కయు, విద్యార్థినులయొక్కయు సంఖ్య చాలవరకు పెరిగినది. ఇందులో ఆంధ్రదేశమునుండి వచ్చినవారి సంఖ్య చాల విస్తారముగా నున్నదని వ్రాయుటకు సంతోషించుచున్నాను. ప్రస్తుత యాశ్రమములు చాలవరకు, కలాశాలవారు, శ్రోతృభవము లనేకముల నిర్మించుచున్నారు. భవన నిర్మాణమున ఆంధ్ర సోదరు లనేకముల ద్రవ్యసహాయముచేసి తోడ్పడిరిని వ్రాయుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాము.

కలాశాలాధ్యక్షులగు ప్రొఫెసరు జి. వి. మర్సారావుగారి యొక్కోహితే సంచారకార్యక్రమము జనుప్రదముగా నెరవేరినదనియు వారనేకదేశములకు సందర్శించి అచ్చటి విద్యార్థులను శ్రద్ధాపూర్వకముగా గాంచెరినియు వినుచున్నాము. సెప్టెంబరు మాసమున మర్సారావుగారు మాతృదేశమునకు విచ్చేయుదురు.

శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు

శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు ఆమెకొలుండ సంచారమును ముగించి, ప్రస్తుతము హాంకంగుదేశమున, ఖాళి యాశ్రమమున ఓనుసనునవచ్చియున్నారు. అచ్చట ఈవారమున నానాదేశభారత సభ్యుల మహాసభ జరుగును. సభకు భారత్యక్షతపాఠించినభావకార్యక్రమమును గుర్తులు ఈ మహాసభకు ప్రపంచమునందలి అన్నిదేశముల నుండియు ప్రతినిధులు పెక్కుమంది వచ్చియున్నారు. భారతభూమినుండి నైతికము ప్రతినిధుల లక్షములు వచ్చియున్నారు. సభాకార్యవర్గ ఇచ్చటికి దిరిగిపోదనే ప్రయత్నముగలదు. ఈ మహాసభ ముగిసిన తదనంతరము పాంతకాలము శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు యూరోపుదేశమున సంచారముచేయుట ప్రకటించినందున మాతృభూమిని విడిచిపోయి తెలియజేయుచున్నది.

బందరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఉద్యోగుల మార్పులు

బందరు, ఆగస్టు 5:—కృష్ణాకలెక్టరు బోల్లెనుగారిని కొలదిరాజులలో సబ్ కలెక్టరుగా నియమించి ట్రాన్స్మిషన్ డివిజనుకు రనియ, స్కాటు ట్రాన్సుగారు కృష్ణాకలెక్టరుగా నియమించి డివిజన్ నున్నది. సెప్టెంబరు మాసాంతమున వచ్చుచున్నదానికి కలెక్టరు టాకగారు తెలుపుచున్న సమాచారమునకు, వారి సానేషన్, డివిజన్, ప్రభుత్వము వచ్చిన రనుభూమిన్నాడు.

కల్వరా

ఈసంవత్సరము సూర్యమాసములో కల్వరాగ్రామి బాసగనే వ్యాపించినది. పూర్వము ముప్పదిమంది చనిపోయిరి. ఆంధ్ర బాతీయకలెక్టరు టెటర్గారుండి తన శ్రద్ధాగ్రక్తుల నన్నిటిని కలెక్టరు డాక్టర్ వోలెస్ టాకగారు సహజమున ప్రభుత్వముగారు కల్వరాగ్రామిచే బాధపడి చుండిరికల తెలుపుట చింతిలుచున్నాము.

బారో అసాసియేషను

ఈయేడు బారో అసాసియేషను యొక్క కలలో విరిగి పురాణం కృష్ణమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగాను మునునారి తీరద్రవ్యుగారిని కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనిరి. శ్రీయములు శిలం జగన్నాథరావు, ఎలమంచిలి నాగభూషణం, వి. వి. కె. ముద్దపాళ్ళు, బొల్లిని నారాయణస్వామిబాబులు, పెంపటి నర్సింహంగార్లు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనిరి.

ఇండియన్ బ్యాంకి

మద్రాసు ఇండియన్ బ్యాంకివారు యిప్పుడుకూడ నొక ప్రాంతాని అనతికాలములో స్థాపించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ప్రతిసంవత్సరం మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు సెప్టెంబరుమాసములో జరుగుచుండెడివి. ఈసంవత్సరముకూడా నల్లు జరుగునో లేదో తెలియజేయుటలేదు. ప్రజాసంఘమువారు మాడ తా మిదివరకుమాటన యాశ్చర్యమును చూపించు సూచన తెలియజేయుచున్నది.

దక్షిణ యిండియా రైల్వే

రామస్వామినాయకరుగారి కేసువిచారణ

ఈనెల, ఆగస్టు 7:—ఇ. వి. రామస్వామినాయకరుగారు దక్షిణయిండియా రైల్వేసమ్మె సంబంధములో అరెస్టుచేయబడిరి. వీరకేసు విచారణ ఈనెల 10 తేదీన జరుగును. నాయకుగారు రిమిటర్లును ఏదీమైనవాదన చేయ దలంబుకొలేదు. గోల్కొండలోనివానులైన ముల్లన్న ఆసారిగారు 144 సెక్షనును ఉల్లంఘించినందున వీరకూడ అరెస్టుచేయబడిరి. వీరకేసుగూడ 10 తేదీన విచారించబడును.

ఆమెకొలుండమున కాలిఫోర్నియా రాష్ట్ర ప్రాంతమున వీరు నిర్మించిన అనంతాశ్రమమున మేనెలలో అరెస్టుచేయబడు మహాసభ జరిగెడిది. ఈసభలో బాల్గాని శ్రీకృష్ణమూర్తిగారి యాచార్యకావ్యమును గ్రోలుటకు, ఆమెకొలుండమునందలి అన్నిదేశముల వాడుక విచ్చేరిరినియు, సభలో వారిచ్చిన యుపన్యాసములు వింటును, తాతకసంఘసభ్యులేగాక, తదితరులు నైత మనేకములవచ్చి యానందించిరినియు తెలియజేయుచున్నది.

భారతదేశమున నైతము ఇట్టిమహాసభ రాబోవు సంవత్సరప్రారంభమున మదనపల్లెను చేరువనున్న యుగిళ్ళుప్రారంభమున జరుగును. సభకు జనుప్రదముగా నిర్వహించుటకు మదనపల్లి షాద్రు లిప్పటినుండియే అన్నియేర్పాట్లను చేయుచున్నారు. ఈసభలో నైతము శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు పాల్గొని, కార్యక్రమమును నిర్వహింపను.

ఆంధ్రదివ్యజ్ఞానసభలు

ఆంధ్రదేశ దివ్యజ్ఞానసమాజ వార్షికసభలు ఈ మేనెల 18,19 తేదీలలో కర్నూలు నగరమున జరుగును. డాక్టరు బార్తి అరంభించుగా అధ్యక్షత వహించును. సమాజపక్షమున ఆంధ్రదేశమున పనిచేయుచున్న వాయకు లనేకముల సభలకు విచ్చేసి యుపన్యాసముల నిర్వహింపను.

శ్రీమతి దుక్కిణీదేవిగారు నైతము ఈసభలకు విచ్చేసి, భారతదేశాధ్యక్షులయొక్క శ్రీలక్ష్మణుల బాధ్యతలను గురించి ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిర్వహింపను.

తిరుత్తని

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

ఆగస్టు 7:—ఆకాశమునందప్పుడప్పుడు మబ్బులు గ్రుమ్ముచున్నవిగాని, వర్షము భారాశముగా వర్షించక తుంపరలు మాత్రమే పడుచున్నవి. తాలూకామొత్తము వర్షమింతదనుక భూస్య మెపోయినందున బావులు, గుంటలు, చెరువులు నీరులేక యెండిపోవుటయే గాక పువ్వాళిపెద్ద, రాగి, సజ్జ, కొట్టపగై రా పెరులన్నియు గూడ నిలువున యెండిపోయినందున రైతులకు మల్లాడుచున్నాడు.

కల్వరా

ఈసంవత్సరము కల్వరాదేశం యీ తాలూకా మొత్తమునకు ప్రతి గ్రామములోను బాహులుగా సంచారమునకు వచ్చుచున్నది. ఇరాభావముచే బావులయందు నీరుపోయియున్నది. జలవనతి తగ్గి మిరికినీరు ప్రజలకు త్రాగుటచే యీవ్యాధి సర్వత్ర వ్యాపించి పోయినది. జిల్లా ఆరోగ్యకార్యకర్తలు మాకార్యేటికగలం తాలూకా బోర్డువారు బ్యాధిబాధితులకు ప్రజలకు గాడించిన సాహాయ మెంతయుకొనియాడగలియున్నది. ఈ యూరియందును కల్వరా ప్రకటించి కొంతయలబడినది గలిగించినది. ప్రస్తుతముగూడనీ యూర కలరాగలదు గాన 9-8-28 తారీఖునరాగల ఆడిక్పత్రిక తెప్పిస్తేమునకీయూరికి యాత్రికులు రాగూడవని అధికారులు విరివిగా ప్రకటనములు గావించుచున్నారు.

నీటివనతి తక్కువ

ఈయూరియందుగల బావులు మంచినీటిగుంటలు వర్షలోపముచే సంపూర్ణముగా ఎండిపోయినవి. జలాభావముచే ప్రజలుబడుచుండు కష్టములు ఇర్ల నాతీతముగా యున్నది. రానున్న ఆడిక్పత్రిక తెప్పిస్తేమునకు వచ్చి జలకలది యాత్రికుల కష్టములు గూడ నీవత్సర మధికముగానే యుండగలవని భయముచున్నది.

యూనియన్ బోర్డు

ఈయూరి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయము బావులూరు మునిరత్నము నాయకుగారు పురాభివృద్ధికి వలయు కార్యము లనేకములు విడివిగాచేయుచు బోర్డుసరిపాలనమును చక్కగా సాగించుచున్నారు. రాగల ఆడిక్పత్రిక తెప్పిస్తేమునకువచ్చి యాత్రికులకు వలయు ఆరోగ్యాధిపతులకై శ్రీ నాయకుగారు జేయుచుండు ఏర్పాట్లను విక్రిలి కొని యాడగలియున్నవనుట కెంతయు సంతోషముచున్నది.

గ్రంథాలయమునకు విరాళము

ఈ యూరియందలి రీడింగురూమునకు అనుబంధముగా నెలకొల్పబడి ఉన్నది నాభివృద్ధి గాంచుచుండు “సర్ త్యాగరాయ మెమోరియల్ లైబ్రరీ” కి మా చిత్తూరుజిల్లా బోర్డువారు, 28-7-28 తేదీ జరిగిన జిల్లాబోర్డు మీటింగులో మారురూపాలు విరాళముగా నిచ్చుటకు తీర్మానించి గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధికి దోడ్పడినారనట కెంతయు సంతోషముచున్నది.

ఖద్దరు ప్రచారము

నారాయణవరం పాస్తవ్యులగు శ్రీమతి సీ. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు తమ ప్రచారకులతోడను పరిరకములు నుంచి ఖద్దరుప్రములతోడనువచ్చి నీయూరియందుగల తాలూకాబోర్డుభవనమున దిగి ప్రచారముగావించుచున్నారు. ఆడిక్పత్రిక తెప్పిస్తేమునకు బురస్కరించుకొని వారీయూరియందు సుమారు వారముకోజులందురని తెలియజేయుచున్నది.

ముద్రాక్షరశాల

ఈ యూరియందలి ముద్రాక్షర పుస్తకనిక్షరలగు శ్రీయతి ఎ. కె. చెంగలూరాయ నెట్టిగారు కృష్ణమూద్రాక్షరశాలయను “పేజెట్” నొక ముద్రాక్షరశాలమును నెలకొల్పి యున్నారు. దీనిచే పరిపరములవారికి అచ్చుపగైరా పనుల కెంతయు సాహాయకారిగా యున్నది.

విలంతు వివాహము

“అర్జున్ కృష్ణులబాదను మదనపల్లె బావులమును యగు శ్రీయతి గుంటి రంగయ్యకెట్టిగారు 18 సం॥ వయస్సు గలిగిన విలంతుకన్యకు మదనపల్లెలో ఆగస్టు 19 వ తేదీన హిందూధర్మసాన్నిధ్యముసాగిరముగ వివాహము చేసుకొనబోవుచున్నారు.”

యం. వి. పాపన్నగుప్త, కార్యదర్శి.

ప్రకటన ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సాకర్యములు తేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి శారీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ భాష సాకర్యములు తేనవారు మా ఏజంట్లుగా వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము			
ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కత్తావ	24-0-0
" ఆజమానములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తవి	1-4-0	"	1-0-0
చందాబార్లుకు }			
జండాబార్లుకానివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు; విద్యాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, పరిశోధక, గాన, చిత్రకళ మొదలగు వ్యాసములు కథలు కలిగి అతిసుందరమై ప్రకటింపబడుచున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కత్తావ	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విశిష్టపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి శారీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక" 7, తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర-శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క-శతకమునకు వీరికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగువీరిక గలదు 9-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటశివుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. 0-5-0
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరిపరితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 ధన్వంతరము (పద్యము): పాద్మవతి ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాద్మవతి ధర్మవర్తమానము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్మరాజు (అయిదంకముల నాటకము): నార్యేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి ప్రాసము అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొన్నకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) 0-0-0
- 9 జీర్ణనిజయశరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత భరణి నీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి శారీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారు

రచించిన గ్రంథరాజములు

సుప్రసిద్ధగ్రంథకర్త. శాశ్వతములయిన గ్రంథములు

1 కురానుపరీపు-రు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కని తెలుగుపద్యములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టుమాత్రము విగిరియున్నవి. వయి 5 గ్రంథములను పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదుపాదులు కల్పించినాము. వీటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్కరలేని వారి కుంచినాము. వీరికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము. తక్కినవాటిలో 125 గ్రంథాలయములకును, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకును పార్సెల్సు కట్టి వేరేవేరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25 లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పదిరూపాయల నోట్లు ఉంచినాము. ఏపార్సెలులో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు. ఆర్డరుచ్చువారి అదృష్టము. బహుమానము కావలసినవారికి డిస్కంట్టులేదు. రు 8-2-0 లు ఖరీ దిచ్చుకొనవలెను. అందరి కిని పోటీజీ ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినది, అక్కరలేనది ప్రాయవలెను. ఇందున్న వచ్చేదనమును పెట్టి తెనుగులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించుము. ఈ గ్రంథములను 08గీ అచ్చువేయదలచుకోలేదు. త్వరపడుడు. తరుణము విం చినతరువాత నొచ్చుకొంటే లాభములేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాల

కార్యస్థానము,

రాజమహేంద్రవరము.

ఇంకను ఆలస్యమా

నెలలోనేసంస్కృతముతో మాట్లాడగోరువా

తెలుగు లిషిలోనున్న మా ఆరు సంస్కృత పుస్తకముల చదువుడు. వాని వెల రు 2-2-0

వి॥ దుర్గయ్యశర్మ

3404

పెద్దాపురము.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

రు. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైవర్ణ్యరత్నావళి రు. 2, భన్మవశాళిక రు. 1-3048) చార్మక శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

మహాసూర్యావర్తి

ప్రకృతమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది. కంఠిగురులు, నోటిగురులు, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి క, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వశాధము. శ్రీ ముత్తైలరాజావారి సంస్థానమున తయారయిన 2-వల రు 1-కి రు 5/- 2124

ఆర్ధరసాయనశాల, ముత్తైల(కృష్ణా)

దక్షిణాఫ్రికా

7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని 36వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాఫ్రికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరమగు శైలి. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థబొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలికా బైండు. భారతి హిందూపత్రికలు ప్రకటింపినవి. వెల రు. 2-8-0, మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక చందాబాదలకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వలయువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు

బి. ఎ., బి. యల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.